

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse på Trehøjevej 17, 8882 Fårvang

Annonceres d. xx xx xxx

Klagefrist udløber d. xx

Søgsmålsfrist udløber d. xxx

1. INDHOLD

1.	INDHOLD	2
2.	DATABLAD	4
3.	INDLEDNING	6
	LÆSEVEJLEDNING	7
4.	AFGØRELSE.....	7
	Øvrige bestemmelser	8
5.	VILKÅR	9
	Ændrede og ophævede vilkår i Miljøgodkendelse af 5. januar 2022	9
	Ændrede og ophævede vilkår i tillæg 1 til Miljøgodkendelse af 5. januar 2022.....	12
	Nye vilkår	12
	Generelle vilkår	12
	Landskabelige værdier	13
	Håndtering af overfladevand	14
	Støj	14
7.	GENERELLE FORHOLD	15
	UDNYTTELSE	15
	KONTINUITET	15
	RETSBESKYTTELSE	15
	MEDDELELSSESPLIGT – ANLÆG	15
	OFFENTLIGHED	15
	OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE	16
	KLAGEVEJLEDNING	17
8.	HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	18
	AFSTANDSKRAV	18
	HUSDYRBRUGLOVENS § 6.....	18
	HUSDYRBRUGLOVENS § 7.....	19
	HUSDYRBRUGLOVENS § 8.....	19
	ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED	20
	LANDSKABELIGE VÆRDIER.....	22
	KULTURMILJØ, FREDNINGER, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER.....	26
9.	PRODUKTIONSAREAL OG DRIFT	28
10.	OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	28
	Fast husdyrgødning	28
	Flydende husdyrgødning	28

11.	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND.....	29
	Tagvand.....	33
	Sanitært spildevand	33
12.	FODER	33
13.	BAT OG MILJØTEKNOLOGI	33
14.	PÅVIRKNING AF NATUR MED AMMONIAK	33
	BILAG IV ARTER	34
15.	RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTION OG BRUG AF NATURRESSOURCER	34
	AFFALD OG OLIEOPLAG	34
	EL- og VANDFORBRUG	35
16.	GENER	35
	LUGT	35
	STØJ.....	35
	Fodring	36
	Ensilering	36
	VENTILATION.....	38
	RYSTELSER.....	38
	STØV	39
	SKADEDYR	39
	TRANSPORT	39
	LYSGENER	40
10.	BILAG OVERSIGT	41
	BILAG 1 Oversigtskort.....	42
	BILAG 2 Hørings- og orienteringsliste	43
	BILAG 3 Samlet liste med gældende vilkår	44
	Nye vilkår i dette tillæg (tillæg 2).....	44
	Gældende vilkår i tillæg 1 til miljøgodkendelsen fra 2022	46
	Gældende Vilkår fra miljøgodkendelse af 5. januar 2022	49

2. DATABLAD

Godkendelsesbetegnelse	tillæg nr. 2 til § 16a Miljøgodkendelse	
Brugstype	Kvæg	
Skemanr.	237012	
Dato for godkendelse og annoncering	xx. august 2020	
Klagefristens udløb	xx. september 2020	
Søgsmålfristens udløb	xx. august 2020	
Ansøgers navn og adresse	Martin Sehested Trehøjevej 17 8882 Fårvang	
BFE nr. / CVR-nr. / CHR nr.	9761610 / 37682810 / 111508	
Matr.nr. - ejerlav	9m	Horn By, Tvillum
	9o	Horn By, Tvillum
	2h	Fårvang By, Tvillum
	9p	Horn By, Tvillum
	2i	Horn By, Tvillum
	4a	Horn By, Tvillum
	4x	Horn By, Tvillum
	9n	Horn By, Tvillum
	2g	Fårvang By, Tvillum
	3h	Horn By, Tvillum
	3g	Horn By, Tvillum
	24af	Gjern By, Gjern
	24ak	Gjern By, Gjern
Ejers/konsulents navn og adresse	Gråkjær Landbrug A/S Hanne Bang Fabersvej 15 7500 Holstebro	

Tilsynsmyndighed

Silkeborg Kommune

Sagsnr.

25/20059

Sagsbehandler

Mariann Nakano

Kvalitetssikret af

Christina Thorslev Petersen

3. INDLEDNING

Ejer af husdyrbruget beliggende Trehøjevej 17, 8882 Fårvang ansøger om at udvide eksisterende ensilageplads samt at opføre to maskinhuse, et halmhus, en foderlade, en vaskeplads og en brovægt. Udvidelsen udløser et tillæg til den eksisterende §16a miljøgodkendelse, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹. (husdyrbrugloven).

Beskrivelse af nybyg:

- Maskinhus og værksted med hovedbygning på ca. 31 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m² og tilbygning til indramning af gårdspladsen på ca. 13,0*26,0 m svarende til ca. 338 m².
- Maskinhus på ca. 31 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m²
- Foderlade på ca. 31 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m²
- Befæstet areal foran maskinhuse og foderlade på ca. 2100 m²
- Halmlade på ca. 41*55 m hvilket svarer til 2.255 m²
- Plansilo udvides med ca. 20 m mod vest og ca. 30 m mod syd, hvilket samlet set er en udvidelse med ca. 5.500 m²
- Brovægt på 8*25 m, ca. 200 m²
- Vaskeplads på 15*20 m med egen opsamlingsbeholder på ca. 20 m³

Husdyrbruget omfatter staldanlæggene ved hovedejendommen Trehøjevej 17 samt staldanlæg beliggende på matrikel 4a Horn By, Tvillum.

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. 'lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.' vurdere om det ansøgte kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Nye og eksisterende bygninger med dyrehold, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold

Tillægget er udarbejdet af Silkeborg Kommune og supplerer den gældende produktionstilladelse fastsat i § 16a miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 samt tillæg nr. 1 af 18. juli 2025. Der er kun vurderet på de ændringer som dette tillæg giver anledning til. Øvrige forhold er vurderet i miljøgodkendelsen samt øvrige gældende tillæg. Hvor andet ikke er angivet, er miljøgodkendelsen og øvrige tillæg stadig gældende.

Ansøgningen og beregningerne er udført i det elektroniske ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, interface version xxx skema nr. 237012 første gang indsendt d. 21. marts 2024 med efterfølgende rettelser frem til d. 3. december 2025.

¹ Lovbekendtgørelse. nr. 520, 1. maj 2019

LÆSEVEJLEDNING

Silkeborg Kommune har i nedenstående afsnit 7-15 vurderet miljøpåvirkningen ved etableringen af udvidelsen på Trehøjevej 17, 8882 Fårvang. Vurderingerne foretages på baggrund af Silkeborg Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og ud fra områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget. Afgørelsen fremgår af afsnit 4 og de tilhørende vilkår fremgår af afsnit 5.

4. AFGØRELSE

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste i ansøgningen;

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- At de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.
- At husdyrbruget – under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøtilladelsen – vil anvende den bedste tilgængelige teknik.
- At produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bl.a.:
 - Nabobeboelser.
 - Natura 2000-områder² og natur i øvrigt.
 - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer.

Silkeborg Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i 'Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug' (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³) overholdes.

Silkeborg Kommune meddeler hermed tilladelse til nedenstående ansøgte ændringer:

- Maskinhus og værksted med hovedbygning på ca. 31 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m² og tilbygning til indramning af gårdspladsen på ca. 13,0*26,0 m svarende til ca. 338 m².
- Maskinhus på ca. 31 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m²

² Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

³ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023

- Foderlade på ca. 31 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m²
- Befæstet areal foran maskinhuse og foderlade på ca. 2100 m²
- Halmlade på ca. 41*55 m hvilket svarer til 2.255 m²
- Plansilo udvides med ca. 20 m mod vest og ca. 30 m mod syd, hvilket samlet set er en udvidelse med ca. 5.500 m²
- Brovægt på 8*25 m, ca. 200 m²
- Vaskeplads på 15*20 m med egen opsamlingsbeholder på ca. 20 m³

Tillægget omfatter alene ejendommen Trehøjevej 17, 8882 Fårvang tilknyttet CVR nr. 37682810. Ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 111508.

Tillægget meddeles i henhold til § 16a stk. 4 i husdyrbrugloven, samt reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen. Tillægget omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgningsmateriale indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. Tillægget er betinget af vilkår indskrevet i afsnit 5.

Øvrige bestemmelser

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Tillægget fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens⁴ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde. Etablering af nye bygninger må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Silkeborg Kommune og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra kommunen eller andre relevante myndigheder.

Med venlig hilsen

Mathias

Leder af Vand og Natur

Mariann Nakano Pinkalski

Biolog

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven

5. VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre;

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Tillægget meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁵, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

I det følgende fremgår de vilkårsændringer, samt nye vilkår der meddeles i dette tillæg.

Opbygningen er således, at eksisterende vilkår fra miljøgodkendelsen af 2022 samt øvrige tillæg, som ændres eller slettes, er vist med overstreget tekst. Derefter fremgår eventuelle ændrede vilkår som erstatter det udstregede vilkår samt nye vilkår. Vilkår der ikke nævnes her, er fortsat gældende. En samlet vilkårsliste over gældende vilkår kan ses i bilag 5x.

Tillægget meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁶, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår.

Ændrede og ophævede vilkår i Miljøgodkendelse af 5. januar 2022

~~7. Nye og eksisterende læhegn skal vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.~~

Produktionsareal

Vilkåret opdateres med dette tillæg, så alle læhegn er omfattet (vilkår 9)

Håndtering af overfladevand

⁵ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

⁶ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

~~33. I forbindelse med plansiloanlægget skal der minimum være en opsamlingskapacitet på 1875 m³.~~

Da ensilagepladsen udvides, ændres vilkåret til følgende:

I forbindelse med plansiloanlægget skal der minimum være en opsamlingskapacitet på 3000 m³.

~~34. Der skal etableres et nødoverløb fra opsamlingsbeholderen til overfladevand til gyllebeholderen. Pumpen til nødoverløb skal automatisk slå til når opsamlingsbeholderen er tæt på at være fuld.~~

Vilkåret slettes, da der ikke længere er behov for overløb.

~~36. Anlæggets sprinklere skal kunne dække et areal på mindst 15.000 m² og skal placeres således, at der ikke sker overlap mellem de enkelte sprinkleres udsprinklingsarealer.~~

Vilkåret ændres til følgende, da arealet på ensilagepladsen øges:

Anlæggets sprinklere skal kunne dække et areal på mindst 23.700 m² og skal placeres således, at der ikke sker overlap mellem de enkelte sprinkleres udsprinklingsarealer.

~~38. Restvandet må ikke udsprinkles på drænede arealer. En oversigt over dræn på de nærmeste marker kan ses i bilag 3.~~

Vilkåret ændres til nedenstående, da Silkeborg Kommune har fået nye oplysninger omkring drænforhold:

Restvandet må ikke udsprinkles på drænede arealer. En oversigt over dræn på de

nærmeste marker kan ses i figur 7, 8 og 9.

~~46 Ilægning af ensilage i plansiloen er dog undtaget fra grænserne for dagsperioden i vilkår 45 i op til 50 dage fordelt på forår (græs) og efterår (majs), da det vurderes at være en sæsonbetonet aktivitet, der er nødvendig for driften.~~

Vilkåret ændres på baggrund af en ny klagenævnsafgørelse samt ændring i afstand til nabo, til følgende:

Overskridelser af støjgrænserne i begrænset omfang og maksimalt 40 dage om året, accepteres i forbindelse med høst. Dog ikke i natperioden (kl. 21-06) alle dage.

~~47. Der må ikke forekomme støj fra traktor på ensilagepladsen i perioden 21.00-06.00 alle dage. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med ilægning af ensilage i op til 15 dage om året.~~

~~48. Der må ikke køres med traktor indenfor 70 m af nabobeboelse i perioden 17.00-21.00 medmindre kørslen kan holde sig under 15 minutter i det givne tidsrum. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med ilægning af ensilage i op til 15 dage om året.~~

Vilkår 47 og 48 fjernes, da der med tillæg 1 er opført en støjvold mellem naboerne mod syd og Trehøjevej 17. Det forventes at den kørsel, der vil være ud over fodring og i forbindelse med høst, kan overholde de vejledende støjgrænser.

Fluer og skadedyr

~~55. Fluer og skadedyr må ikke give anledning til væsentlige gener for omkringboende.~~

Vilkåret slettes, da det er generel lovgivning.

Dispensation fra afstandskrav til naboskel

~~58. Der må ikke forekomme støj fra traktor på ensilagepladsen i perioden 21.00-~~

~~06.00 alle dage. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med ilægning af ensilage i op til 15 dage om året.~~

~~59. Der må ikke køres med traktor indenfor 70 m af nabobeboelse i perioden 17.00-21.00 medmindre kørslen kan holde sig under 15 minutter i det givne tidsrum. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med ilægning af ensilage i op til 15 dage om året.~~

~~60. De vejledende støjgrænser herunder, må som udgangspunkt ikke overskrides.~~

	Periode	Støjgrænse	Midlingsperiode
Dag	Kl. 06 - 17	B(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 17- 21	B(A)	(1 time)
Nat	Kl. 21- 06	B(A)	(½ time)
Lørdag	Kl. 06- 13	B(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 13- 21	B(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 06- 21	45 dB(A)	(8 timer)

Vilkår 58, 59, 60 slettes, da dispensationen ikke længere er gældende. Naboejendommen, der tidligere havde skel mod Trehøjevej 17, er siden opkøbt af ansøger og skellet flyttet, så stuehuset i dag hører under ejendommen Trehøjevej 17.

Ændrede og ophævede vilkår i tillæg 1 til Miljøgodkendelse af 5. januar 2022

- ~~6. Eksisterende og nye læhegn/bepantning som fremgår af figur 1 og 2 skal vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.~~

Der stilles et nyt samlet vilkår i dette tillæg der omfatter alle læhegn på ejendommen (se vilkår 9).

Nye vilkår

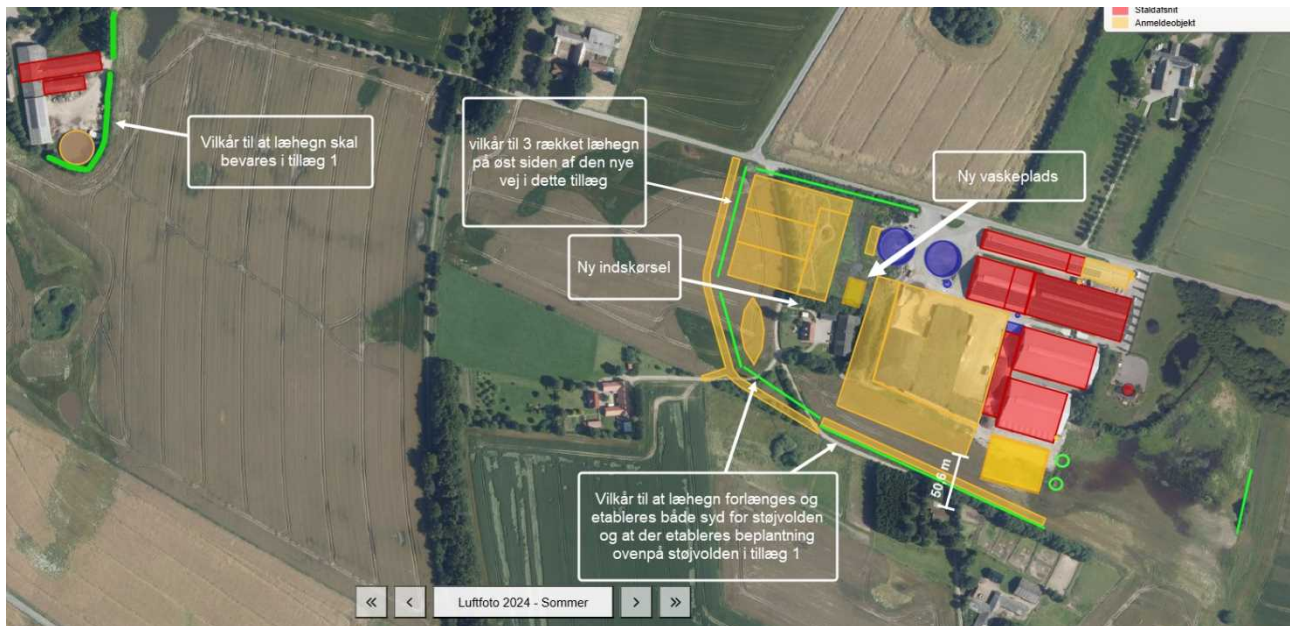
Generelle vilkår

1. Nye bygninger skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med det ansøgte (ansøgningsskema nr. 237012).

2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af tillægget på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
3. Vilkårene i dette tillæg skal være opfyldt fra den dato, hvor tillægget er helt eller delvist udnyttet, hvis ikke andet er anført.

Landskabelige værdier

4. De nye bygninger skal placeres som vist i bilag 1.
5. Farver og materialer til tilbygningen skal opføres i samme stil som eksisterende bygninger. Maskinhus, foderlade, værksted og halmlade skal etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspidserne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.
6. Facader og tag skal beklædes med ikke-reflekterende materiale.
7. Der skal plantes afskærmende beplantning øst for den nye halmlade. Afskærmningen kan enten opføres som træer i klynger i direkte tilknytning til bygningen eller som en forlængelse af det eksisterende læhegn i skellet mod øst (se figur 4 og 5). Træerne skal være hjemmehørende og af en størrelse, så de får en afskærmende effekt. Det vil sige at de skal kunne opnå en højde på mindst 10 m.
8. Der skal etableres tre rækket læhegn nord og vest for de nye bygninger, i forlængelse af allerede eksisterende og tidligere vilkårsfastlagte læhegn. Placering af de nye læhegn skal følge figur 3 og være etableret når byggeriet står færdigt.
9. Nye og eksisterende læhegn som fremgår af figur 3 (indsat herunder) skal vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.

Håndtering af overfladevand

10. I forbindelse med plansiloanlægget skal der minimum være en opsamlingskapacitet på 3000 m³.
11. Anlæggets sprinklere skal kunne dække et areal på mindst 23.700 m² og skal placeres således, at der ikke sker overlap mellem de enkelte sprinkleres udsprinklingsarealer.
12. Restvandet må ikke udsprinkles på drænede arealer. En oversigt over dræn på de nærmeste marker kan ses i figur 7, 8 og 9.

Støj

13. Overskridelse af støjgrænsen med maksimalt 2 dB i forbindelse med fodring søndag i tidsrummet 06-13 alle dage accepteres.
14. Der skal opføres en væg i forbindelse med foderladen, der afskærmer for lys og støj fra gårdspladsen mod syd. Væggen skal placeres som vist i figur 2 og være 2,8 m høj og 25 m lang, så den følger gårdspladsen.

Sæsonbetonet aktivitet, høst

15. Overskridelser af støjgrænserne i begrænset omfang og maksimalt 40 dage om året, accepteres i forbindelse med høst. Dog ikke i natperioden (kl. 21-06) alle dage.
16. Der skal føres logbog over de sæsonbetingede aktiviteter, hvor støjgrænserne overskrides – med begrundelse for, hvorfor aktiviteten er foregået på tidspunkter, hvor støjgrænserne ikke kan overholdes

7. GENERELLE FORHOLD

UDNYTTELSE

Tillægget skal udnyttes inden 6 år efter, at det er meddelt. Hvis en del af tillægget ikke udnyttes, bortfalder den del af tillægget, der ikke er udnyttet. Nye stalde betragtes som udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. For andre former for udvidelse betragtes tillægget som udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

KONTINUITET

Hvis tillægget ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del, der ikke udnyttes. Et staldafsnit bliver udnyttet fuldt ud, når mindst 25 % af produktionsarealet udnyttes med mindst 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

RETSBESKYTTELSE

Der er 8 års retsbeskyttelse efter at tillægget er meddelt.

MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG

Ønskes der fremover etablering eller ændring af anlæg som fx stalde og anlæg til gødningsopbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, hvis der foretages ændringer i dyretyper der ligger ud over det tilladte i evt. tilladelser og tilladelser samt ved drift- eller ejerskifte. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om ny tilladelse/godkendelse jf. husdyrbrugloven.

OFFENTLIGHED

NABOORIENTERING OG PARTSHØRING OM UDKAST TIL AFGØRELSE

Ifølge husdyrbruglovens § 56, stk. 1 skal kommunen orientere naboer (matrikulære naboer) om udkastet, med en frist på 14 dage til at kommentere udkastet, før der må træffes afgørelse om tillæg til miljøgodkendelsen.

Efter forvaltningsloven regler om partshøring, skal kommunen endvidere høre eventuelle parter, inden der træffes afgørelse i sagen. Ansøgeren af tilladelsen vil altid være part i sagens afgørelse, jf. også kravet om høring af ansøgeren efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 67.

Kommunens udkast til tillæg blev den 16. december 2025 sendt i 21 dages orientering og høring, med frist for at afgive bemærkninger frem til den 6. januar 2026. Personer, organisationer mv. som er blevet hørt fremgår af bilag 1.

Der er /er ikke indkommet bemærkninger samt eventuel behandling af indkomne svar

OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE

Miljøtilladelsen/godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside [indsæt afgørelsesdato](#)

Ansøger, ansøgers konsulent, klageberettigede organisationer samt de personer som har anmodet herom, er samtidig underrettet om tilladelse.

Klageberettigede organisationer, se samlet liste herunder:

Organisation og adresse	Mailadresse
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø,	dnsilkeborg-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,	post@sportsfiskerforbundet.dk lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Rådet for grøn omstilling, Kompagnistrædet 22, 3. sal, 1208 København K	info@rgo.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V,	natur@dof.dk
Styrelsen for Patientsikkerhed	stps@stps.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia,	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V,	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk ae@ae.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K,	fbr@fbr.dk
Gjern Natur,	post@gjern-natur.dk

KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i Lov husdyrbrug og anvendelse af gødning.

Afgørelsen vil blive offentliggjort **xx. xxxx 2025 på** [kommunens hjemmeside](#)

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af [Nævnenes hus](#). Det er også muligt at tilgå klageportalen via [borger.dk](#) og [virk.dk](#). Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Silkeborg Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest **xxx** Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Silkeborg Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist eller manglende klageberettigelse
- klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljø- og Fødevareklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Hvis tilladelsen indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet beslutter andet.

Ifølge § 90 i husdyrbrugloven kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den **xxx 2026**.

8. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

AFSTANDSKRAV

HUSDYRBRUGLOVENS § 6

I følge § 6 i Husdyrbrugloven er der forbud mod etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening indenfor de i Tabel 1 nævnte afstande.

Tabel 1. Afstandskrav jf. § 6 i Lov om miljøtilladelse m.v. af husdyrbrug samt aktuelle afstande fra produktionsanlægget.

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nye anlæg (ensilageplads)
Eksisterende eller kommuneplanlagt fremtidig byzone eller sommerhusområde	50 meter	> 50 m
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	> 50 m
Nabobeboelse (Trehøjevej 25)	50 meter	50 m

Af de ønskede ændringer er det kun udvidelsen af ensilagepladsen, der er omfattet af afstandskravene. Som det ses af figur 1, overholdes afstandskravet til nærmeste nabo, da der er 50 m fra ensilagepladsens kant til nabobeboelsen.

Figur 1. Afstand målt fra udvidelsen af ensilagepladsen til nærmeste nabo er 50,6 m.

HUSDYRBRUGLOVENS § 7

Forbudszone for etablering, ændringer og udvidelser indenfor 10 m af kategori 1 og 2 natur er overholdt jf. husdyrbruglovens § 7.

HUSDYRBRUGLOVENS § 8

Ifølge § 8 i Husdyrbrugloven må der ikke etableres husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening indenfor afstandskravene i Tabel 2.

Tabel 2. Afstandskrav - jf. § 8 i Lov om miljøtilladelse m.v. af husdyrbrug - samt aktuelle afstande fra husdyrproduktionsanlægget.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra hvor udvidelsen sker
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	93 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	15 m

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra hvor udvidelsen sker
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	68 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	34 m
7) Naboskel	30 meter	30 m

Silkeborg Kommune vurderer, at alle afstandskravene overholdes med det ansøgte og de stillede vilkår.

ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED

Ansøger har oplyst følgende

Etablering af maskinhus, værksted og gårdsplads er erhvervsmæssigt nødvendigt på ejendommen, da det er vigtigt med optimale forhold for vedligehold og opbevaring af maskiner, så ressourcerne udnyttes optimalt og sikre lavest mulige tab af ressourcer.

På ejendommen etableres der to maskinhuse, hvoraf det nordlige maskinhus bliver opdelt i maskinhus i den ene halvdel og værksted i den anden halvdel. Maskinhuse og værkstedet er erhvervsmæssige nødvendige, da der på bedriften er behov for korrekt opbevaring og vedligehold af maskinerne, så maskinerne kan benyttes bedst muligt til deres formål og have længst mulig levetid for derved at udnytte de tilgængelige ressourcer mest optimalt.

Der er behov for to maskinhuse til samling af bedriftens maskiner, der i dag er fordelt på 15 ejendommen inkl. Trehøjevej 17, da der er tale om flere traktorer, jordbearbejdningmaskiner, gødningsspreder, marksprøjte, rive, vogne, presser m.v.

Der benyttes flere forskellige maskiner i markbruget til de forskellige afgrøder der dyrkes. Der er udelukkende tale om erhvervsmæssige nødvendige maskiner, da investeringerne i maskinerne er høje, hvorfor der kun er maskiner på ejendommen der er nødvendige for et effektiv markbrug.

På den samlede bedrift dyrkes der på nuværende tidspunkt ca. 1.600 ha i området mellem Thorsø og Voel/Resenbro og ejendommen på Trehøjevej 17 er placeret centralt i dette areal. Samlingen af maskinerne på Trehøjevej 17 giver en optimal udnyttelse af ressourcerne og en mere effektiv arbejdsgang for medarbejderne på bedriften samt en bedre og mere sikker oplæring af elever. I værkstedet skal der ske almindeligt vedligehold af maskinerne og værkstedet skal ligeledes være udgangspunktet for vedligehold af staldanlægget.

I værksted/maskinhus vil der være kemirum og påfyldning af marksprøjte samt dieseltanke og tankning af maskiner, så det kan ske under sikre forhold for medarbejder og med minimal risiko for forurening, da det sker inde i bygningen med gulv uden afløb.

Vaskeplads, inkl. opsamlingsbeholder, er erhvervsmæssig nødvendig, da vask af maskiner skal ske på et areal, hvor evt. gødningsrester og lignende kan opsamles og flyttes til gyllelager i henhold til gældende lovgivning.

Brovægt er erhvervsmæssig nødvendig, da det af hensyn til ressourceforbruget er vigtigt, at der sker en præcis blanding af fodermidler til dyrene. Herudover er det nødvendigt at indveje afgrøderne der kommer til ejendommen, så der er løbende kontrol med foderbeholdningen på ejendommen.

Udvidelse af plansilo og etablering af foderlade er erhvervsmæssigt nødvendigt på ejendommen, da det er vigtigt med optimale opbevaringsforhold for fodermidler, så ressourcerne udnyttes optimalt og sikre lavest mulige tab.

Plansiloarealets udvidelse er erhvervsnødvendigt med henblik på levering af foder til kvierne på Trehøjevej 17 og 31 samt Lanstigvej 21, hvor der ikke er mulighed for foderopbevaring.

Optimale opbevaringsforhold af grovfoder i plansilo og tilskudsfoder i foderlade i umiddelbar nærhed af hinanden giver mulighed for effektive foderblandinger og optimal udnyttelse af fodermidlerne, hvorved der kan optimeres på forbruget af foderet til lavest mulige mængde med højest mulige udbytte af mælk og kød. Dette er økonomisk optimalt for ansøger og medfører samtidigt størst muligt udbytte af fødevarer med lavest mulige forbrug af ressourcer, hvilket igen giver lavest mulige tab af næringsstoffer og udledning af klimagasser pr produceret enhed.

På ejendommen er der behov for et plansiloareal til 1,5 års forbrug, da det ikke er muligt at anvende nyt ensileret foder direkte efter høst, men ensileringsprocessen skal afventes til der er foderstabil foder. Herudover er det nødvendigt med ekstra foder på lager, hvis foråret/forsommeren forsinkes af vejret eller at høsten i efteråret forringes af vejret.

Det vurderes, at 1.000 årskøer anvender ca. 12.000 kg ts dagligt og 350 kvier ca. 3.000 kg ts dagligt. Det bliver et årligt forbrug på ca. 5.475.000 kg ts. Ved 1,5 års forbrug bliver det samlet ca. 8.212.500 kg ts. Der beregnes ca. 300 kg ts pr m^3 , hvilket bliver ca. 27.375 m^3 .

Plansiloen består af 4 siloer, hvoraf det ikke er muligt at have alle fyldte, da der altid vil blive udtaget foder af den ene. Herudover vil den ene silo blive benyttet til valset og ensileret korn, der er fodermiddel udover ovenstående grovfodermængde. Det betyder samlet, at det reelle plansiloareal er anslået til 65%, svarende til 9.750 m^2 .

Samlet set vurderes det dermed, at der er brug for et samlet plansiloareal på ca. 15.000 m^2 . 65 % af 15.000 m^2 svarer til ca. 24.375 m^3 ved en stakkehøjde på 2,5 m og 29.250 m^3 ved en stakkehøjde på 3 m.

Halmladen er erhvervsmæssig nødvendig på ejendommen, da der skal benyttes halm i staldafsnittene med dybstrøelse for optimal dyrevelfærd.

Det vurderes, at der er et forbrug på ca. 1.000 bigballer årligt. Disse halmballer opbevares mest optimalt under tag for at undgå fugt og råd, der kan medføre sygdomme ved husdyrene og tab af ressourcer.

Ved etableringen af halmladen vil der desuden ikke være behov for opbevaring af halm udenfor ejendommens arealer, hvilket vil være til generel fordel for logistikken på ejendommen og transporterne til og fra ejendommen.

Silkeborg Kommunes vurdering

Maskinhuse og værksted

Ud fra mængden af de traktorer og større maskiner, der hører til driften af Trehøjevej 17 og dennes foderproduktion, vurderes de ansøgte maskinhuse at være erhvervsmæssige nødvendige. Det vurderes desuden at eventuel opbevaring af maskiner, der ikke er en del af driften af ejendommen, vil være af mindre betydning og ikke have en væsentlig betydning for størrelsen på maskinhusene. Silkeborg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at det er en logisk del af bedriften, at kunne lave småreparationer på de forskellige maskiner og at værkstedet derfor også er en væsentlig del af det, at drive et større husdyrbrug.

Foderlade

Ud fra ansøgers beskrivelse herover, vurderes foderladen at være erhvervsmæssig nødvendig, da blandingen af foderet ikke kan ske uden det tilskuds foder, der skal opbevares i laden. Som det også nævnes, giver det mest mening at samle alt foder, så der ikke skal køres til andre ejendomme, for at kunne færdigblande foderet.

Vaskeplads

En vaskeplads til vask af maskiner vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig på en ejendom af denne størrelse, når ansøger selv ejer størstedelen af maskinerne.

Brovægt

Brovægten vurderes i modsætning til de øvrige bygninger ikke at være erhvervsmæssig nødvendig for driften af husdyrbruget. Silkeborg Kommune anerkender dog at det er en god idé med en brovægt på et husdyrbrug af denne størrelse, for at kunne optimere fodringen og minimere spild.

Udvidelse af ensilageplads

Ud fra de angivne foder mængder vurderes størrelsen på ensilagepladsen at være erhvervsmæssig nødvendig. En del af ensilagen bør kunne lægges i markstak, men ved at lægge alt på en fast, tæt plads med afløb til opsamlingsbeholder, sikre man, at der ikke sker forurening af det omkringliggende vandmiljø. Desuden er der en vis risiko for at foderkvaliteten og mængden falder ved at lægge ensilagen i markstak, hvis det f.eks. er nødvendigt at tage fra stakken når marken er meget våd og mudret.

Halmlade

Der er mange dybstrøelsesarealer i staldene hos både køer og opdræt, hvilket kræver en stor mængde halm. Ud fra ansøgers oplysninger om et forbrug på ca. 1000 bigballer om året, vurderes det at halmladen er erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbruget.

LANDSKABELIGE VÆRDIER

Beskrivelse af nyt byggeri fra ansøger:

Der etableres nyt maskinhus, værksted, foderlade og gårdsplads inkl. brovægt i ejendommens nordvestlige hjørne. I forbindelse med byggeriet bliver der forventeligt behov for

terrænregulering på 0,5-1,0 m. Den nordlige bygning skal anvendes til maskinhus og værksted.

Hovedbygningen bliver ca. 31,0 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m² med en tilbygning til indramning af gårdspladsen på ca. 13,0*26,0 m svarende til ca. 338 m². Hovedbygningen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved taghøjden bliver ca. 11,0 m. Tilbygningen får ligeledes en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved taghøjden bliver ca. 8,0 m.

Den midterste bygning skal anvendes til maskinhuset. Bygningen bliver ca. 31,0 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m². Bygningen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved taghøjden bliver ca. 11,0 m.

Den sydligste bygning skal anvendes til foderladen. Bygningen bliver ca. 31,0 * 64,5 m svarende til ca. 2.000 m². Bygningen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved taghøjden bliver ca. 11,0 m.

Arealet mellem maskinhus, værksted og foderlade skal anvendes som gårdsplads på ca. 26,0*80,0 m svarende til ca. 2.100 m². Gårdspladsen få belægning med asfalt, da arealet skal anvendes til vendeplads, holdeplads for transporter til ejendommen samt midlertidig hensætning af varer og maskiner.

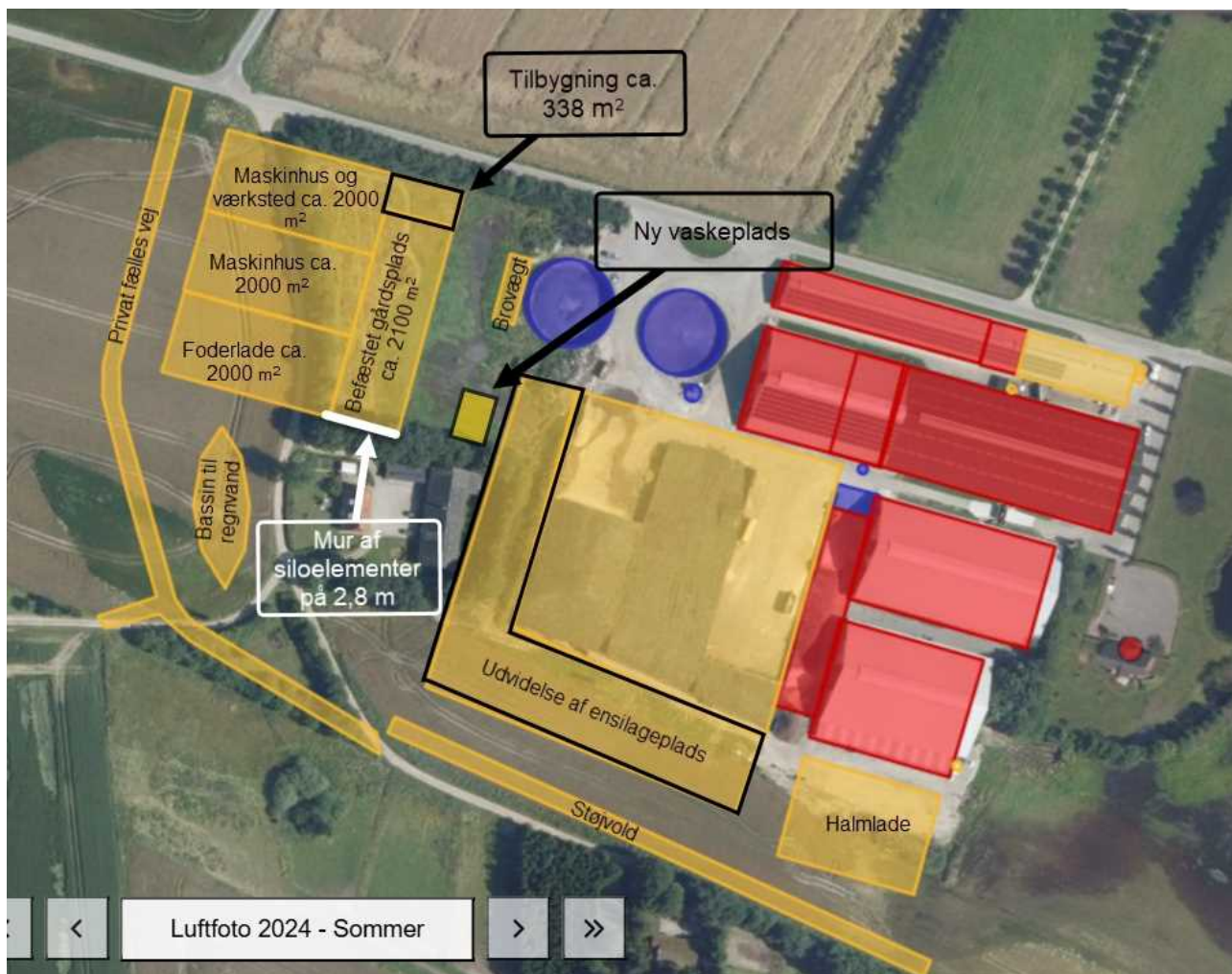
Syd for gårdspladsen etableres der en væg af 2,8 m høje betonsilovægge, som ligeledes anvendes i plansiloen.

Der etableres en brovægt vest for gyllebeholderen på ca. 8,0 * 25 m, hvorved der kan ske en præcis blanding af fodermidler til dyrene og indvejning af afgrøder. Brovægten etableres i terræn.

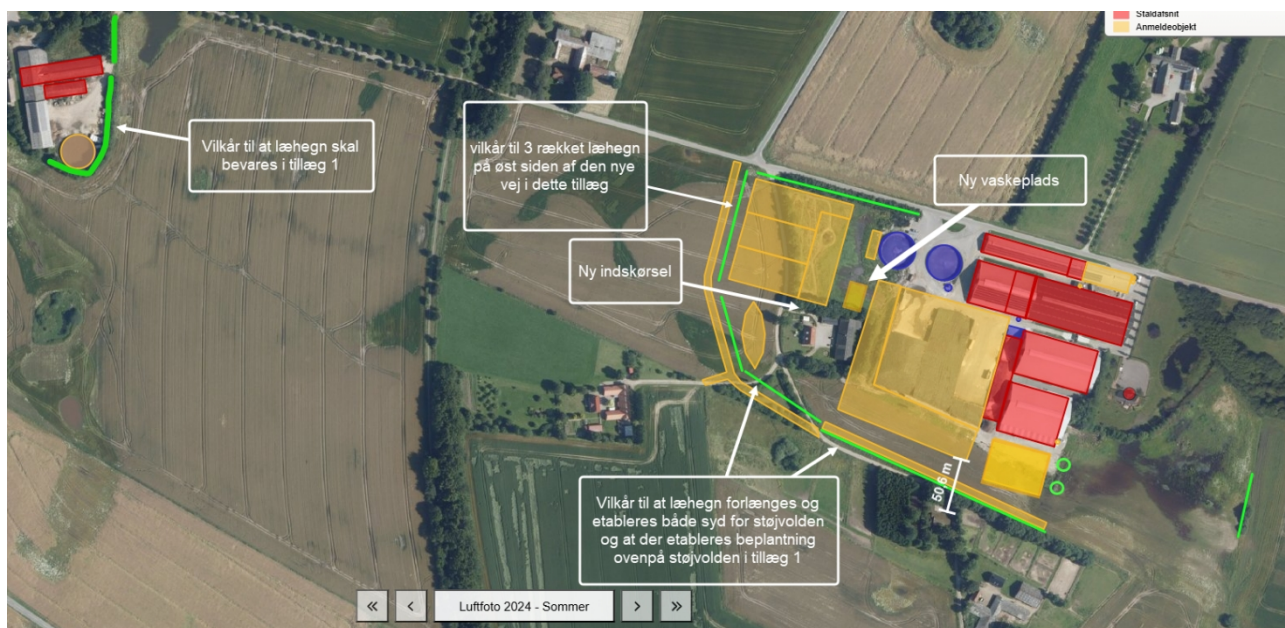
Plansiloarealet udvides med en ekstra plansilo på ca. 20 m vest for det nuværende plansiloanlæg og hele plansiloarealet udvides med ca. 30 m mod syd. Plansiloen etableres med ca. 2,8 m høje grå betonsilovægge. Plansiloen udvides med i alt ca. 5.500 m². Samlet bliver plansiloarealet ca. 15.000 m².

Der etableres en ny halmlade syd for den nye kostald på ca. 41 * 55 m svarende til ca. 2.255 m². I forbindelse med byggeriet bliver der et anslået behov for terrænregulering på ca. 0,5 m i halmladens vestlige ende og maksimalt 2 m i halmladens østlige ende. Halmladen placeres i samme niveau som tidligere halmlade der nu anvendes til dybstrøelsesstald, hvorved de to bygninger fremstår ens. Halmladen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden på laden bliver ca. 12,0 m høj.

Alle ovenstående bygninger etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspidserne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.

Figur 2. oversigtskort, der viser nye etableringer

Figur 3. samlet oversigt over læhegn i de forskellige tilladelser.

Silkeborg Kommunes vurdering

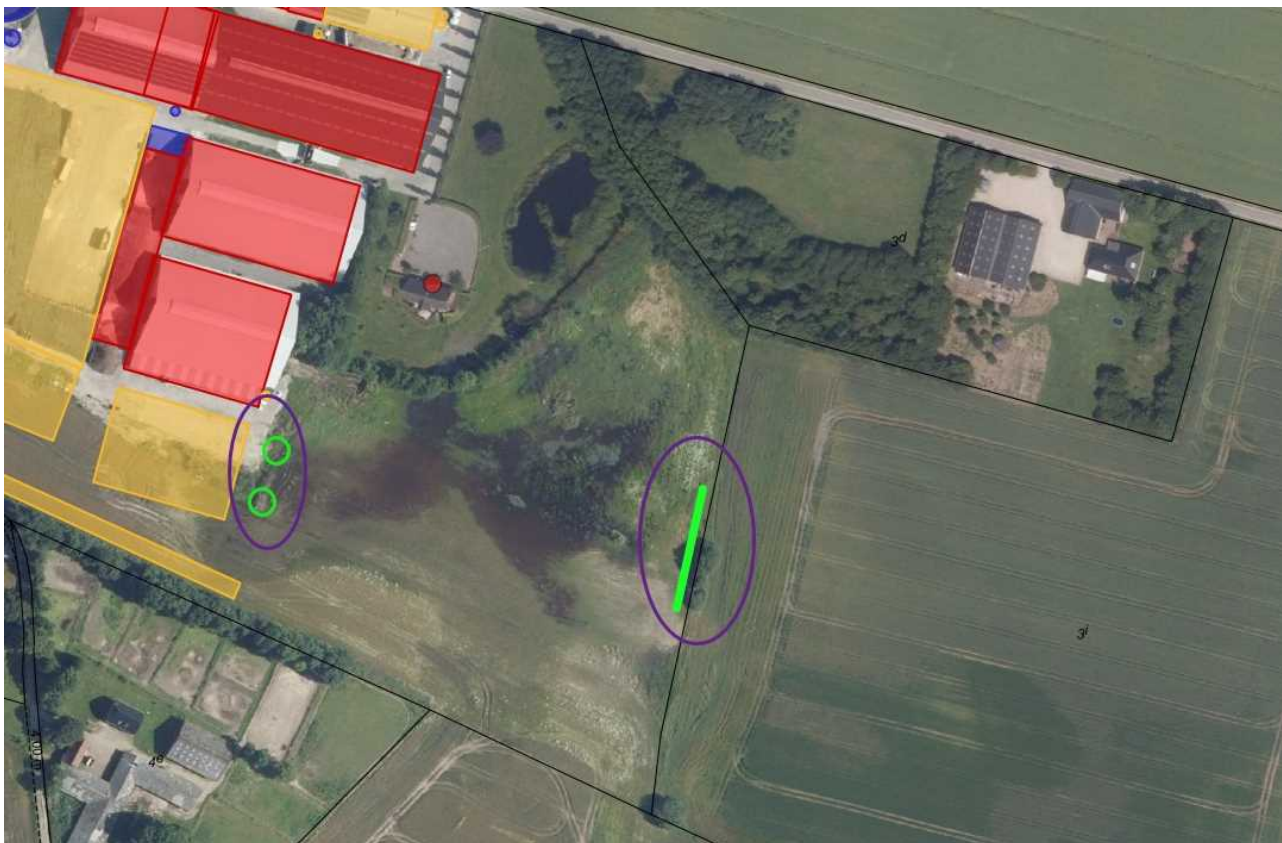
Af figur 2 fremgår hvilke nye anlæg der opføres på husdyrbruget i forbindelse med dette tillæg. Der gøres opmærksom på at den private fællesvej, bassinet til opsamling af regnvand samt støjvolden, ikke er en del af dette tillæg og derfor ikke indgår i denne vurdering. Disse anlæg er allerede godkendt i tidligere tilladelser.

Alle nye bygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygninger. Anlægget er allerede i dag et stort anlæg og det vurderes at det åbne, klassiske landbrugslandskab godt kan rumme de nye bygninger uden at have en væsentlig indvirkning. Det er beskrevet at bygningerne vil ligne det allerede opførte og også på denne måde skabe sammenhæng i bygningsmassen. Der vil desuden blive plantet læhegn langs den private fælles vej og der vil komme beplantning på støjvolden samt vest for halmladen. En del af beplantningen er allerede vedtaget dels i tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen. I dette tillæg stilles vilkår til den resterende del af markvejen (se figur 3 herover).

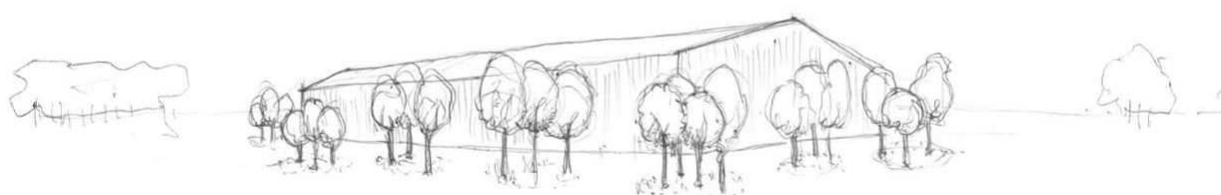
Det vurderes også at alle bygninger, med undtagelse af brovægten, er erhvervsmæssige nødvendige for husdyrbruget. Brovægten kan dog stadig opføres, i det den opføres i tilknytning til eksisterende byggeri og da den ikke visuelt fylder meget imellem de øvrige bygninger.

I forbindelse med halmladen sker en mindre tilpasning af terrænet, da dette falder mod øst, der hvor halmladen ønskes placeret. Tilpasningen gør at halmladen kommer i niveau med de øvrige bygninger. For at tilpasse bygningen i landskabet og skærme for den ret markante gavl, vurderer Silkeborg Kommune at der skal plantes afskærmende beplantning på østsiden af halmladen. Afskærmningen kan enten opføres som træer i klynger i direkte tilknytning til bygningen eller som en række træer i skellet mod øst (se figur 4 og 5). Træerne skal være hjemmehørende og af en størrelse, så de får en afskærmende effekt. Det vil sige at de skal kunne opnå en højde på mindst 10 m. Der stilles vilkår til dette.

For det nordligste maskinhus/værksted, skal det eksisterende læhegn forlænges, som vist i figur 3 herover, så bygningen er afskærmet fra Trehøjevej.

Figur 4. Mulige placeringer af afskærmende beplantning. Der kan vælges imellem de 2 forskellige scenarier i de lilla cirkler.

Figur 5. Eksempel på træer plantet i klynger.

KULTURMILJØ, FREDNINGER, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER

Det skal sikres at det ansøgte ikke ligger indenfor følgende udpegninger i kommuneplanen, udpegede fredninger samt bygge- og beskyttelseslinjer:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Særligt værdifulde landskaber
- Geologiske bevaringsværdier
- Fortidsminder
- Skovrejsning

Af figur 6 fremgår det at foderladen og det ene maskinhus ligger indenfor skovbyggelinjen.

Da både maskinhuset og foderladen er opført i tilknytning til eksisterende anlæg og vurderet til at være erhvervsmæssige nødvendige for husdyrproduktionen, er bygningerne generelt undtaget reglerne om skovbyggelinje jf. § 17 stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Silkeborg Kommune vurderer derfor samlet set, at de ansøgte bygninger kan opføres uden at påvirke de landskabelige og historiske udpegninger.

Silkeborg Kommune gør opmærksom på at når der skal graves i jorden på ejendommen, skal Museum Silkeborg orienteres herom. Hvis museet vurderer, at der kan findes jordfaste fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejdet, vil I blive kontaktet. Hvis I finder spor af fortidsminder under gravearbejdet, f.eks. mørke pletter med trækul i råjorden, har I, i henhold til museumslovens § 27 stk. 2, pligt til at standse anlægsarbejdet og kontakte Museum Silkeborg tlf. 8682 1499 eller e-mail info@museumsilkeborg.dk.

Figur 6. Kortudsnit der viser bygge- og beskyttelseslinjer i nærheden af husdyrbruget.

9. PRODUKTIONSAREAL OG DRIFT

Der sker ingen ændring i størrelsen af produktionsarealet eller sammensætningen af dyr, hvorfor ammoniakdepositionen og lugtemissionen ikke ændres med dette tillæg. Vurdering i tillæg 1 (afgjort d. 18. juli 2025) til miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 er derfor stadig gældende.

10. OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Fast husdyrgødning

Der ændres ikke opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning. Vurdering i tillæg 1 (afgjort d. 18. juli 2025) til miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 er derfor stadig gældende.

Flydende husdyrgødning

Der ændres ikke i opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning. Vurdering i tillæg 1 (afgjort d. 18. juli 2025) til miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 er derfor stadig gældende.

Dog har ansøger oplyst, at gyllebeholderen ved staldanlæggene tættest på Horn By, vil blive brugt til at opbevare restvand fra ensilagepladsen fremadrettet. Gyllebeholderen er dog en del af ansøgningen og dermed medregnet i forhold til ammoniakdeposition. Ansøger kan derfor

selv vælge hvorvidt han fortsat vil bruge beholderen til gylle, så længe de gældende regler er overholdt. Som det også er beskrevet i ansøgningen, skal beholderen rengøres, hvis den ønskes brugt til opbevaring af restvand.

11. SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND

Overfladevand fra ensilagepladsen ledes til opsamlingsbeholder ved Horn med henblik på udsprinkling. I dag ledes overfladevand fra ensilagepladsen, herefter omtalt som restvand, til en opsamlingsbeholder på 99 m³. Ansøger har oplyst at restvand fra ensilagepladsen fremadrettet vil blive ledt til gyllebeholderen ved Horn (se rørføring i figur 7). Beholderen ved Horn er ca. 3.000 m³. Inden den tidligere gyllebeholder bruges til restvand, skal den rengøres.

Figur 7. den blå streg viser en pumpeledning fra ensilagepladsen ved Trehøjevej til den tidligere gyllebeholder ved Horn.

I miljøgodkendelsen fra 2022, er der stillet vilkår til udsprinkling og pumpekapacitet. Da ensilagepladsen udvides med dette tillæg og mængden af restvand stiger, tilpasses de tidligere vilkår. I miljøgodkendelsen står følgende vilkår:

- I forbindelse med plansiloanlægget skal der minimum være en opsamlingskapacitet på 1875 m³.
- Der skal etableres et nødoverløb fra opsamlingsbeholderen til overfladevand til gyllebeholderen. Pumpen til nødoverløb skal automatisk slå til når opsamlingsbeholderen er tæt på at være fuld.

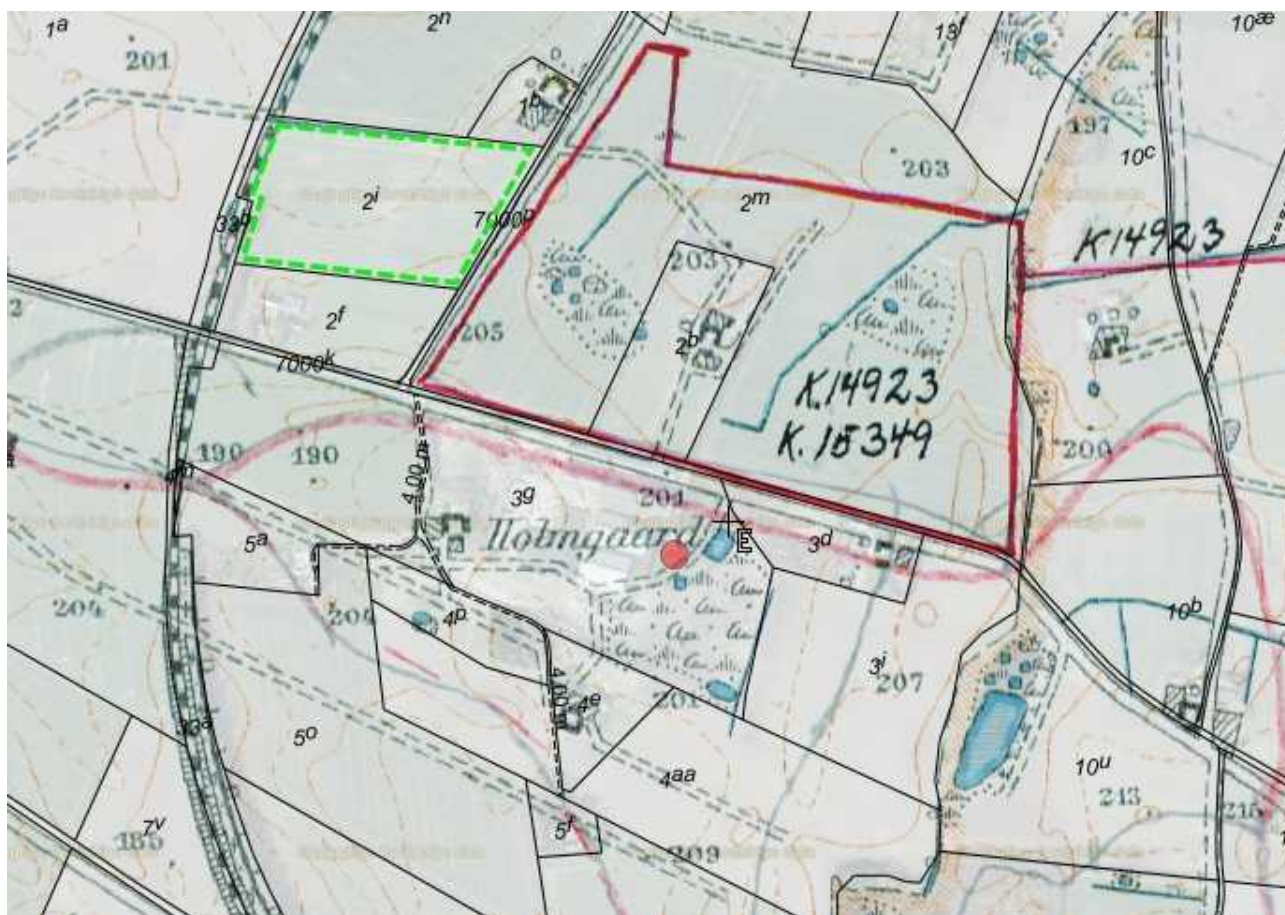
- Anlæggets pumpeydelse skal mindst være 86 m³/t.
- Anlæggets sprinklere skal kunne dække et areal på mindst 15.000 m² og skal placeres således, at der ikke sker overlap mellem de enkelte sprinkleres udsprinklingsarealer.
- Hvis der er driftsstop eller uheld, skal disse registreres skriftligt, med angivelse af årsag, varighed og afhjælpende foranstaltninger. Disse registreringer skal gemmes i 5 år og skal fremvises til kommunens tilsynsførende ved forlangende.
- Restvandet må ikke udsprinkles på drænede arealer. En oversigt over dræn på de nærmeste marker kan ses i bilag 3.

Det befæstede areal hvorfra der fremadrettet skal opsamles restvand vil være på ca. 15.800 m² inkl. randzone. Dette giver 11.850 m³ restvand fra pladsen om året, når man regner med den gennemsnitlige nedbørsmængde for hele landet. Som beskrevet i miljøgodkendelse fra 2022, stiller Silkeborg Kommune krav om 3 måneders opbevaringskapacitet til restvand. Det vil sige at der skal være en opbevaringskapacitet til restvand på ca. 3000 m³, hvilket stemmer fint med størrelsen på beholderen ved Horn. Vilkåret vedrørende opsamlingskapaciteten ændres derfor fra 1875 m³ til 23.700 m³. Da der ikke længere er behov for ekstra kapacitet fjernes vilkåret om overløb.

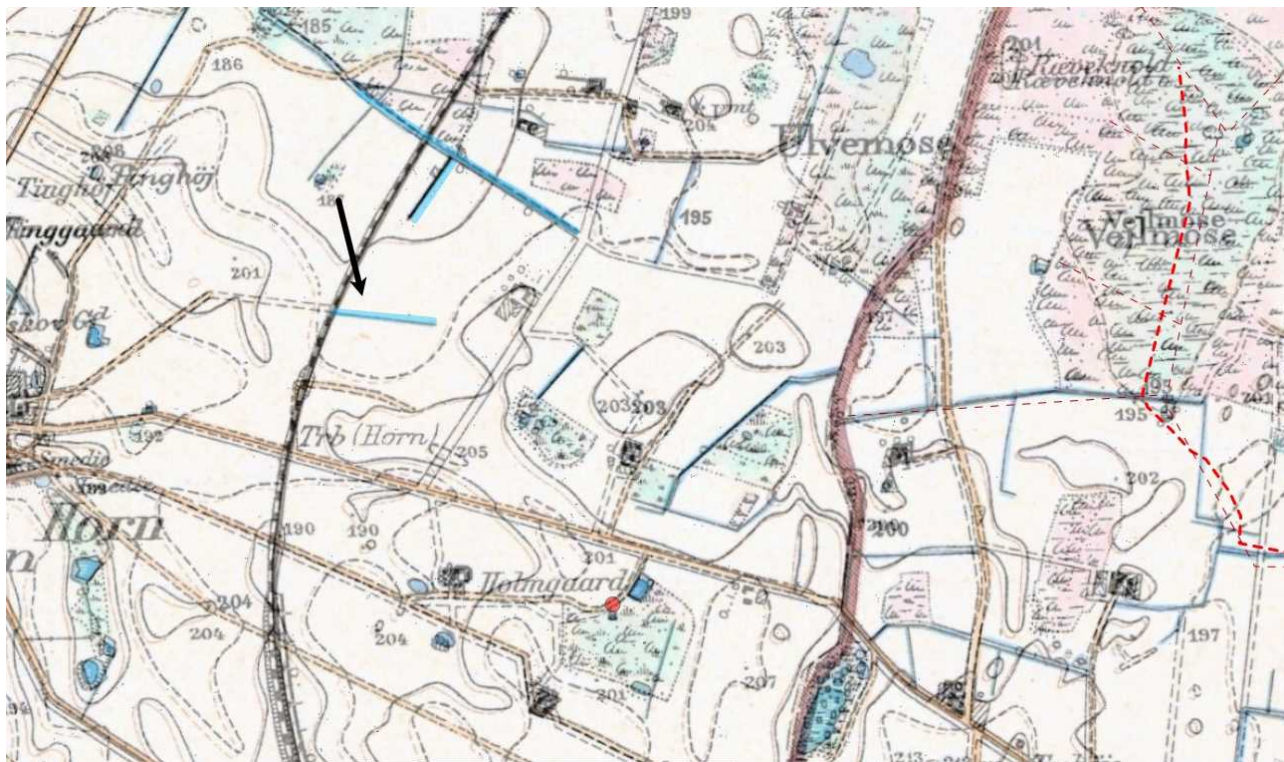
I miljøgodkendelsen, er der ligeledes vurderet på jordstrukturen og landskabet i forhold til, arealer der er egnet til udsprinkling. Da ensilagepladsen udvides, skal udsprinklingsarealet også udvides. Jf. Landbrugets byggeblad, omhandlende udsprinkling af ensilagesaft og restvand, skal der udsprinkles på et areal, der er 1,5 x ensilagepladsens størrelse, når der er tale om lerblandet sandjord. Det vil sige at der som minimum skal udsprinkles på 23.700 m². Silkeborg Kommune har tidligere forslået, at der udsprinkles på matrikel 2i, der er omkring 55.000 m² (se figur 8 herunder). Som det fremgår af figur 9 og 10, skal der holdes en god afstand til det nordlige skel, da der har ligget en gammel grøft imellem de to matrikler, der højest sandsynligt er drænet i dag (se figur 9). Som man kan se på figur 10, falder terrænet ned mod grøften og restvand, der udsprinkles, vil derfor løbe ned mod grøften, hvis der udsprinkles for store mængder. Marken er dog stor nok til, at der kan holdes en fornuftig afstand til området hvor grøften har været. Desuden, gøres der opmærksom på, at der kun må udsprinkles på arealer med afgrøder samt at der ikke må udsprinkles på frossen og vandmættet jord.

I forhold til pumpeydelsen på selve udsprinklingsanlægget, vurderes det at pumpekapaciteten på 86 m³/t stadig er tilstrækkelig. Dette skyldes, at opbevaringskapaciteten er steget i forhold til tidligere, hvor det var vigtigt, at vandet hurtigt blev pumpet videre, for at beholderen ikke løb over. Hvis pumpen således kører konstant, vil det tage ca. 1,5 døgn at tømme den nye beholder fuldstændigt.

Silkeborg Kommune vurderer samlet set, at der ikke vil være risiko for jord og overfladevand, når restvandet udsprinkles med baggrund i de stillede vilkår og den generelle lovgivning.

Figur 8. Matrikel 2i, hvor der udsprinkles er markeret med grøn herover. Desuden ses et større drænet område og drænledninger markeret med rødt, samt tidligere fugtige lavninger, søer og moseområder. Den røde prik, er hvor Trehøjevej 17, ligger i dag.

Figur 9. Den sorte pil markerer en gammel grøft, der kan ses på de gamle målebordskort, der dækker perioden 1901-1971.

Figur 10. zoom ind af målebordskortet, på marken hvor der udsprinkles. På dette kort er der tilføjet højdekurver og den blå pil, viser at højdekurverne falder ned mod grøften.

Tagvand

Overfladevand fra tagarealer ledes til forsinkelsesbassin. Der er givet en separat tilladelse til dette fra Silkeborg Kommunes spildevandsteam.

Sanitært spildevand

Der er ikke toilet i de nye bygninger og dermed ikke sanitært spildevand der vedrører produktionen.

12. FODER

Der er ansøgt om at udvide ensilagepladsen samt bygge en foderlade til mineraler, tilskudsfoder og lignende foderstoffer, der skal tilsættes grovfoderet for optimal fodring af dyrene. Silkeborg Kommune vurderer generelt, at risikoen for forurening af vandløb falder, når ensilage opbevares på en plads med tæt bund og afløb fremfor i markstak. Selve ensileringsprocessen kan give gener for de omkringboende i form af støj. Der vil blive vurderet på dette under afsnittet om gener.

Det er vigtigt at anlæg til foderopbevaring holdes fri for foderrester og spild, da der ellers kan opstå gunstige forhold for skadedyr som f.eks. rotter og fluer samt lugtgener. Foderrester og spild skal opbevares overdækket på møddingsplads eller i gyllebeholder.

13. BAT OG MILJØTEKNOLOGI

Produktionsarealet ændres ikke. Silkeborg Kommune vurderer derfor at der ikke sker væsentlige ændringer i BAT og vurderingen i miljøgodkendelsen samt tillæg nr. 1 er derfor fortsat gældende.

14. PÅVIRKNING AF NATUR MED AMMONIAK

Silkeborg Kommune vurderer at der ikke vil ske en ændring i påvirkningen af de omkringliggende naturområder, da der ikke sker en ændring i ammoniakemissionen med dette tillæg. Vurdering i tillæg 1 (afgjort d. 18. juli 2025) til miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 er derfor stadig gældende.

BILAG IV ARTER

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁷, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Nye bygninger, kan afskære bilag IV arters adgang til yngle og rastepladser. Da de ansøgte bygninger ligger i tilknytning til det eksisterende byggeri og ikke placeres imellem raste eller ynglepladser for bilag IV arter, vurderer Silkeborg Kommune, at der ikke vil være en påvirkning af disse, med det ansøgte projekt.

15. RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTION OG BRUG AF NATURRESSOURCER

AFFALD OG OLIEOPLAG

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. Korrekt bortskaffelse og håndtering skal kunne dokumenteres i forbindelse med affaldstilsyn, der føres sammen med miljøtilsyn. Det fremgår af Affaldsbekendtgørelsens § 60, at affaldsproducerende virksomheder skal sortere deres affald til særskilt indsamling. Virksomheden skal derudover sikre sig, at deres kildesorterede affald går til materialenyttiggørelse.

I forbindelse med at der bygges værksted, vil der fremadrettet blive opbevaret spildolie, batterier og lignende på ejendommen. Opbevaring af spildolie skal følge reglerne i Silkeborg Kommunes forskrift vedr. håndtering af olie- og kemikalier, der fremgår af kommunens hjemmeside samt af miljøgodkendelsen fra 2022. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår hertil og disse er også gældende fremadrettet. Batterier og andet affald i forbindelse med værkstedet skal opbevares forsvarligt og afskaffes efter gældende regler.

Tankning af diesel vil også fremadrettet primært foregå på denne ejendom. Tankning er også omfattet af ovennævnte forskrift. Diseltanke skal følge reglerne i olietankbekendtgørelsen og placeres hensigtsmæssigt, så der ikke er risiko for påkørsel.

⁷ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af diesel og affaldsbortskaffelsen fra virksomheden, såfremt de beskrevne procedurer og gældende regler overholdes.

Adgang til genbrugspladserne

Hvis et landbrug ønsker at aflevere affald på genbrugspladsen, skal de tilmelde sig genbrugspladsordningen. Ordningen omfatter også aflevering af 10 kg farligt affald om året. Kun virksomheder, der er tilmeldt ordningen, kan lovligt benytte genbrugspladsen.

EL- og VANDFORBRUG

Det forventes at el-forbruget vil stige med ca. 5 % da der skal installeres lys i de nye bygninger.

Vandforbruget stiger med ca. 50 m³ årligt til vask af maskiner. Silkeborg Kommune vurderer at dette er en naturlig stigning og ikke mere end man vil forvente.

16. GENER

LUGT

Silkeborg Kommune vurderer at der ikke vil ske en ændring i påvirkningen af de omkringliggende områder med lugt, da der ikke sker en ændring i produktionsarealet eller sammensætningen af dyr i dette tillæg. Vurdering i tillæg 1 (afgjort d. 18. juli 2025) til miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 er derfor stadig gældende.

STØJ

Eksisterende støjkloder og støjgrænser er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2022 samt tillæg 1 fra 18. juli 2025.

Der er foretaget en vurdering af den støj, der kan forventes fra de anlæg og maskiner der ligger på ejendommens bygningsparcel. Støjvilkår for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på bygningsparcenen. Støj i forbindelse med markdrift, er ikke omfattet af vurderingen.

I forbindelse med at der flyttes maskiner til ejendommen (vurdering af gener herfra er beskrevet under afsnittet Transport), der tidligere har været opbevaret på andre ejendomme, og at ensilagepladsen udvides hen mod naboerne, vurderer Silkeborg Kommune, at der vil ske en ændring i støj mønstret fra ejendommen. Ændringerne er derfor vurderet i afsnittet herunder.

Ansøger har fået foretaget en støj beregning af en ekstern konsulent – Arbejdsmiljø Eksperten, der er et autoriseret arbejdsmiljørådgivningsfirma. Beregningen er lavet for den nye

ensilageplads både i forhold til den daglige fodring og når der køres majs og græs i anlægget til ensilering. Støjberegningen kan ses i bilag 5.

Fodring

Resultatet af beregningen viser at fodring kan overholde støjgrænserne alle dage, med undtagelse af søndag og lørdag efter kl. 13. Størrelsen af overskridelserne fremgår af tabel 3 herunder. Jf. miljøstyrelsens støjvejledning fra 1984, må støj i forbindelse med almindelig landbrugsaktivitet i reglen accepteres. Der fodres 1 gang om dagen alle ugens dage. Der er allerede i dag vilkår om, at der ikke må fodres i natperioden, hvilket fastholdes i dette tillæg. Det er dog afgørende for bedriften at der også kan fodres søndag, så køerne hele tiden har foder tilgængeligt. Silkeborg Kommune vurderer derfor, at den mindre overskridelse søndag kan accepteres. Da der i det eksisterende tillæg 1 er vilkår om at fodring skal foregå mellem 6-13, er støjgrænsen lørdag også overholdt.

Tabel 3. Beregnede støjværdier samt de gældende støjgrænser for Trehøjevej 17.

Lørdag	Dag 6-13	Dag 13-17	Aften 17-21	Nat 21-06
Grænseværdi	55 dB	45 dB	45 dB	40 dB
Beregnet værdi ved fodring	47,4 dB (Trehøjevej 25) 46,2 dB (Trehøjevej 23)			
Søndag	Dag 06-17		Aften 17-21	Nat 21-06
Grænseværdi	45 dB		45 dB	40 dB
Beregnet værdi ved fodring	46,8 dB (Trehøjevej 25) 45,6 dB (Trehøjevej 23)			

Ensilering

Resultatet af beregningen viser at støjgrænserne kun er overholdt i dagsperioden i hverdage og lørdag fra 06-13 (se tabel 4 og 5). Ilægning af græs og majs skal helst ske løbende så det høstede materiale straks lægges i stakkene, presses og lukkes ned umiddelbart efter. Stoppes processen inden stakken er lukket ned, kan fodret rådne og danne svampespore, der er giftige for køerne. Det er derfor ikke muligt at stoppe midt i en proces.

I den gældende miljøgodkendelse fra 2022 og tillægget fra 2025 er der stillet forskellige vilkår omkring overholdelse af støjgrænserne. Nedenstående vilkår kræver ændringer i forbindelse med dette tillæg.

Tabel 4. Kørsel i forbindelse med fyldning af ensilageplads med græs og majs målt til Trehøjevej 25.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid	Resultat
Hverdage	6.00-16.00	55 dB	8 t	54,6 dB
Lørdag	6.00-13.00	55 dB	7 t	54,7 dB
Lørdag	13.00-17.00	45 dB	4 t	53,8 dB
Søn- og helligdage	6.00-17.00	45 dB	8 t	54,6 dB
Aften	17.00-21.00	45 dB	1 t	53,8 dB
Nat	21.00-6.00	40 dB	½ t	55,3 dB

Tabel 5. Kørsel i forbindelse med fyldning af ensilageplads med græs og majs målt til Trehøjevej 23.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid	Resultat
Hverdage	6.00-17.00	55 dB	8 t	51,2 dB
Lørdag	6.00-13.00	55 dB	7 t	53,1 dB
Lørdag	13.00-17.00	45 dB	4 t	52,1 dB
Søn- og helligdage	6.00-17.00	45 dB	8 t	51,2 dB
Aften	17.00-21.00	45 dB	1 t	52,1 dB
Nat	21.00-6.00	40 dB	½ t	53,9 dB

Vilkår fra miljøgodkendelsen 2022:

46. Ilægning af ensilage i plansiloen er dog undtaget fra grænserne for dagsperioden i vilkår 45 i op til 50 dage fordelt på forår (græs) og efterår (majs), da det vurderes at være en sæsonbetonet aktivitet, der er nødvendig for driften.

Ovenstående vilkår omformuleres til at husdyrbruget i forbindelse med ensilering må fravige støjgrænserne i op til 40 dage om året i perioden 06-21 alle dage. Støjgrænserne i natperioden må dog ikke overskrides. Der skal føres logbog over de perioder, hvor støjgrænserne overskrides (dvs. i forbindelse med høst) med en begrundelse for, hvorfor aktiviteten er foregået på et tidspunkt, hvor støjgrænsen ikke kan overholdes.

Baggrunden for ændringen af vilkåret er dels en klagenævnsafgørelse⁸, hvori natur- og miljøklagenævnet afgør, at grundet størrelsen på overskridelsen (op til 11,4 dB overskridelse), kan der ikke gives lov til at overskride støjgrænsen om natten på trods af, at ensilering betragtes som en sæsonbetonet aktivitet. Begrundelsen herfor er dels at lydstyrke regnes i en logaritmisk skala, hvor en stigning på 10 dB opfattes som en fordobling af lydstyrken. Støjgrænsen i natperioden er 40 dB og der er beregnet en værdi på 55,3 dB ved den nærmeste nabo. Altså mere end en fordobling i lydstyrken hos den nærmeste nabo. Dels at natperioden er ekstra følsom, da hensynet til en uforstyrret søvn vægter højt i forhold til menneskers sundhed.

Silkeborg Kommune følger derfor nævnets vurdering af, at en så stor overskridelse af støjgrænsen om natten, vil have en væsentlig indvirkning på det omkringliggende miljø, i dette tilfælde naboerne.

Støjvilkår fra nuværende Miljøgodkendelse samt tillæg 1:

47. Der må ikke forekomme støj fra traktor på ensilagepladsen i perioden 21.00-06.00 alle dage. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med

⁸ Sag 23/08807

ilægning af ensilage i op til 15 dage om året.

48. Der må ikke køres med traktor indenfor 70 m af nabobeboelse i perioden 17.00-21.00 medmindre kørslen kan holde sig under 15 minutter i det givne tidsrum. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med ilægning af ensilage i op til 15 dage om året.

Vilkår 47 og 48 fjernes, da der med tillæg 1 er opført en støjvold mellem naboerne mod syd og Trehøjevej 17. Det forventes at den traktorkørsel, der vil være ud over fodring og i forbindelse med høst, kan overholde de vejledende støjgrænser.

Der stilles desuden fastholdelsesvilkår til opførelse af væg i forbindelse med den nye gårdsplads ved foderladen i en højde af 2,8 m og en bredde på 25 m som beskrevet af ansøger.

Silkeborg Kommune vurderer samlet set, at de beskrevne tiltag, samt de stillede vilkår vil begrænse støjpåvirkningen af omgivelserne, så husdyrbruget ikke vil give anledning til unødvendig støjpåvirkning af omgivelserne.

Det vurderes at husdyrbrugets øvrige aktiviteter ikke giver anledning til et støjniveau, der er højere, end der almindeligvis må forventes i et landbrugsområde. Det vurderes, at de øvrige støjklender vil kunne overholde de vejledende støjgrænser for 'type 3-blandet bolig og erhverv' jf. Støjvejledningen.

VENTILATION

Der sker ingen ændring i ventilationsforholdene i forhold til de gældende tilladelser. Se vurdering af ventilationsforhold i den gældende miljøgodkendelse af 5. januar 2022.

RYSTELSER

Ansøger ønsker at samle bedriftens maskiner og traktorer på Trehøjevej 17. Ansøger beskriver at der bruges meget tid på at flytte maskinerne rundt mellem ejendommene, da opbevaring og servicering foregår forskellige steder. Dette ønsker man at centralisere på Trehøjevej 17, der har en god placering i forhold til de øvrige ejendomme, der indgår i bedriften. Dette er beskrevet i detaljer i ansøgningen, der kan ses i bilag 3x. I dag bliver der kørt maskiner til Trehøjevej 17, der efterfølgende køres væk igen, fordi de ikke kan opbevares her. Det er derfor ansøgers vurdering, at der ikke vil være den store forskel i kørsler til og fra ejendommen i dagligdagen og muligvis lidt færre end i dag. Den største transport til og fra ejendommen vil ske via indkørslen ved de to gyllebeholdere. Ved indkørslen til stuehuset sker

der en mindre stigning i transporter, da mælkebilen bruger denne indkørsel og transporterne stiger fra 365 til 420 om året.

Da afstand til nærmeste nabobeboelse er mere end 100 meter, vurderer Silkeborg Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til påvirkning med rystelser, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Se desuden vurderingen i afsnittet vedrørende transport.

STØV

Silkeborg Kommune vurderer ikke at opførelsen af halmladen, vil give anledning til flere støvgener, da der håndteres samme mængde halm på ejendommen i dag. Den eneste forskel er, at halmen i dag hentes decentralt, hvor den fremadrettet vil være på ejendommen.

SKADEDYR

Silkeborg Kommune vurderer ikke at de ansøgte ændringer vil påvirke forholdene omkring håndtering af skadedyr. Den gældende vurdering i miljøgodkendelsen af 5. januar 2022 er dermed fortsat gældende.

TRANSPORT

Udviklingen i antallet af forskellige typer transporter ses af tabel 6 nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende (medmindre der er knyttet vilkår til).

Da ensilagepladsen udvides, vil antallet af transporter med græs og majs til ensilering nødvendigvis også stige. Dette fremgår af tabel 6 herunder. Stigningen i transporter, skal derfor primært findes her. Derudover skal der fremadrettet leveres grovfoder til Lanstigvej 21, hvor der er opstaldet kvier, en gang om dagen.

Gennemsnitligt set vil der fremadrettet være ca. 12 kørsler om dagen med tunge transporter i forhold til 8 transporter i dag. Størstedelen af stigningen skal findes i den større mængde græs og majs, der skal køres til siloen. Dette sker over en periode på ca. 40 dage fordelt på 4-5 gange om året. De 900 ekstra transporter til dette vil derfor være samlet i korte, men intense perioder. Trækker man de 900 ekstra ensilagekørsler ud af det samlede billede, vil der samlet set være ca. 9,5 kørsler om dagen, i den daglige drift. Altså en stigning på ca. 1,5 kørsler om dagen gennemsnitlig set hen over et år.

Tabel 6. Oversigt over lastbil og traktortransporter på et år.

<i>Tabel over transporterne til og fra ejendommen: Transporter:</i>	<i>Miljøgodkendelse 2012</i>	<i>Tillæg til miljøgodkendelse 2017</i>	<i>Tillæg juli 2018 og ansøgning 2020</i>	<i>2025 tillæg 2</i>
Flytning/afhentning af levende dyr	24	24	52	104

Afhentning af dyr til slagt	12	12	18	20
Afhentning af mælk	365	365	365	420
Ilægning af grovfoder i plansiloer og transport af halm	600	700	900	1.800
Transport af foder til Lanstigvej 21	-	-	-	365
Levering af kraftfoder og mineraler	25	30	52	52
Afhentning af døde dyr	12	24	30	30
Gylle	330	1.285	1.055	1.300
Dybstrøelse	15	50	200 (for højt sat)	180
Brændstof	7	12	15	15
Handelsgødning og såsæd	-	-	-	10
Affald	14	12	26	26
Andet/diverse	20	20	25	25
I alt	1.424	2.534	2.738	4.347

Gener ved ind- og udkørsel

Det vurderes at de, i gennemsnit, 2 ekstra kørsler dagligt, ikke vil give anledning til væsentlige støj-, støv- og lysgener for de omkringboende, da afstanden er over 200 m. Støj i forbindelse med ensilering og kørsel i den forbindelse er vurderet separat under afsnittet om støj.

Det er kommunens vurdering, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne størrelse husdyrproduktion, at der er tale om transporter ad offentlige veje, og at generne fra transport med vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse, efterfølgende tillæg og dette tillæg, er mindsket og imødegået i det omfang, det er muligt indenfor husdyrbrugloven.

LYSGENER

Ansøger har oplyst at der ikke vil være udendørs belysning i forbindelse med de nye bygninger. Dermed er det kun lys inde fra bygningerne samt lys fra køretøjer på pladsen, der kan være generende.

Der er vilkår om beplantning hele vejen rundt om anlægget samt silovægge ved ensilagepladsen og i forbindelse med foderladen. Dagligdagskørsel vurderes derfor ikke at give væsentlige lysgener for naboerne eller at genere trafikanter på Trehøjevej. Lyset inde fra bygningerne vurderes ligeledes at være af begrænset karakter, og vil primært være tændt indenfor normal arbejdstid. Der er censor på portene, så disse lukkes automatisk om aftenen.

Silkeborg Kommune vurderer derfor samlet set, at lyset i og udenfor bygningerne ikke vil give anledning til væsentlige gener.

10. BILAG OVERSIGT

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Hørings- og orienteringsliste

Bilag 3: Samlet liste med gældende vilkår

Bilag 4: Ansøgning

Bilag 5: Støjrapport

[illegible]

BILAG 2 Hørings- og orienteringsliste

Følgende er orienteret om udkast til afgørelse om tillæg til §16a miljøgodkendelse på Trehøjevej 17

Ansøger: Martin Sehested, Trehøjevej 17

Konsulent: Hanne Bang, Gråkjær

Ejere og beboere af nedenstående adresser:

Trehøjevej 21	8882 Fårvang
Trehøjevej 23	8882 Fårvang
Trehøjevej 25	8882 Fårvang
Trehøjevej 27	8882 Fårvang
Trehøjevej 29	8882 Fårvang
Trehøjevej 14	8882 Fårvang
Trehøjevej 15	8882 Fårvang
Trehøjevej 17	8882 Fårvang
Trehøjevej 18	8882 Fårvang
Sørkelvej 50	8882 Fårvang
Tvilumvej 14	8883 Gjern
Tingbakken 17	8883 Gjern
Domdalsvej 2	8883 Gjern

BILAG 3 Samlet liste med gældende vilkår

Nye vilkår i dette tillæg (tillæg 2)

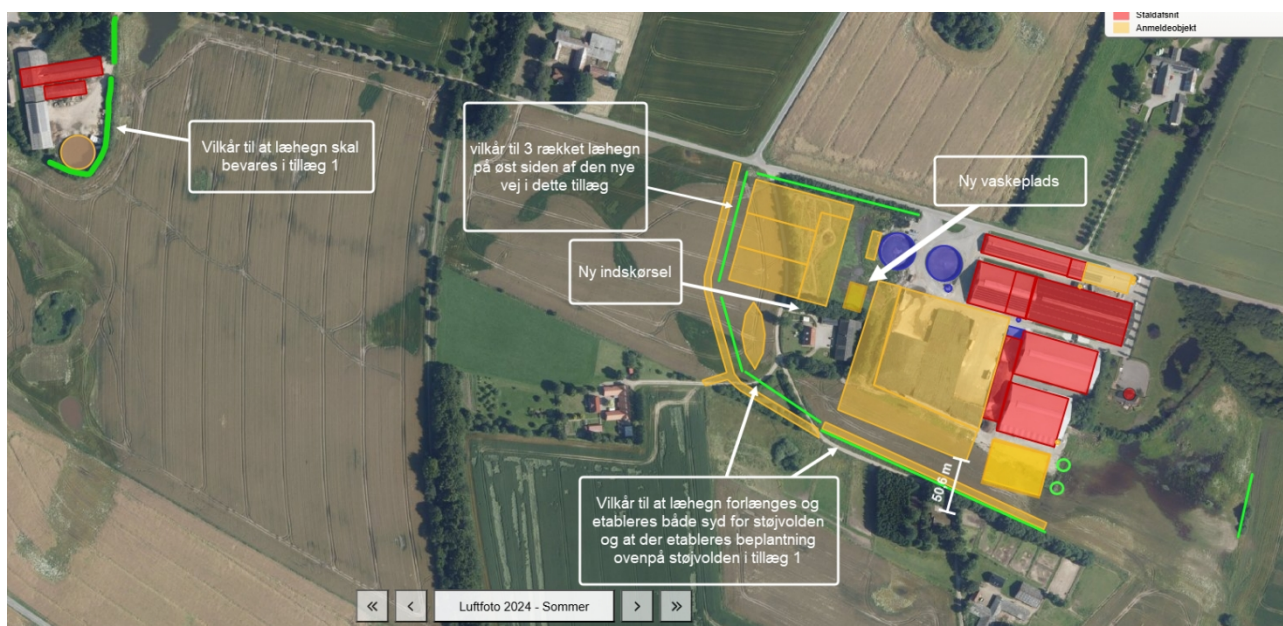
Generelle vilkår

1. Nye bygninger skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med det ansøgte (ansøgningsskema nr. 237012).
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af tillægget på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
3. Vilkårene i dette tillæg skal være opfyldt fra den dato, hvor tillægget er helt eller delvist udnyttet, hvis ikke andet er anført.

Landskabelige værdier

4. De nye bygninger skal placeres som vist i bilag 1.
5. Farver og materialer til tilbygningen skal opføres i samme stil som eksisterende bygninger. Maskinhus, foderlade, værksted og halmlade skal etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspidserne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.
6. Facader og tag skal beklædes med ikke-reflekterende materiale.
7. Der skal plantes afskærmende beplantning øst for den nye halmlade. Afskærmningen kan enten opføres som træer i klynger i direkte tilknytning til bygningen eller som en forlængelse af det eksisterende læhegn i skellet mod øst (se figur 4 og 5). Træerne skal være hjemmehørende og af en størrelse, så de får en afskærmende effekt. Det vil sige at de skal kunne opnå en højde på mindst 10 m.
8. Der skal etableres tre rækket læhegn nord og vest for de nye bygninger, i forlængelse af allerede eksisterende og tidligere vilkårsfastlagte læhegn. Placering af de nye læhegn skal følge figur 3 og være etableret når byggeriet står færdigt.
9. Nye og eksisterende læhegn som fremgår af figur 3 (indsat herunder) skal vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at

der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.

Håndtering af overfladevand

10. I forbindelse med plansiloanlægget skal der minimum være en opsamlingskapacitet på 3000 m³.
11. Anlæggets sprinklere skal kunne dække et areal på mindst 23.700 m² og skal placeres således, at der ikke sker overlap mellem de enkelte sprinkleres udsprinklingsarealer.
12. Restvandet må ikke udsprinkles på drænedarealer. En oversigt over dræn på de nærmeste marker kan ses i figur 7, 8 og 9.

Støj

13. Overskridelse af støjgrænsen med maksimalt 2 dB i forbindelse med fodring søndag i tidsrummet 06-13 alle dage accepteres.
14. Der skal opføres en væg i forbindelse med foderladen, der afskærmer for lys og støj fra gårdspladsen mod syd. Væggen skal placeres som vist i figur 2 og være 2,8 m høj og 25 m lang, så den følger gårdspladsen.

Sæsonbetonet aktivitet, høst

15. Overskridelser af støjgrænserne i begrænset omfang og maksimalt 40 dage om året, accepteres i forbindelse med høst. Dog ikke i natperioden (kl. 21-06) alle dage.
16. Der skal føres logbog over de sæsonbetingede aktiviteter, hvor støjgrænserne overskrides – med begrundelse for, hvorfor aktiviteten er foregået på tidspunkter, hvor støjgrænserne ikke kan overholdes

Gældende vilkår i tillæg 1 til miljøgodkendelsen fra 2022

Generelle vilkår

1. Produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen (ansøgningsskema nr. 249075).
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af dette tillæg på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
3. Vilkårene i dette tillæg skal være opfyldt fra den dato, hvor tillægget er helt eller delvist udnyttet, hvis ikke andet er anført.

Produktionsareal

4. Produktionsarealer, dyretyper og gulvsystemer skal følge nedenstående tabel for de enkelte staldefsnit og gødningsopbevaringsanlæg:

Stald	Staldstørrelse (m2)	Produktionsareal (m2)	Miljøteknologi (%)	Gulvsystem	Dyretype
Ny dybstrøelse til køer og kalve	2480	1600	ingen	dybstrøelse	Alle kvæg
Separation i Malkestald til køer	235	200	ingen	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude

Eksisterende sengestald ved Horn	1181	660	ingen	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude
Eksisterende dybstrøelses stald ved Horn	442	245	ingen	dybstrøelse	Eksisterende dybstrøelse ved Horn

Opbevarings-anlæg	Størrelse (m2)	Rumfang (m3)	Miljøteknologi (%)	Gødnings type
Gyllebeholdere ved Horn	730	3000	ingen	alle undtagen ren mink og svinegylle

5. Dokumentation for at ovenstående vilkår er overholdt skal kunne fremlægges i forbindelse med tilsyn, dækkende de sidste 3 år. Dokumentation kan f.eks. ske via produktionsrapporter

Landskabelige forhold

7. Der skal etableres en jordvold på 3 m syd for ensilagepladsen. Volden skal have en topkote på 67, hvilket betyder at der nogle steder skal fyldes mere end 3 m på terrænet. Jordvolden skal placeres som vist i figur 2 (indsat herunder).

8. Der skal etableres beplantning ovenpå volden og umiddelbart syd for volden over mod naboerne. Beplantningsbæltet syd for volden skal fortsættes (blå linje i figur 2), så det følger markvejen. Hvis vejen flyttes, skal beplantningen følge den nye vej. Beplantningen skal bestå af egnskarakteristiske buske og mindre træer (f.eks. tjørn, røn, syren, Abild (skovæble), mirabel, hyld og bærmispel). Beplantningen skal indenfor 5 år have en god afskærmende effekt, hvor der er sket en betydelig vækst siden plantning.

9. Der skal indsendes en beplantningsplan til godkendelse hos Silkeborg Kommune inden etablering af læbeplantningen.

STØJ

10. Gyllepumpning og omrøring fra gyllebeholderen ved Horn skal følge tabellen herunder

Tidsrum	Kl. 06-17	Kl. 17-21	Kl. 21-06
hverdag	Ja	Ja, men maksimalt 10 minutter	Nej
Tidsrum	Kl. 06-13	Kl. 13-21	Kl. 21-06
lørdag	Ja	Ja, men maksimalt 10 minutter	Nej

Tidsrum	Kl. 06-21	Kl. 21-06
søndag	Nej	Nej

Dispensation

11. Hvis boring 77.1506 bryder sammen, må der ikke opføres en ny boring på samme placering. En ny boring skal overholde afstandskravet på 25 m fra husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.

12. Gulvet i dybstrøelsesstalden skal inspiceres for revner og sprækker mindst én gang årligt. Dog første gang 5 år efter stalden er opført hvilket vil sige fra 2030. Datoen skal indføres i en driftsjournal, der skal kunne fremvises ved tilsyn.

Gældende Vilkår fra miljøgodkendelse af 5. januar 2022

Generelle vilkår

2. Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.

3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.

4. Vilkårene i denne tilladelse skal være opfyldt fra den dato, hvor tilladelsen er helt eller delvist udnyttet, hvis ikke andet er anført.

Landskabelige værdier

5. De nye bygninger skal placeres som vist i bilag 4 og opføres som beskrevet i

ansøgers miljøkonsekvensrapport i henhold til størrelse, materialer og farvevalg, således at byggemassen fremstår som en samlet enhed.

Produktionsareal

10a. Produktionsarealer, dyretyper og gulvsystemer mm skal følge nedenstående tabel

Produktionsareal	Størrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Miljøteknologi (%)	Gulvsystem	Dyretype
Eksisterende kostald	3521	140	-	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier, stude
		2150	-	Fast drænet gulv m skrab og ajlefløb	Malkekøer, kvier, stude
Kostald ved malkecenter	138	1000	-	Fast drænet gulv m skrab og ajlefløb	Malkekøer, kvier, stude
Eksisterende kostald + forlængelse	2085	1425	-	Fast drænet gulv m skrab og ajlefløb	Malkekøer, kvier, stude
Kalvehytter	1226	550	-	Dybstrøelse	Kalve (0-6 mdr)
Ny goldkostald	2729	975	-	Fast drænet gulv m skrab og ajlefløb	Malkekøer, kvier, stude
		900	-	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier, stude
Fortank v. kostald	10	-	-	-	alle undtagen ren mink og svinegylle
Fortank ved gyllebeholder	30	-	-	-	alle undtagen ren mink og svinegylle
Gyllebeholder øst	776	-	-	-	alle undtagen ren mink og svinegylle
Gyllebeholder midt	837	-	-	-	alle undtagen ren mink og svinegylle
Gyllebeholder vest	1040	-	Fast overdækning 50 %	-	alle undtagen ren mink og svinegylle
Møddingsplads	141	-	-	-	Kvæg, får, heste, geder

11 Dokumentation for at ovenstående vilkår er overholdt skal kunne fremlægges i forbindelse med tilsyn, dækkende de sidste 3 år.

Flydende husdyrgødning

12. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

13. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller tilsvarende teknologi således at der ikke sker spild af flydende husdyrgødning.

Driftsforstyrrelser og uheld

14. Der skal, forefindes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal være udarbejdet når godkendelsens tages i brug.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

15. Beredskabsplanen skal altid være opdateret i forhold til de faktiske forhold på ejendommen, anvendte procedurer og kontaktoplysninger.

BAT

Drift og indretning (fast drænet gulv med ajledræn)

16. På 975 m² produktionsareal i nye goldkostald, i hele kostalden ved malkecenteret (1000 m²) og på 3575 m² af den eksisterende kostald (indregnet den seneste udvidelse) skal der i gangarealet være etableret faste, drænedede gulve med skraber.

17. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

18. Gulvet skal være udført med ajleafløb.

19. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.

20. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.

21. Skraberens skal være forsynet med timer.

22. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

23. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

24. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere

end 7 dage.

25. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Foder

30. Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter og andre skadedyr.

31. Gammelt overdækningsmateriale fra ensilagepladser ol. skal løbende og minimum én gang om ugen, fjernes fra ensilagepladsområdet.

32. Ensilagerester på ensilagepladsen skal løbende, eller mindst én gang om ugen, fjernes eller samles og opbevares på en fast plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Resterne skal overdækkes med plastik eller et andet lufttæt materiale.

Håndtering af overfladevand

35. Anlæggets pumpeydelse skal mindst være 86 m³/t.

37. Hvis der er driftsstop eller uheld, skal disse registreres skriftligt, med angivelse af årsag, varighed og afhjælpende foranstaltninger. Disse registreringer skal gemmes i 5 år og skalfremvises til kommunens tilsynsførende ved forlangende.

Affald, olie og kemikalier

39. Opbevaring og håndtering af olie og andre kemikalier, skal følge reglerne i forskriften "Regler for håndtering og opbevaring af olie og kemikalier 2.0" af 1.

april 2014 vedhæftet i bilag 7.

40. Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at bortskaffelse af affald, herunder farligt affald, sker efter gældende regler.

Energi- og vandforbrug

41. Bedriften skal mindst 1 gang årligt registrere forbrug af el, vand og varme aflæsningerne skal gemmes i 3 år og kunne fremvises ved tilsyn.

42. Der skal på bedriften foretages en energiscreening, af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Afviger energiforbruget væsentligt fra det forbrug opgivet i forbindelse med godkendelsen, skal der udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten fremlægges for tilsynsmyndigheden.

Lys

43. Der må ikke etableres udendørs belysning ud mod vejen fra malkestalden som kan være til gene for de omkringboende eller give trafikale gener.

Lugt

44. Pumpning og omrøring af gylle må ikke ske på lør-, søn- og helligdage.

Støj

45. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden indenfor den pågældende periode:

Dag	Kl. 06- 17	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 17- 21	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 21- 06	40 dB(A)	(½ time)
Lørdag	Kl. 06- 13	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 13- 21	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 06- 21	45 dB(A)	(8 timer)

49. Omrøring og pumpning af gyllebeholdere i forbindelse med flytning mellem gyllebeholdere, må ikke ske i tidsrummet 17-06 alle dage.

50. Støj fra husdyrbruget må i natperioden (kl. 21 – 06) ikke overstige 55 dB(A) målt som spidsværldi. Undtaget herfra er sæsonbetonet aktivitet i forbindelse med ilægning af ensilage i op til 5 dage om året.

51. Silkeborg Kommune kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen. Kommunen kan dog højst forlange dokumentation 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres efter følgende vejledninger "Måling af ekstern støj fra Miljøstyrelsen, Nr. 6/1984 og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Målingerne/beregningerne skal udføres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier.

52. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder

udenfor virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

53. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Fluer og skadedyr

54. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse efter gældende vejledning. Vejledningen kan hentes på Retningslinjer for fluebekæmpelse (pdf)

Transport

56. Transport af husdyrgødning med gyllevogn til og fra ejendommen, som går igennem Horn By, må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet 8.00 til 18.00.

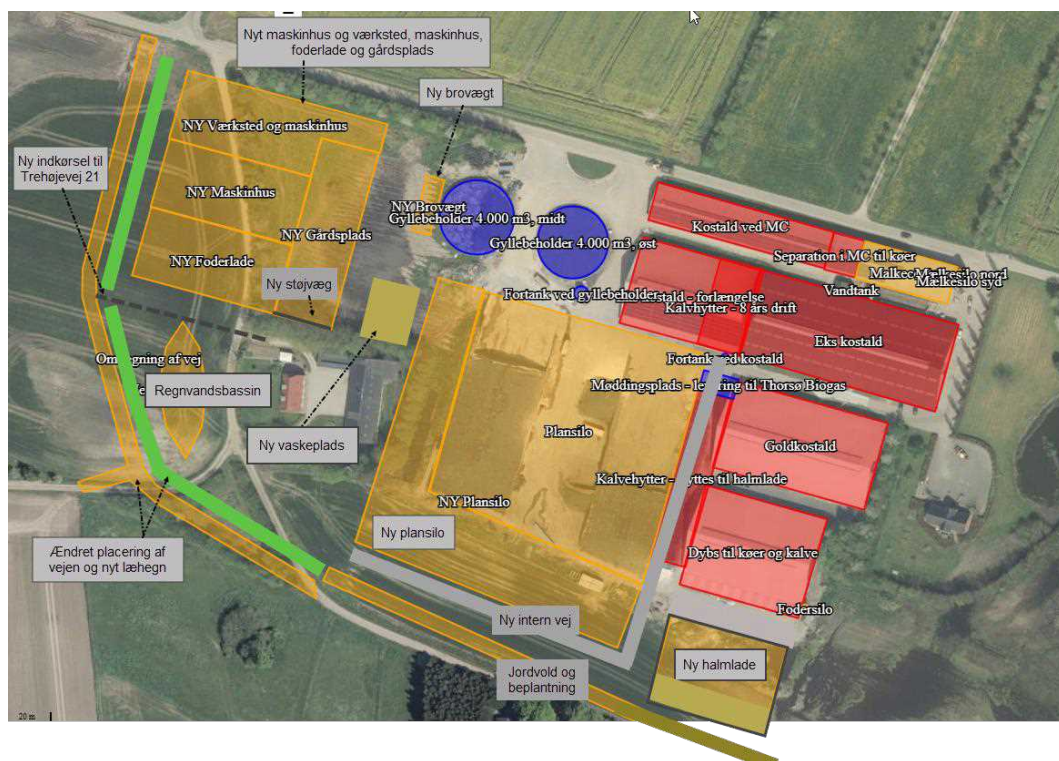
57. Der må ikke være aktivitet på græsplænen imellem vejen og malkestalden i form af transporter med maskiner.

Miljøkonsekvensrapport

Tillæg nr 2

til § 16 a miljøgodkendelse

Mælkeproduktion, ikke IE-husdyrbrug

Ansøgningsskema: 237.012
Kærmosegård v/ Martin Sehested
Trehøjevej 17 og 31
8882 Fårvang

Indsendt den 21. marts 2023. Opdateret 30. september og 3. december 2025.

Udarbejdet af:

Senior Miljøkonsulent Hanne Bang
Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro.
Mail: hab@graakjaer.dk. Mobil: 51 18 28 55

INDHOLD

1.1	Beskrivelse af miljøansøgningen.....	3
1.2	Beskrivelse af tillæg til miljøgodkendelse	4
1.2.1	Byggeri og anlægsarbejde	4
1.2.2	Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri	7
1.2.3	Situationsplan	11
1.2.4	Afløbsplan for tagvand, gylle og restvand på ejendommen	12
1.2.5	Afløbsplan for restvand mellem ejendommene.....	13
1.3	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgte virking på miljøet	14
1.3.1	Støj fra plansilømrådet	14
1.3.2	Støj fra halmlade:	16
1.3.3	Støj fra maskinhus, værksted og gårdsplads:.....	16
1.3.4	Lys	16
1.3.5	Transporter til og fra ejendommen	17
1.4	Lokalisering og beliggenhed	19
1.5	Husdyrbrugets alternativer	21
1.5.1	Alternative løsninger	21
1.6	Bilag 1: Ændret vejforløb.....	22
1.7	Bilag 2: Maskinliste	23

1.1 BESKRIVELSE AF MILJØANSØGNINGEN

Den 21. marts 2023 blev der ansøgt om et samlet projekt på Trehøjevej 17, der indeholdt udvidelse af dyreholdet, omlægning af privat fællesvej og etablering af flere driftsbygninger m.v. Dette projekt blev ansøgt som tillæg nr 1 til miljøgodkendelsen fra 5. januar 2022.

Silkeborg Kommunes afgørelsen om ændring af vejforløbet blev påklaget af naboer, hvorved kommunen besluttede, at projektet der omfattede omlægning af vejen skulle skilles ud i et særskilt tillæg til miljøgodkendelsen fra 2022.

Det medførte, at udvidelse af dyreholdet er beskrevet og sagsbehandlet i tillæg nr 1, meddelt den 18. juli 2025. Tillæg nr 1 blev ikke påklaget inden 15. august 2025 og er dermed gældende. Samtidigt er klagerne over omlægning af vejen afgjort i Vejdirektoratet 13. august 2025 med opretholdelse af kommunens afgørelse. Dermed mangler der kun en afgørelse fra Taksationskommissionen vedr omlægning af vejen, hvor der afholdes møde den 9. oktober 2025.

Der er stillet vilkår om at omlægningen af vejen skal tilsluttes vinkelret på kommunevejen, hvilket har medført at dette projekt indeholder en mindre ændring i placering af vejen for at opfylde dette vilkår. I forbindelse hermed har ansøger besluttet at de ansøgte driftsbygninger placeres længere mod vest for at give et større åbent område på ejendommen.

På baggrund af ovenstående forløb omfatter denne ansøgning om tillæg nr 2 til miljøgodkendelsen fra 2022 udelukkende ændringer der ikke vedrører dyreholdet, hvorfor dyreholdet ikke er beskrevet. Der henvises i stedet til tillæg nr 1 meddelt juli 2025.

Samlet omfatter nærværende ansøgning følgende byggeri på ejendommen:

- ❖ Der etableres et nyt maskinhus, værksted og foderlade i ejendommens nordvestlige hjørne. Arealet mellem maskinhus, værksted og foderlade få belægning med asfalt og anvendes som gårdsplads.
- ❖ Der etableres en vaskeplads mellem gårdspladsen og plansiloen på ca 15 * 20 m med en opsamlingsbeholder på ca 20 m³.
- ❖ Der etableres en brovægt vest for gyllebeholderen på ca 8 * 25 m.
- ❖ Plansiloarealet udvides med en ekstra plansilo på ca 20 m vest for det nuværende plansiloanlæg og hele plansiloarealet udvides med ca 30 m mod syd. Plansiloen udvides med i alt ca 5.500 m².

I forbindelse med plansiloanlægget ændres gyllebeholderen på Trehøjevej 31 fra opbevaring af gylle til opsamlingsbeholder for restvand.

- ❖ Der etableres en ny halmlade i ejendommens sydøstlige hjørne nær staldene med dybstrøelsesarealer.

Da ovenstående ændringerne ikke omfatter husdyrholdet, er dette ikke beskrevet, og der henvises i stedet til tillæg nr 1 til miljøgodkendelsen, meddelt 18. juli 2025. Herudover indeholder denne miljøkonsekvensrapport kun de områder der er relevant for det ansøgte.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport til tillæg nr 2.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk

1.2 BESKRIVELSE AF TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE

1.2.1 BYGGERI OG ANLÆGSARBEJDE

- ❖ Der etableres nyt maskinhus, værksted, foderlade og gårdsplads inkl brovægt i ejendommens nordvestlige hjørne. I forbindelse med byggeriet bliver der forventeligt behov for terrænregulering på 0,5-1,0 m.
 - Den nordlige bygning skal anvendes til maskinhus og værksted. Hovedbygningen bliver ca 31,0 * 64,5 m svarende til ca 2.000 m² med en tilbygning til indramning af gårdspladsen på ca 13,0*26,0 m svarende til ca 338 m². Hovedbygningen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved tag-højden bliver ca 11,0 m. Tilbygningen får ligeledes en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved tag-højden bliver ca 8,0 m.

Maskinhus og værksted etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspladerne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.
 - Den midterste bygning skal anvendes til maskinhuset. Bygningen bliver ca 31,0 * 64,5 m svarende til ca 2.000 m². Bygningen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved taghøjden bliver ca 11,0 m.

Maskinhuset etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspladerne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.
 - Den sydligste bygning skal anvendes til foderladen. Bygningen bliver ca 31,0 * 64,5 m svarende til ca 2.000 m². Bygningen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved taghøjden bliver ca 11,0 m.

Foderladen etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspladerne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.
 - Arealet mellem maskinhus, værksted og foderlade skal anvendes som gårdsplads på ca 26,0*80,0 m svarende til ca 2.100 m². Gårdspladsen få belægning med asfalt, da arealet skal anvendes til vendeplads, holdeplads for transporter til ejendommen samt midlertidig hensætning af varer og maskiner.

Syd for gårdspladsen etableres der en støjvæg af 2,8 m høje betonsilovægge, som ligeledes anvendes i plansiloen.
- ❖ For at opnå den optimale placering af maskinhus, værksted og foderlade er der ansøgt om og meddelt tilladelse til at flytte den private fællesvej mod vest. Da der er stillet vilkår om at vejen skal ende vinkelret på Trehøjevej er vejen i det nordlige forløb rettet op i forhold til oprindeligt ansøgt, hvilket er godkendt af Silkeborg Kommune. Se tegning af vejens forløb på bilag 1.

- ❖ Der etableres en vaskeplads, i terræn, mellem gårdspladsen og plansiloen på ca 15 * 20 m med en opsamlingsbeholder på ca 20 m³. Opsamlingsbeholderen bliver tømt løbende med aflevering i gyllebeholder i henhold til gældende regler.
- ❖ Der etableres en brovægt vest for gyllebeholderen på ca 8,0 * 25 m, hvorved der kan ske en præcis blanding af fodermidler til dyrene og indvejning af afgrøder. Brovægten etableres i terræn.
- ❖ Plansiloarealet udvides med en ekstra plansilo på ca 20 m vest for det nuværende plansiloanlæg og hele plansiloarealet udvides med ca 30 m mod syd. Plansiloen etableres med ca 2,8 m høje grå betonsilovægge i. Plansiloen udvides med i alt ca 5.500 m². Samlet bliver plansiloarealet ca 15.000 m².

Restvandet fra plansiloen bliver ledt til opsamlingsbeholder og herfra bliver det udsprinklet i henhold til gældende regler på arealerne mellem Trehøjevej 31 og 17, nord og syd for Trehøjevej.

Restvandet vil i størst muligt omfang blive benyttet som et vandingstilskud til dyrkede marker i tørre perioder. Det betyder, at restvandet vil blive anvendt når der ikke samtidigt er nedadgående vandstrømme i jorden, hvorved restvandet vil blive optaget af planterne i jorden og dermed og ikke blive udledt gennem dræn.

Gyllebeholderen på 3.000 m³ på Trehøjevej 31 rengøres og ændres fra opbevaring af gylle til opsamlingsbeholder for restvand. Restvandet pumpes fra plansiloen til beholderen – se afløbsplanen på kommende sider. Ved et regnskyl på 30 mm vil der fra plansiloen skulle opsamles ca 450 m³, hvorved der er god opbevaringskapacitet i opsamlingsbeholderen til store regnskyl og opbevaringskapacitet i perioder hvor der ikke kan udsprinkles.

Gyllebeholderen er i beregningerne fortsat oprettet som gyllebeholder, hvorved der beregnes på worst case og der sker ikke ændringer i ammoniakemissionerne på ejendommen i forhold til tillæg nr 1.

Syd for plansiloen etableres der en intern vej med en bredde på ca 10-15 m. Den interne vej anvendes udelukkende som servicevej til plansiloanlægget ved f.eks. dækning af ensilage, vedligehold og service. Den interne adgangsvej bliver mellem plansiloen og goldkostald og halmlade. Det anslås at den interne vej benyttes ved ensilering ca 10 dage årligt indenfor almindelig arbejdstid og herudover ved vedligehold og service ca 20-30 gange årligt indenfor almindelig arbejdstid.

For at reducere støjgener til naboer syd for plansiloen etableres der en jordvold syd for plansiloen, hvilket der er stillet vilkår om i tillæg nr 1 fra juli 2025. Jordvolden etableres med jord fra byggeriet.

- ❖ Der etableres en ny halmlade syd for den nye kostald på ca 38,0 * 52,7 m svarende til ca 2.000 m². I forbindelse med byggeriet bliver der et anslået behov for terrænregulering på ca 0,5 m i halmladens vestlige ende og maksimalt 2 m i halmladens østlige ende. Halmladen placeres i samme niveau som tidligere halmlade der nu anvendes til dybstrøelsesstald, hvorved de to bygninger fremstår ens.

Den interne adgangsvej til halmladen bliver mellem plansiloen og goldkostalden.

Syd for halmladen er terrænet stigende, hvorved halmladen synsmæssigt fra syd vil være placeret nede i terræn. Herudover vil jordvold begrænse indsynet til ejendommen.

Halmladen får en benhøjde på 5,0 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden på laden bliver ca 12,0 m høj.

Halmladen etableres med 4 m høje grå betonelementer og 1 m grå stålplader i facader og gavle. Gavlspidserne bliver med lyse og mørkegrå stålplader. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader.

1.2.2 ERHVERVSMÆSSIGT NØDVENDIGT BYGGERI

- ❖ Etablering af maskinhuse, værksted og gårdsplads er erhvervsmæssigt nødvendigt på ejendommen, da det er vigtigt med optimale forhold for vedligehold og opbevaring af maskiner, så ressourcerne udnyttes optimalt og sikre lavest mulige tab af ressourcer.

På ejendommen etableres der to maskinhuse, hvoraf det nordlige maskinhus bliver opdelt i maskinhus i den ene halvdel og værksted i den anden halvdel. Maskinhusene og værkstedet er erhvervsmæssige nødvendige, da der på bedriften er behov for korrekt opbevaring og vedligehold af maskinerne, så maskinerne kan benyttes bedst muligt til deres formål og have længst mulig levetid for derved at udnytte de tilgængelige ressourcerne mest optimalt.

I værkstedet skal der ske almindeligt vedligehold af maskinerne og værkstedet skal ligeledes være udgangspunktet for vedligehold af staldanlægget.

I værksted/maskinhus vil der være kemirum og påfyldning af marksprøjte samt dieseltanke og tankning af maskiner, så det kan ske under sikre forhold for medarbejder og med minimal risiko for forurening, da det sker inde i bygningen med gulv uden afløb.

Der er behov for to maskinhuse til samling af bedriftens maskiner, der i dag er fordelt på 15 ejendommen inkl Trehøjevej 17, da der er tale om flere traktorer, jordbearbejdningmaskiner, gødningsspreder, marksprøjte, rive, vogne, presser m.v. Se maskinliste i bilag 2.

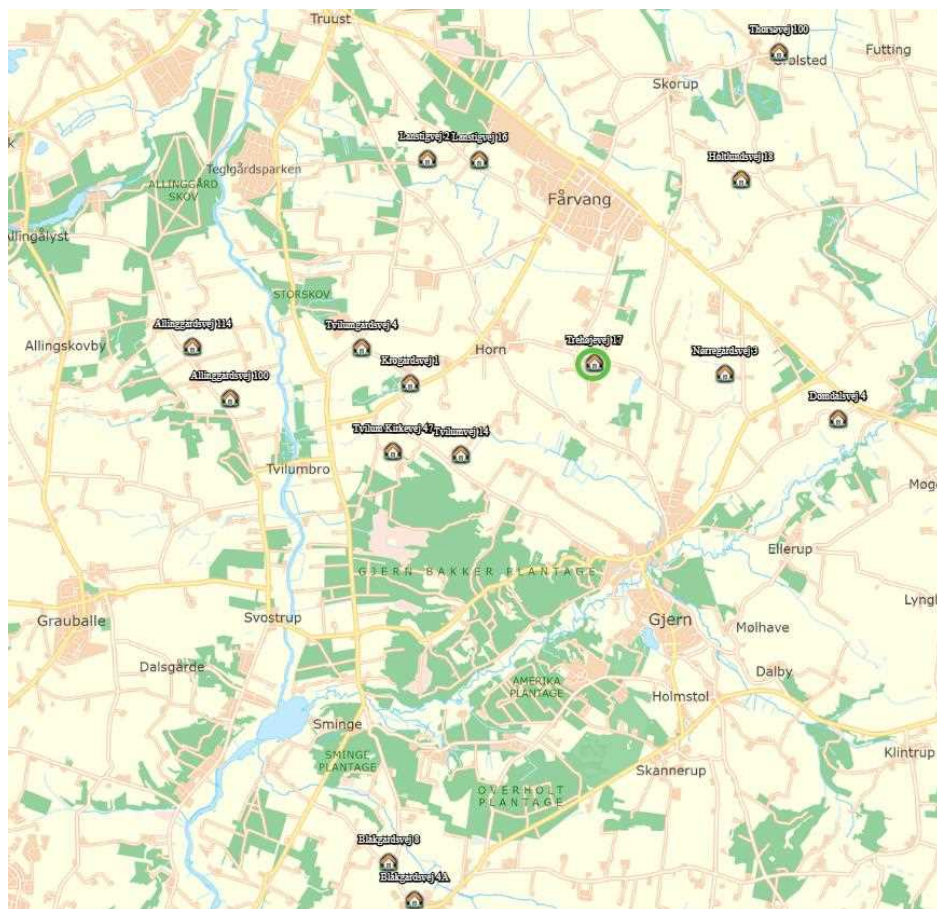
Der benyttes flere forskellige maskiner i markbruget til de forskellige afgrøder der dyrkes. Der er udelukkende tale om erhvervsmæssige nødvendige maskiner, da investeringerne i maskinerne er høje, hvorfor der kun er maskiner på ejendommen der er nødvendige for et effektiv markbrug.

På den samlede bedrift dyrkes der på nuværende tidspunkt ca 1.600 ha i området mellem Thorsø og Voel/Resenbro og ejendommen på Trehøjevej 17 er placeret centralt i dette areal. Samlingen af maskinerne på Trehøjevej 17 giver en optimal udnyttelse af ressourcerne og en mere effektiv arbejdsgang for medarbejderne på bedriften samt en bedre og mere sikker oplæring af elever.

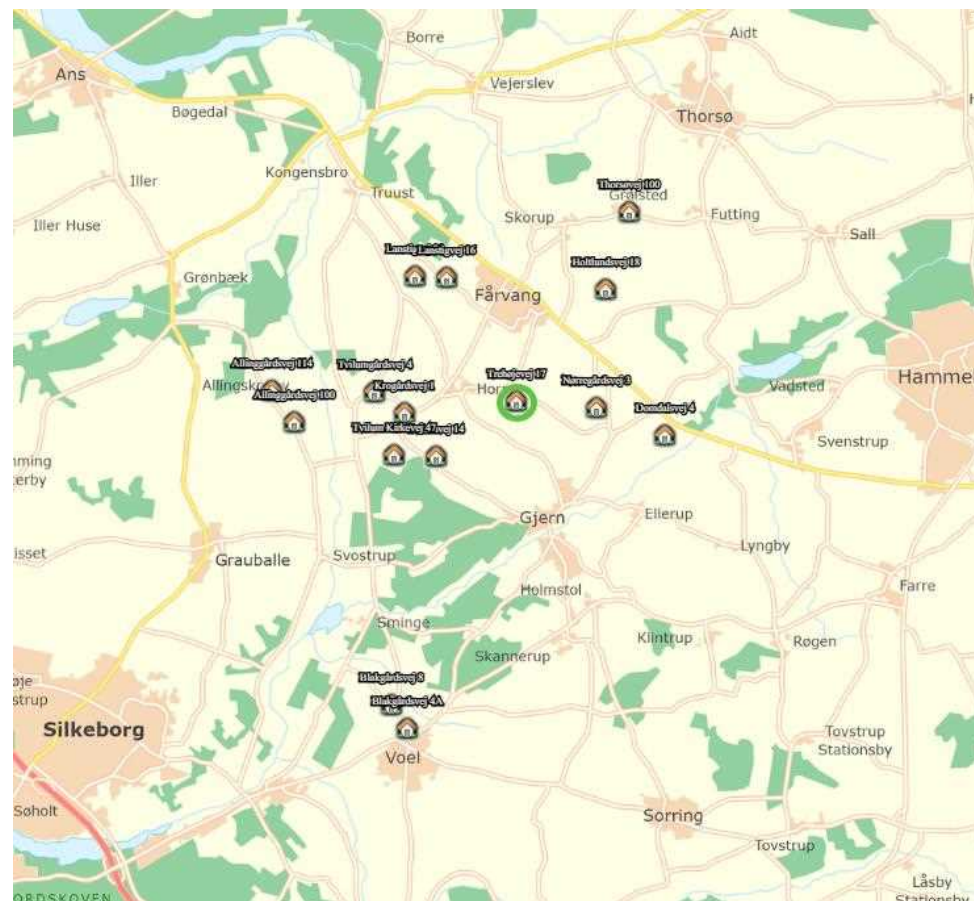
På nuværende tidspunkt er maskinerne samlet i små utidssvarende maskinhuse på nedenstående ejendomme, som fremgår af kort på næste side:

❖ Allinggårdsvej 100, Silkeborg	❖ Tvillumgårdsvej 4, Fårvang
❖ Allinggårdsvej 114, Silkeborg	❖ Krogårdsvej 1, Fårvang
❖ Tvillum Kirkevej 47, Silkeborg	❖ Trehøjevej 17, Fårvang
❖ Blakgårdsvej 4A, Voel	❖ Holtlundsvej 18, Fårvang
❖ Blakgårdsvej 8, Voel	❖ Thorsøvej 100, Fårvang
❖ Nørregårdsvej 3, Gjærn	❖ Lanstigevej 16, Fårvang
❖ Domsdalsvej 4, Gjærn	❖ Lanstigevej 21, Fårvang
❖ Tvillumvej 14, Gjærn	

Kort over placering af nuværende maskinhuse – kortet viser ejendommene og nærområdet:

Kort over placering af nuværende maskinhuse – kortet viser ejendommene og et større område omkring:

På nuværende tidspunkt er arbejdsgangen, at en maskine transporteres fra, hvor den er blevet placeret efter dens arbejde i marksæsonen er ophørt, til vinterklargøring på Tvilumgårdsvej 4, hvorefter den transporteres til et af de andre maskinhuse.

Når sæsonen for markarbejdet starter igen, hentes den fra et af maskinhuse og transporteres til Tvilumgårdsvej 4 eller Trehøjevej 17, hvor den klargøres til den nye sæson. Afhængig af vejret benyttes maskinerne i det omfang det er nødvendigt i driften af markbruget, hvor de i overvejende grad kører fra Trehøjevej 17 om morgenen og hjem til eftermiddag/aften i den periode de benyttes.

Den daglige klargøring og drift udføres i dag fra Trehøjevej 17 og udføres primært i hverdagene indenfor almindelig arbejdstid. Der vil dog være sæsonudsving afhængig af vejret, afgrødernes vækst osv.

Nå alle maskinerne er samlet på Trehøjevej 17, vil flytningen af maskinerne mellem ejendommene ophøre og der vil kun være transport mellem Trehøjevej 17 og arealerne og ikke mellem de mange maskinhuse, Trehøjevej 17 og arealerne, hvorved der i nærområdet vil være mindre transport med markmaskiner på vejene.

Læs nærmere om støj i afsnit 1.3.

- ❖ Vaskeplads, inkl opsamlingsbeholder, er erhvervsmæssig nødvendig, da vask af maskiner skal ske på et areal, hvor evt gødningsrester og lignende kan opsamles og flyttes til gyllelager i henhold til gældende lovgivning.
- ❖ Brovægt er erhvervsmæssig nødvendig, da det af hensyn til ressourceforbruget er vigtigt, at der sker en præcis blanding af fodermidler til dyrene. Herudover er det nødvendigt at indveje afgrøderne der kommer til ejendommen, så der er løbende kontrol med foderbeholdningen på ejendommen.
- ❖ Udvidelse af plansilo og etablering af foderlade er erhvervsmæssigt nødvendigt på ejendommen, da det er vigtigt med optimale opbevaringsforhold for fodermidler, så ressourcerne udnyttes optimalt og sikre lavest mulige tab af ressourcer.

Plansiloarealets udvidelse er erhvervsnødvendigt med henblik på levering af foder til kvierne på Trehøjevej 17 og 31 samt Landstigevej 21, hvor der ikke er mulighed for foderopbevaring.

Optimale opbevaringsforhold af grovfoder i plansilo og tilskudsfoder i foderlade i umiddelbar nærhed af hinanden giver mulighed for effektive foderblandinger og optimal udnyttelse af fodermidlerne, hvorved der kan optimeres på forbruget af foderet til lavest mulige mængde med højest mulige udbytte af mælk og kød. Dette er økonomisk optimalt for ansøger og medfører samtidigt størst muligt udbytte af fødevarer med lavest mulige forbrug af ressourcer, hvilket igen giver lavest mulige tab af næringsstoffer og udledning af klimagasser pr produceret enhed.

På ejendommen er der behov for et plansiloareal til 1,5 års forbrug, da det ikke er muligt at anvende nyt ensileret foder direkte efter høst, men ensileringsprocessen skal afventes til der er foderstabil foder. Herudover er det nødvendigt med ekstra foder på lager, hvis foråret/forsommeren forsinkes af vejrlig eller at høsten i efteråret forringes af vejrlig.

Det vurderes, at 1.000 årskøer anvender ca 12.000 kg ts dagligt og 350 kvier ca 3.000 kg ts dagligt. Det bliver et årligt forbrug på ca 5.100.000 kg ts. Ved 1,5 års forbrug bliver

det samlet ca 7.650.000 kg ts. Der beregnes ca 300 kg ts pr m^3 , hvilket bliver ca 25.500 m^3 .

Plansiloen består af 4 siloer, hvoraf det ikke er muligt at have alle fyldte, da der altid vil blive udtaget foder af den ene. Herudover vil den ene silo blive benyttet til valset og ensileret korn, der er fodermiddel udover ovenstående grovfodermængde. Det betyder samlet, at det reelle plansiloareal er ca 65%, svarende til 9.750 m^2 .

Samlet set vurderes det dermed, at der er brug for et samlet plansiloareal på ca 15.000 m^2 * 65 % svarende til ca 24.375 m^3 ved en stakkehøjde på 2,5 m og 29.250 m^3 ved en stakkehøjde på 3 m.

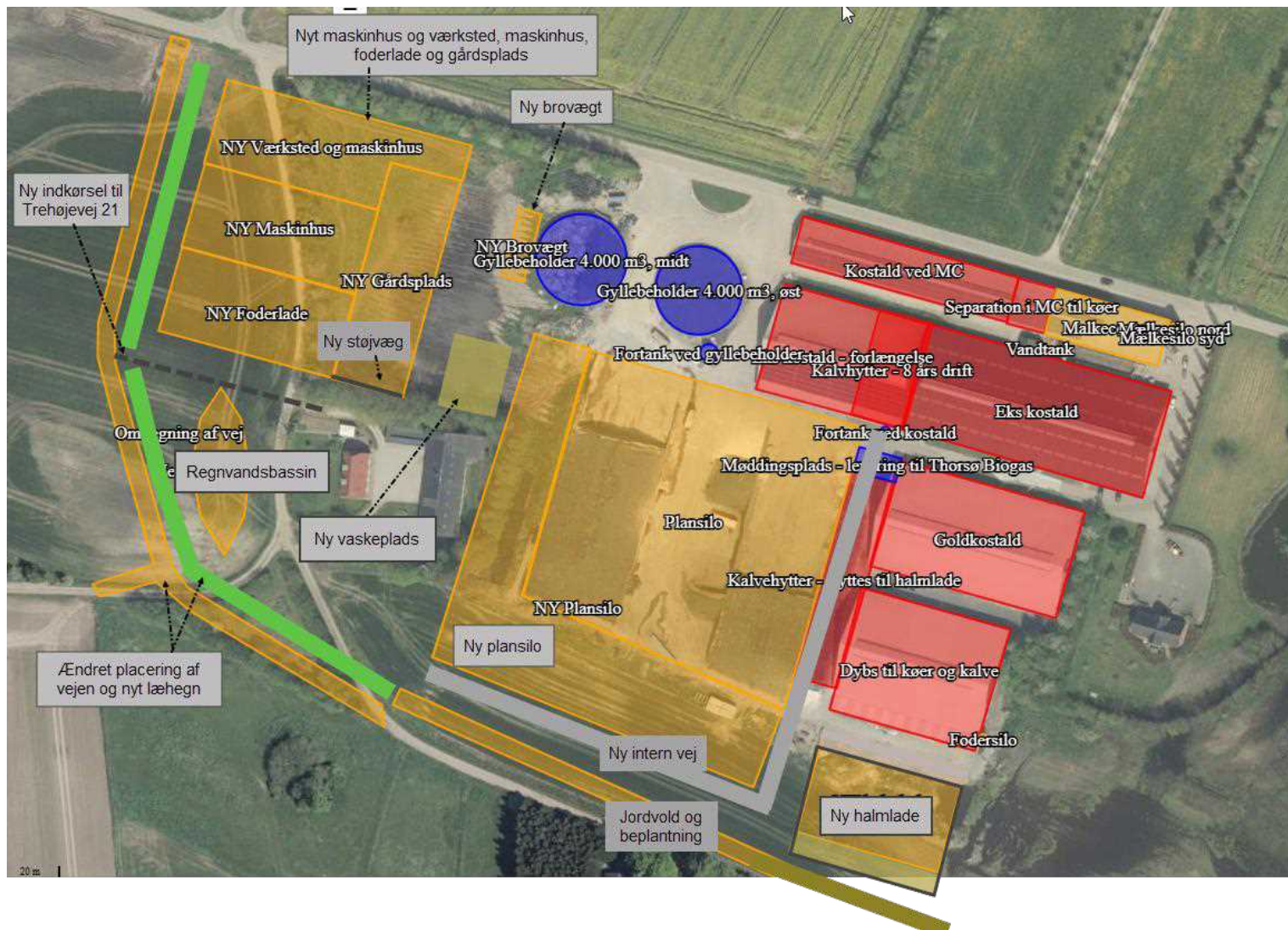
- ❖ Halmladen er erhvervsmæssig nødvendig på ejendommen, da der skal benyttes halm i staldafsnittene med dybstrøelse for optimal dyrevelfærd.

Det vurderes, at der er et forbrug på ca 1.000 bigballe årligt. Disse halmballer opbevares mest optimalt under tag for at undgå fugt og råd, der kan medføre sygdomme ved husdyrene og tab af ressourcer.

Ved etableringen af halmladen vil der desuden ikke være behov for opbevaring af halm udenfor ejendommens arealer, hvilket vil være til generel fordel for logistikken på ejendommen og transporterne til og fra ejendommen.

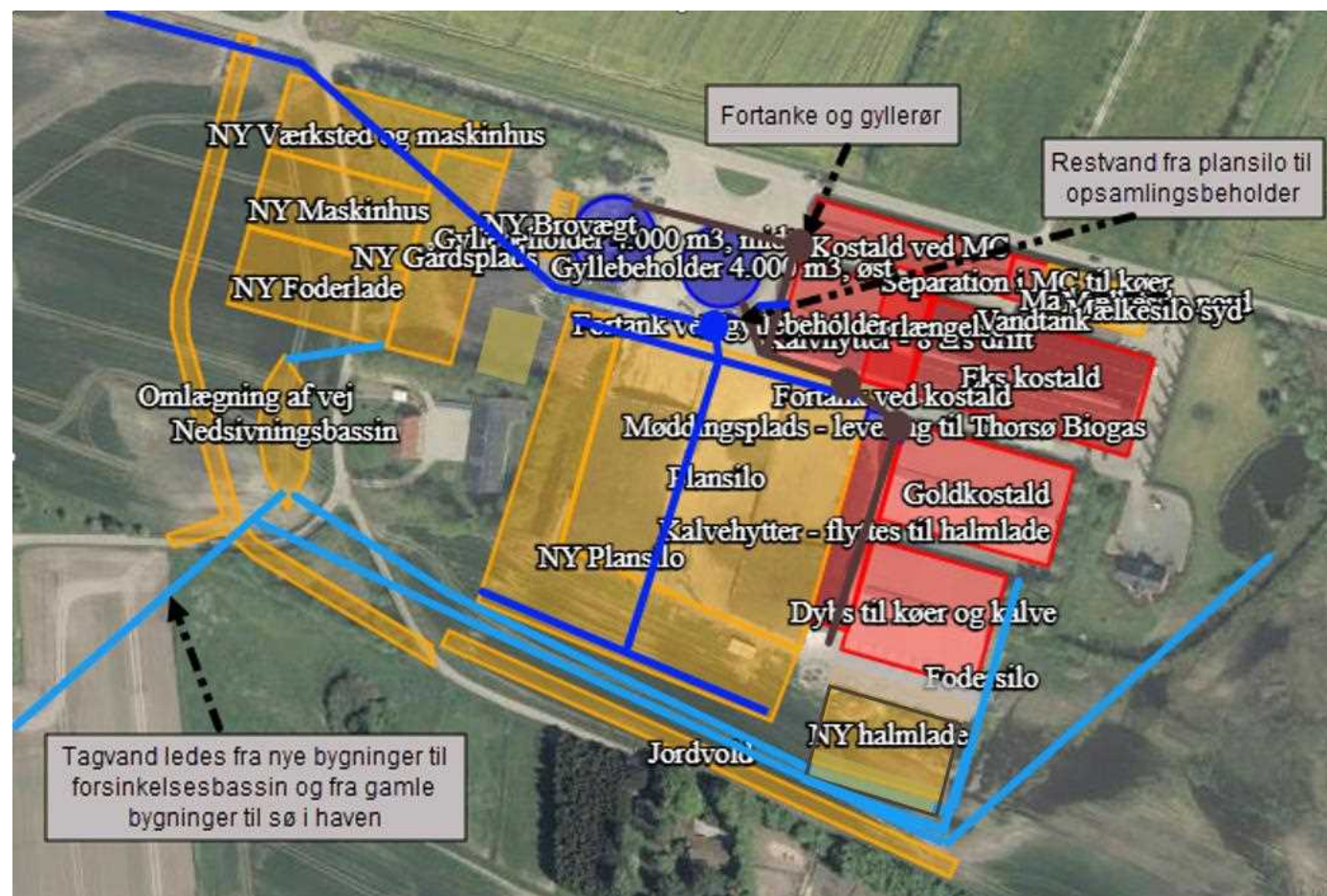
1.2.3 SITUATIONSPLAN

Situationsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger er indsendt i forbindelse med byggetilladelse til eksisterende byggeri og indsendes for nyt byggeri i forbindelse med kommende byggeansøgning.

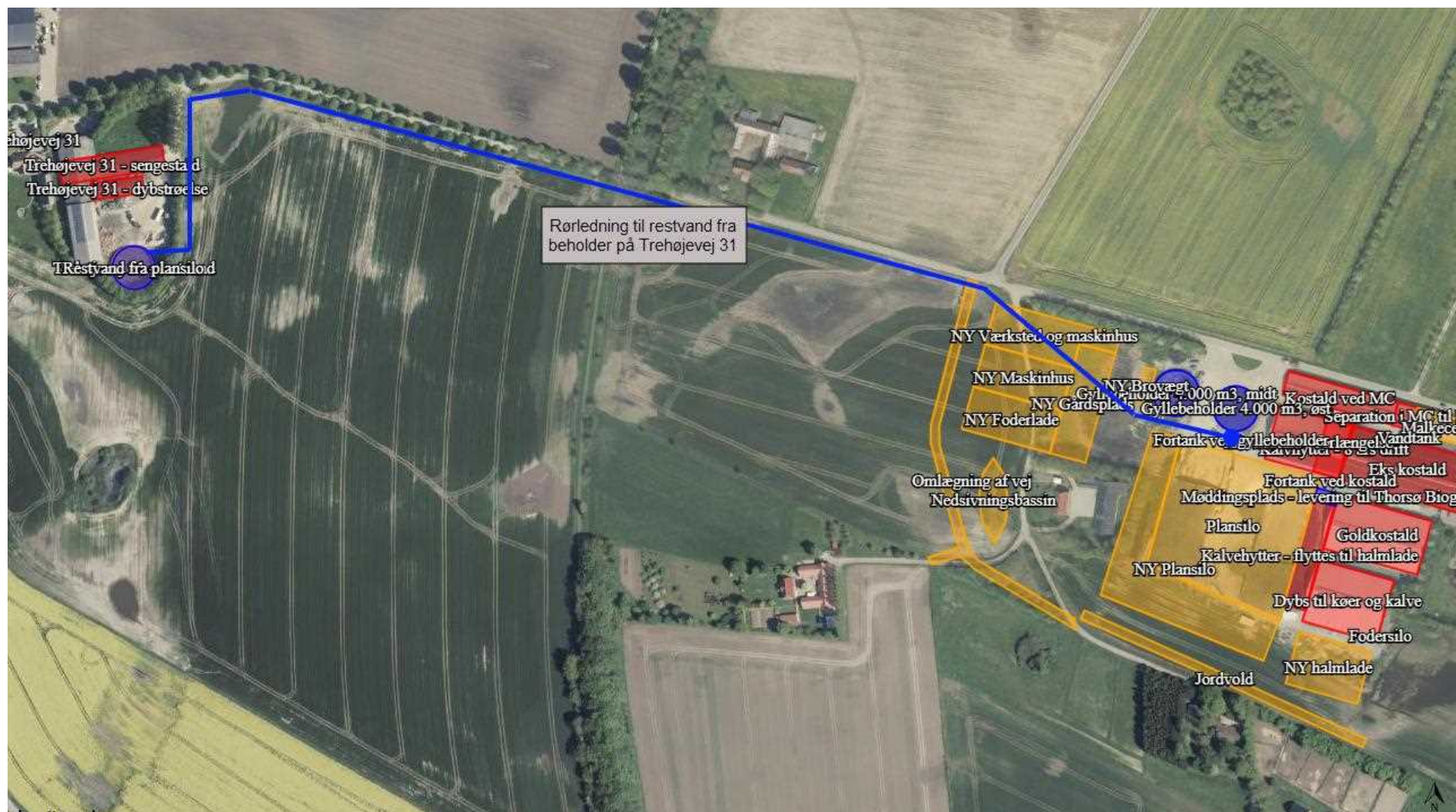
1.2.4 AFLØBSPLAN FOR TAGVAND, GYLLE OG RESTVAND PÅ EJENDOMMEN

Afløbsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger er indsendt i forbindelse med byggetilladelse til eksisterende byggeri og afløb og indsendes for nyt byggeri og afløb i forbindelse med kommende byggeansøgning. Nedsivningsbassinet er ansøgt og tilladt særskilt fra denne ansøgning.

1.2.5 AFLØBSPLAN FOR RESTVAND MELLEM EJENDOMMENE

Afløbsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger er indsendt i forbindelse med byggetilladelse til eksisterende byggeri og indsendes for nyt byggeri i forbindelse med kommende byggeansøgning.

1.3 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.3.1 STØJ FRA PLANSILOOMRÅDET

I forbindelse med udvidelse af plansiloen har Silkeborg Kommunen bedt om at der bliver udarbejdet en beregning af støjgener i nærområdet til Trehøjevej 23 og Trehøjevej 25. Dette er sket i Rapport nr 17145.0001 – 2025 udarbejde af Arbejdsmiljø Eksperten A/S v/ Casper Rose Sørensen, vedlagt som bilag i ansøgningsmaterialet.

Støjrapporten belyser støjforholdene ved to situationer; den daglige foderblanding samt ilægning af grovfoder i plansilo (ensilering) på ejendommen.

Af hensyn til begrænsning af støj til nærmeste naboer, Trehøjevej 23 og Trehøjevej 25, bliver der etableret en jordvold med en højde på 3 m og en bredde på 6,5 m i terræn, som vist på figur 1 og 2 i støjrapporten.

For overholdelse af støjkrav hos nærmeste naboer er det ansøgt, at grænsen mellem nat og dag fastsættes til kl. 06.00, og at de øvrige grænser flyttes tilsvarende i henhold til støjnotat

Korrektion af driftstider, side 6 i støjrapporten:

Der anvendes følgende referencetidsrum for korrektion for driftstider:			
Dag	Referencetidsrum timer	Periode Kl.	Støjgrænsebetegnelse
Mandag til fredag	8	06-17	"dag"
Alle dage	1	17-21	"aften"
Alle dage	1/2	21-06	"nat"
Lørdag	7	06-13	"dag"
Lørdag	4	13-17	"aften"
Søndag	8	06-17	"aften"

Støj fra blanding af grovfoder:

Virksomheden har en drift, der kræver at arbejdet med foderblandinger begynder tidligt om morgenen. Det er ikke muligt at blande foderet dagen i forvejen, da det medfører varmeudvikling og forrådnelsesproces, hvilket ødelægger foderet og kan gøre dyrene syge.

Den daglige blanding af foder, i foderblander trukket af traktor, sker mellem kl 06-13 med en samlet driftstid på 240 min (4 timer) samt en samlet driftstid på 120 min (2 timer) til pålæsning i foderblanderen med gummiged.

Som det fremgår af resultaterne i bilagene 2.1 – 2.2 for blanding af foder, er der en enkelt ikke signifikante overskridelse ved beregningspunkt 1.2 for søndage i dagsperioden. For alle andre punkter er grænseværdien enten overholdt eller signifikant overholdt, hvilket betyder at støjgenegrænserne overholdes til nabobeboelserne.

Støj fra ensilering:

Som det fremgår af resultaterne i støjrapporten i bilagene 2.3 – 2.4 for ensilering, er der en enkelt ikke signifikante overskridelse ved beregningspunkt 1.2 for hverdage i dagsperioden. For de andre punkter i hverdage i dagsperioden er grænseværdien enten overholdt eller signifikant overholdt, hvilket betyder at støjgenegrænserne overholdes til nabobeboelser.

For alle de andre punkter og referencetidsrum er grænseværdien overskrevet signifikant, hvilket vil sige aften og natperioden, hvilket betyder at støjgenegrænserne er overskredet ved nabobeboelserne.

Støj fra foderladen:

Garage og lade på Trehøjevej 21 samt etablering af silovæg på 26 m med højde på 2,8 m syd for gårdspladsen sikre, at støj kun i begrænset omfang ledes mod syd til omkringboende.

Dermed vurderes det, at støjnotatet vedr foderblanding, som beskrevet herover, er dækkende for foderladen i forbindelse med foderblandingerne.

Beskrivelse af ilægning af grovfoder i plansilo og støj herfra:

Ejendommens drift er afhængig af en høj kvalitet af grovfoder, hvilket konkret betyder at foderet skal høstes fra markerne på det mest optimale tidspunkt i forhold til udbytte og kvalitet samt i en periode med vejrudsigt med tørt vejr. Herefter skal grovfoderet ensileres i plansiloerne umiddelbart efter høst fra markerne.

Konkret skal grovfoderet ilægges plansiloerne og overdækkes kort tid efter høst for at opnå en god foderkvalitet og dermed at udnytte foderressourcerne bedst muligt og udgå tab ved f.eks. forrådnelse. Det medfører, at arbejdet skal foregå i en glidende arbejdsgang, uden længerevarende pauser og når det er tørvejr.

På ejendommen planlægges det, at høst og ensilering af grovfoder starter mandag og afsluttes til weekenden, men vejret kan være til hindre for at dette kan gennemføres. Det betyder, at der kan være tidspunkter på året, hvor der sker ilægning af grovfoder i plansiloen i weekenderne. Det vurderes, at det maksimalt bliver 3 weekender årligt i et år med normalt vejrlig.

Driften af ejendommen har med baggrund i ovenstående behov for længere arbejdsdage til udførelse af arbejdsopgaven. Derfor ansøges der om at arbejdsopgaven kan udføres på ca 40 dage årligt fra kl 06.00 til 21.00.

Det medfører, at der i aftenperioden, inkl weekender, kan opstå støjgener ved omkringboende. Hensynsfuld kørsel og fokus på at arbejdet afsluttes så effektivt som muligt, med færrest mulige arbejdsdage, samt ved etableringen af jordvolden og etablering af silovægge i den sydlige ende af plansiloen medfører, at støjgenerne begrænses i størst muligt omfang ved naboerne.

På baggrund af ovenstående, ansøges der om, at ensilering kan ske ca 40 dage årligt mellem kl 06.00 og kl 21.00, da ensilering er en forudsætning for at drive et moderne kvægbrug. Ifølge miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "*Ekstern støj fra virksomheder*" kan kommunen afvige fra de vejledende støjgrænser for sæsonbetonede aktiviteter der er nødvendige for driften af virksomheden. Da ilægningen af ensilage i plansiloen sker i afsluttende kortere perioder i løbet af sommer og efterår vurderes det at der er tale om af sæsonbetonet aktivitet.

Afgrøderne høstes i løbet af følgende arbejdsdage:

- ❖ Græs ca 15-24 arbejdsdage, hvilket sker over 5-6 årlige slæt af 3-4 arbejdsdage
- ❖ Majs ca 12-15 arbejdsdage
- ❖ Helsæd ca 3-8 arbejdsdage
- ❖ Korn til lager i plansilo 3-5 arbejdsdage
- ❖ Samlet 33-52 arbejdsdage

1.3.2 STØJ FRA HALMLADE:

Halmladen fyldes med halm i løbet af ca 10 årlige høstdage. Det vil primært ske indenfor almindelig arbejdstid, men afhængig af vejrliget kan arbejdsdagen 2-3 gange årligt fortsætte ud i aften. Da der etableres en jordvold som støjafskærmning, vurderes det at nabobeboelser ikke vil blive generet af støjgener fra indsætning af halm i halmladen.

Halm hentes dagligt fra foderladen til strøning i dybstrøelsesstaldene indenfor almindelig arbejdstid. Da der etableres en jordvold som støjafskærmning, vurderes det at nabobeboelser ikke vil blive generet af støjgener fra indsætning af halm i halmladen.

1.3.3 STØJ FRA MASKINHUS, VÆRKSTED OG GÅRDSPLADS:

Støj fra markmaskiner

I dag hentes maskiner fra maskinhuse på andre ejendommen til ejendommen til vedligehold, tankning m.v. inden de anvendes til markarbejde. Fremover vil alle maskiner være på ejendommen, hvorved der spares ressourcer på at køre maskinerne frem og tilbage fra forskellige ejendommen og ved at maskinerne efter endt arbejdsdag køres ind i maskinhuset på ejendommen og ikke videre til andre ejendomme.

På bedriften drives der ca 1.600 ha med grovfoderafgrøder og slagsafgrøder. Disse marker passes effektivt, hvilket betyder at hovedparten af maskinerne kører fra ejendommen om morgenen når arbejdsdagen starter og vender tilbage til ejendommen igen når arbejdsdagen slutter.

Pasning af markerne kræver jordbearbejdning, såning, gødning, plantebeskyttelse og høst, hvoraf der i transporterne er taget højde for transporter med foder til ejendommen og udbringning af husdyrgødning fra ejendommen til markerne. Øvrige transport med maskiner til markarbejde skal ikke indgå i beregningen af transporter til og fra husdyrbruget og fremgår derfor ikke af nedenstående tabel.

Af de markmaskiner der benyttes til pasning af markerne, er det kun traktor og sprøjte med plantebeskyttelse, som kører tilbage til ejendommen i løbet af arbejdsdagen, da der skal tækkes vand. Øvrige maskiner bliver ude på markerne i løbet af arbejdsdagen.

Samlet vurderes det at samlingen af maskinerne på ejendommen ikke vil give støjgener ved omkringboende, da hovedparten af arbejdsopgaverne sker inden for almindelig arbejdstid og da almindelig kørsel med maskinerne til og fra maskinhuset ikke bidrager med væsentlig støj. Herudover etableres der en støjmur i den sydlige ende af gårdspladsen, der sammen med lade og garage på Trehøjevej 21 giver støjafskærmning for støj på gårdspladsen og ved maskinhusene.

1.3.4 LYS

Der bliver ikke opsat udendørslys ved de nye maskinhuse m.v. og det vurderes at lys fra maskiner til almindelig markdrift på området ved gårdspladsen ikke vil være til gene ved nabobeboelser, da bygningerne og støjmuren vil medføre, at der er begrænset lysgener udenfor ejendommens areal.

Lyset i maskinhuse m.v. vil kun være tændt indenfor almindelig arbejdstid og i kortere periode når maskinerne kommer hjem efter mørkets frembrud i sæsonerne for markarbejde. Der bliver opsat sensor der styrer portene, så portene lukkes automatisk ved mørkets frembrud, hvis der ikke er aktivitet med de maskiner der nødvendige for markdriften. Det vurderes, at lys fra maskinhuse m.v. ikke vil være til gene ved nabobeboelser, da bygningerne og støjmuren vil medføre, at der er begrænset lysgener udenfor ejendommens areal.

Det vurderes, at lys fra foderlade og fra foderblanding i plansiloerne ikke vil være til gene for nabobeboelserne, da silovæggene, foderstakkene og jordvold ink beplantning vil medføre at der er begrænset lysgener udenfor ejendommens areal.

1.3.5 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Der kommer transporter til og fra ejendommen med dyr, mælk, foder, husdyrgødning m.v. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver dag. Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler m.v.

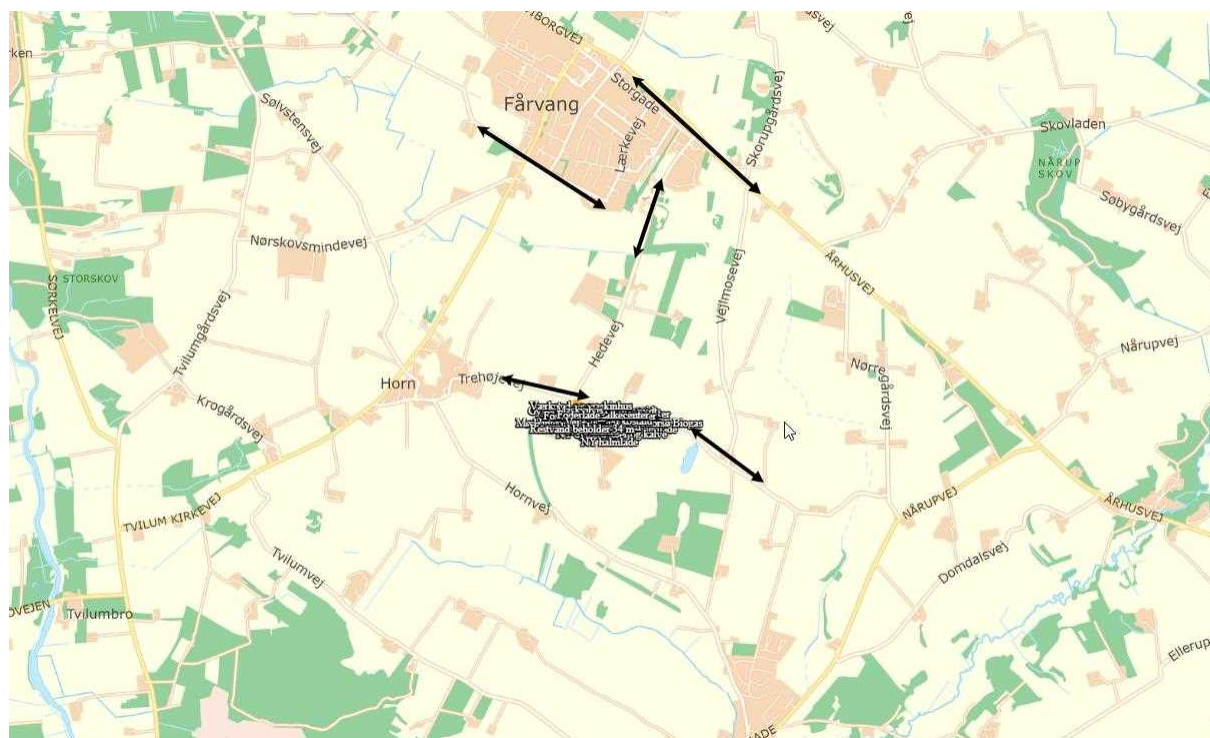
En del af transporterne vil ske på egne arealer og i nærområdet med bl.a. transporter med foder fra marker til plansiloerne og husdyrgødning fra lagertankene til udbringning på markerne.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage, da hovedparten af transporterne sker indenfor almindelig arbejdstid og da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Den nye vej nord for ejendommen, der løber øst om Fårvang, blev åbnet for ca et 1,5 år siden og har bidraget til, at en del tidligere transporter gennem Horn, nu går mod nord i stedet. Herudover er der kommet flere gyllebeholdere ude ved udbringningsarealerne, hvilket også bidrager til færre transporter gennem Horn. Samlet set vil der fra husdyrbruget komme færre transporter gennem Horn i den fremtidige drift.

Kørsel med markmaskiner til dyrkning af markerne indgår ikke i nedenstående tabel, da de ikke defineres som transporter.

Kort over transportveje til ejendommen:

Fra ejendommen bliver der nedenstående udviklingen i antallet af forskellige typer transporter med traktor og lastbiler. Ud over nedenstående er der personbilkørsel af medarbejder, dyrlæge og lignende og kørsel med markmaskiner:

Tabel over transporterne til og fra ejendommen:

Transporter:	Miljøgodkendelse 2012	Tillæg til miljøgodkendelse 2017	Tillæg juli 2018 og ansøgning 2020	2025, tillæg 1 og 2 samlet
Flytning/afhentning af levende dyr	24	24	52	104
Afhentning af dyr til slagt	12	12	18	20
Afhentning af mælk	365	365	365	420
Ilægning af grovfoder i plansiloer og transport af halm	600	700	900	1.800
Transport af foder til Landstigvej 21	-	-	-	365
Levering af kraftfoder og mineraler	25	30	52	52
Afhentning af døde dyr	12	24	30	30
Gylle	330	1.285	1.055	1.300
Dybstrøelse	15	50	200 (for højt sat)	180
Brændstof	7	12	15	15
Handelsgødning og såsæd	-	-	-	10
Affald	14	12	26	26
Andet/diverse	20	20	25	25
I alt	1.424	2.534	2.738	4.347

1.4 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning.

I forbindelse med etablering af de nye bygninger og flytningen af vejen etableres der et nyt tre rækket læhegn mellem bygningerne og vejen - se situationsplanen på foregående sider. Herudover etableres der en jordvold og beplantning syd for plansiloen og der er eksisterende beplantning nær ejendommen. Samlet medfører disse tiltag at ejendommens landskabelige påvirkning minimeres og at indsigt til ejendommen sløres.

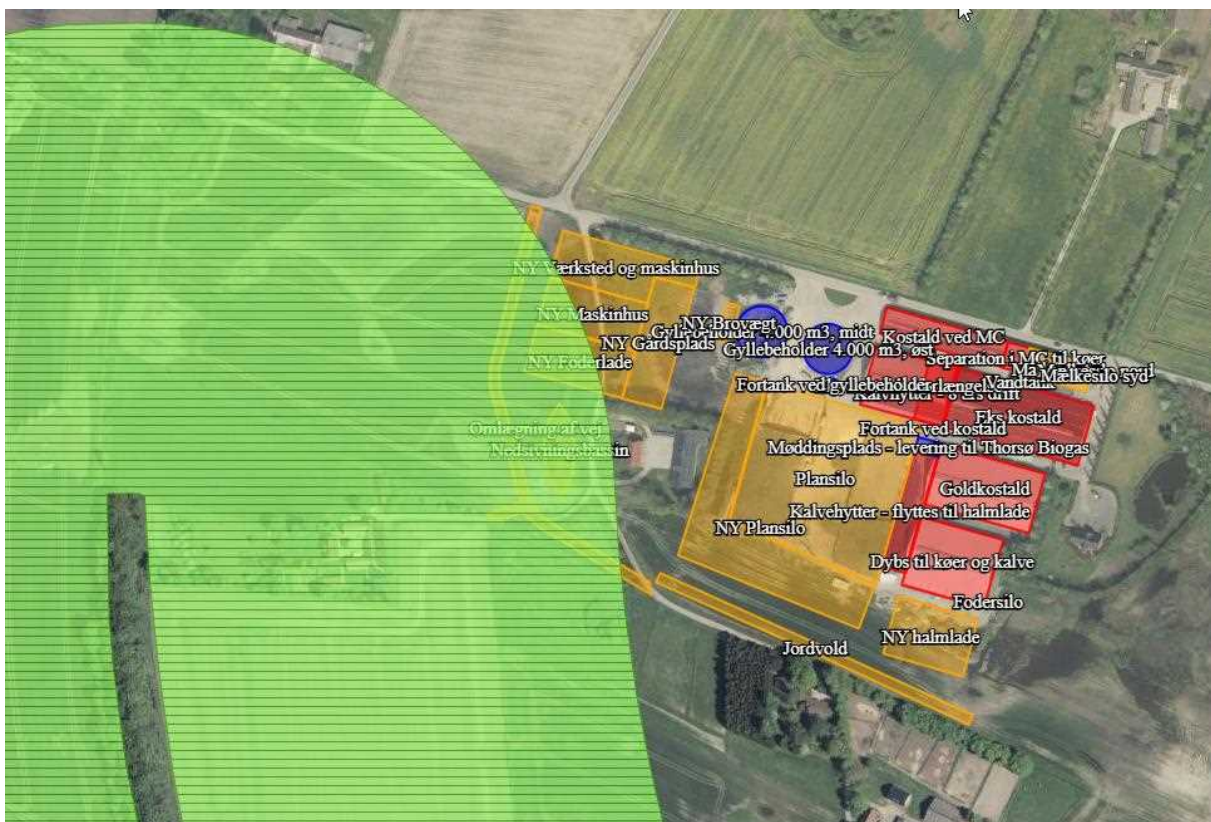
Der vil i henhold til tidligere vilkår blive fremsendt en beplantningsplan for de nye læhegn på ejendommen.

Vest for ejendommen, langs den nedlagte jernbane, er der bevoksning med træer der medfører en skovbyggelinje på 300 m. Ca 2/3 af foderladen og en mindre del af maskinhuset er indenfor skovbyggelinjen. Denne overskridelse vurderes acceptabelt, da der er tale om en mindre overskridelse og da der er tale om udvidelse af bygningsanlægget på et samlet husdyrbrug.

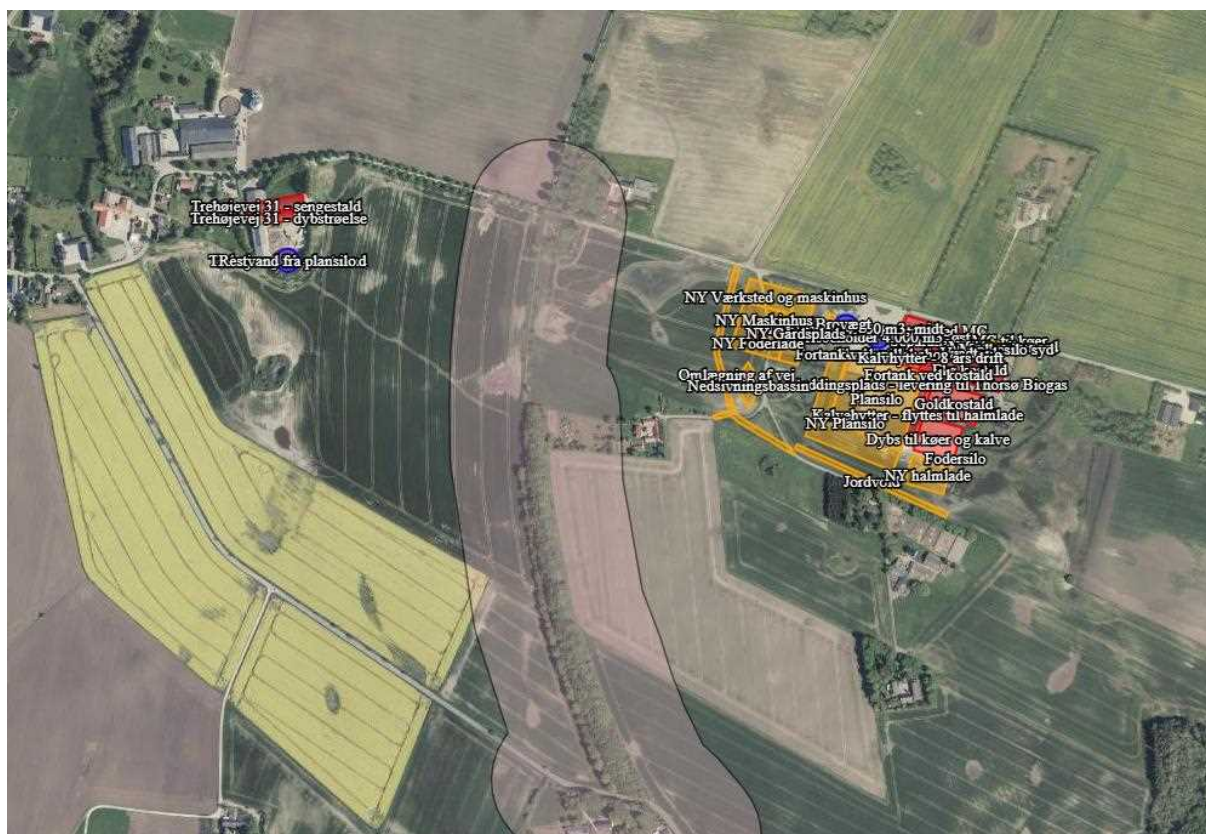
Herudover er der ingen fredninger eller beskyttelseslinjer på ejendommen.

Det vurderes, at det samlede byggeri på ejendommen ikke vil have væsentlig negativ betydning for landskabet, da de nye bygninger etableres indenfor det naturlige byggefelt på ejendommen og da der etableres læhegn/jordvold/beplantning vest og syd for ejendommen.

Kort over skovbyggelinje fra www.husdyrgodkendelse.dk:

Kort over fredninger og beskyttelseslinjer uden skovbyggelinje fra www.husdyrgodkendelse.dk:

1.5 HUSDYRBRUGETS ALTERNATIVER

1.5.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

Det vurderes, at der ikke er alternative placeringer til de nye bygninger og anlæg på ejendommen og at de valgte placeringer er oplagte i forhold til logistikken internt på ejendommen.

Det er mest hensigtsmæssigt at placere de nye bygninger på netop denne ejendom, da husdyrproduktionen er placeret her og da det er hensigtsmæssigt at medarbejderne møder ind på ejendommen og at arbejdet planlægges på ejendommen. Herudover er ejendommen placeret centralt i bedriftens samlede dyrkede areal og vil derfor give færrest mulige trafikale gener.

Samtidigt vurderes det, at placeringen af de nye bygninger fortsat bidrager til at ejendommen fremstår som en samlet ejendom og derved ikke påvirker landskabet i væsentlig grad eller spreder støj, lugt- og ammoniakemissionen over et større område.

Placering af de nye bygninger i den nordvestlige del af ejendommen er mest hensigtsmæssig af hensyn til en forholdsvis lang afstand til naboer og kort afstand til offentlig vej. Det er ikke muligt at placere de nye bygninger mod nord pga Trehøjevej og ikke muligt i den østlige del af ejendommen pga stuehus, sø og nabobeboelse. Ligeledes er det ikke muligt at placere bygningerne syd for plansiloerne pga nabobeboelser.

1.6 BILAG 1: ÆNDRET VEJFORLØB

Nedenstående vejforløb er godkendt af Silkeborg Kommune.

Navn	Beskrivelse	Ansvar	Dato
 FHAgro Forbedret mark til økologisk	Byggesag: Vejplacering	Tegnet af Poul Smønsen	Sags nr.: 24240
	Bygherre: Martin Sehested	Mail: poul@fhagro.dk	Dato: 30.09.2025
	Byggeaddr.: Trehøjevej 17, 8882 Fårvang	Tlf.: 20 25 28 49	Målestok: 1 : 1500
	Emne: Situationsplan		
FHAgro ApS Kontor: Teglvænget 135D, 7400 Herning CVR-nr.: 46849114		Tegn nr.: 101 Fax:	Myndighed

1.7 BILAG 2: MASKINLISTE

Herunder er indsat oversigt over de maskiner der anvendes på bedriften. Maskinerne, der er afmærket med *kursiv*, er direkte tilknyttet husdyrbruget til arbejdsopgaver i staldanlægget og øvrige maskiner anvendes i driften af markbruget.

❖ Traktorer 8 stk samt udstyr som ekstra dæk, frontlæssere og vægklodser	❖ Halmspreder 1 stk
❖ <i>Traktorer til stald 4 stk</i>	❖ Stubharve 1 stk
❖ <i>Gummiged 1 stk</i>	❖ Disc harve 1 stk
❖ <i>Mini læssere 5 stk</i>	❖ Såbedsharve 1 stk
❖ Rendegraver 1 stk	❖ <i>Slamsuger 1 stk</i>
❖ Mejetærsker samt 35 fod skærebord 1 stk	❖ Brakpudser 1 stk
❖ Tipvonge 6 stk til grovfoder og korn	❖ Marksprøjte 1 stk
❖ <i>Jord- og møgvogn vogn 1 stk</i>	❖ <i>Kreaturvogn 1 stk</i>
❖ Vandingsmaskiner 8 stk	❖ <i>Sandvogn 1 stk</i>
❖ Halmvogn 1 stk	❖ <i>Strømaskine 1 stk</i>
❖ Plov 1 stk	❖ Tromle 1 stk
❖ Såmaskine majs 1 stk	❖ Græsmarksharve 1 stk
❖ Såmaskine korn 1 stk	❖ Gødningsspreder 1 stk
❖ Halmresser 2 stk	❖ Gødningstvogn 1 stk
❖ Halmrive 2 stk	

Sehested Landbrug ApS

Trehøjevej 17,

8882 Fårvang

Rapport nr.: 17145.0001-2025
August 2025

Resumé:

Efter rekvisition fra Sehested Landbrug ApS ved Martin Sehested har ARBEJDSMILJØEksperten A/S udført en støj kildekortlægning af virksomhedens eksterne støj kilder.

Denne rapport belyser støj forholdene ved to situationer: den daglige foderblanding samt ilægning af grovfoder i plansiloen på Sehested Landbrug ApS, Trehøjevej 17, 8882 Fårvang. Beregningerne er gennemført på baggrund af en række driftsforudsætninger, som er beskrevet i rapporten og dens bilag.

Virksomhedens støj bidrag er beregnet i forhold til følgende nabobeboelser, jf. aftale med Silkeborg Kommune:

- BP 1 – Trehøjevej 25 (beregningspunkt 1)
- BP 2 – Trehøjevej 23 (beregningspunkt 2)

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	4
1.1	Årsagen til og formålet med målingerne.	4
1.2	De berørte parter	4
1.3	Opgavebeskrivelse	4
2.	Måleobjekt	6
2.1	Virksomhed	6
2.2	Støjkilder	7
2.3	Virksomhedens omgivelser	8
3.	Lydudbredelsesforhold	8
4.	Resultater	8

Bilag

Bilag 1.1-1.3	Kortmateriale
Bilag 2.1-2.4	Støjbelastning og kildebidrag i beregningspositioner
Bilag 3	Gummiged kildestyrke

1. Indledning

Efter rekvisition fra Sehested Landbrug ApS ved Martin Sehested har ARBEJDSMILJØEksperten A/S udført en støj kildekortlægning af virksomhedens eksterne støj kilder.

Denne rapport belyser støjforholdene ved to situationer: den daglige foderblanding samt ilægning af grovfoder i plansiloen på Sehested Landbrug ApS, Trehøjevej 17, 8882 Fårvang. Beregningerne er gennemført på baggrund af en række driftsforudsætninger, som er beskrevet i rapporten og i bilagene.

Der er medtaget en jordvold i beregningerne med en højde på 3 meter fra terræn og en bredde på 6,5 meter, placeret mellem virksomheden og naboerne på Trehøjevej 23 og 25.

Virksomheden, støj kilderne, omgivelserne og placeringen af referencepunkterne fremgår af oversigtskort i bilag 1.

1.1 Årsagen til og formålet med målingerne.

Årsagen til nærværende kortlægning er, at Silkeborg Kommune stiller krav om en belysning af støjbelastningen ved den daglige foderblanding og ilægning af grovfoder i plansiloen. Formålet med rapporten er at dokumentere disse støjbelastninger i forhold til gældende grænseværdier og myndighedskrav.

1.2 De berørte parter

De berørte parter er de omkringboende naboer, Silkeborg Kommune og virksomheden selv.

1.3 Opgavebeskrivelse

For at belyse støjbelastningen i de støj mæssige referencepositioner, er der lavet en SoundPLAN model, hvor i bygningernes udformning og placering er indlagt. Herefter er der indlagt en række støj kilder som simulerer den støj der kommer i forbindelse med drift af virksomheden.

Denne rapport indeholder beregninger og resultater for støj en ved normal drift og sæsonbetonet drift på hverdage samt søndage.

Ud fra støj kildernes udbredelsesforhold, afstands-, skærmnings-, refleksionsforhold, samt kildernes driftstider, er kildernes individuelle bidrag til støjbelastningen i de nedenfor beskrevne referencepositioner bestemt.

Som grundlag er der, ud over registreringer på stedet, benyttet kort (satellit foto forår 2024). Højdedata for hele området er hentet fra DHM/terrænmodel (0,4 m grid), DTM_623_54_TIF_UTM32-ETRS89. Bygninger er medtaget fra datafordeleren via QGIS og bygningshøjder beregnet fra DHM/overflademodel (0,4 m grid) DSM_623_54_TIF_UTM32-ETRS89, hvilket er indarbejdet i denne SoundPlan model. Alle ovenstående hentet fra dataforsyningen, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Alle betydende støjmæssige hårde områder er indregnet i modellen, alle andre arealer er hermed bløde.

Dette medfører en 3D model som vist på nedenstående skitse:

Figur 1: 3D skitse set fra syd (skitse er vejledende)

Beregningerne er udført efter den af Miljøstyrelsen godkendte nordiske beregningsmetode for ekstern støj jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Som beregningsværktøj er der anvendt EDB-beregningsværktøjet SoundPLAN version 8.2, update: 18. oktober 2024.

Der benyttes følgende definitioner for akustiske enheder:

L_{Aeq} : Det energilækvivalente, A-vægtede lydtryksniveau, måles i dB re $2 \times 10^{-5} \text{ N/m}^2$.

$L_{Aeq,ref}$: L_{Aeq} for referencetidsrummet af den samlede støj fra virksomheden.

L_w: Det A-vægtede immissionsrelevante lydeffektniveau med enheden dB(A), re. 1 W. Karakteriserer en støjildes udstrålede lydenergi (herefter benævnt kildestyrken).

L_r: Støjbelastningen, det energiækvivalente korrigerede lydtrykniveau. Fås af L_{Aeq,ref} ved et evt. tillæg på 5 dB for støjens indhold af tydeligt hørbare toner eller impulslyde.

Der anvendes følgende referencetidsrum for korrektion for driftstider:

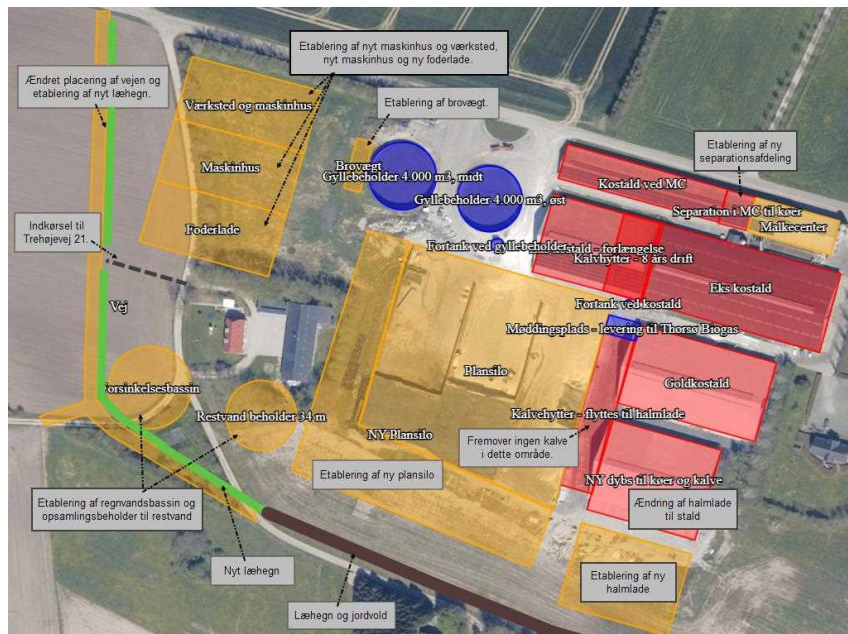
Dag	Referencetidsrum timer	Periode Kl.	Støjgrænsebetegnelse
Mandag til fredag	8	06-17	"dag"
Alle dage	1	17-21	"aften"
Alle dage	½	21-06	"nat"
Lørdag	7	06-13	"dag"
Lørdag	4	13-17	"aften"
Søndag	8	06-17	"aften"

2. Måleobjekt

2.1 Virksomhed

Sehested Landbrug ApS er et landbrug med primær produktion af mælk, beliggende på adressen Trehøjevej 17, 8882 Fårvang.

På virksomhedens matrikel foregår blandt andet daglig foderblanding samt øvrige aktiviteter, der er relateret til driften af et mælkeproducerende landbrug.

Figur 2 : Sehested Landbrug ApS, Trehøjvej 17, 8882 Fårvang

2.2 Støjkilder

Dette afsnit beskriver de støjkilder, som er medtaget i beregningerne.

Støjkilder:

Det er oplyst af ejer Martin Sehested at landbruget bruger gummiged af mærket L90H.

SC 1 – Blanding af foder

En traktor trækker en foderblander, der blander foder ved plansiloen. Aktiviteten foregår mellem kl. 06.00 og 13.00 med samlet 240 minutters drift i tidsrummet. Der er anvendt en kildestyrke fra Miljøstyrelsens støjtabog på $L_w(A)$: 102,6 dB(A), og kildehøjden er sat til 1,5 meter. Støjkilden er simuleret som en punktkilde.

SC 2 – Påfyldning af blander

En gummiged L90H påfylder foderblanderen, der arbejder ved plansiloen. Gummigeden kører skiftevis ind i plansiloen og ud til foderblanderen. Aktiviteten foregår mellem kl. 06.00 og 13.00 med samlet 120 minutters drift i tidsrummet. Kildestyrken er baseret på leverandørdata med $L_w(A)$: 105 dB(A), og kildehøjden er sat til 1,5 meter. Støjkilden er simuleret som en overfladekilde.

SC 3 – Ensilering, gummiged (sæsonbetinget drift)

En gummiged L90H anvendes i forbindelse med ilægning af grovfoder i plansiloen. Aktiviteten er medtaget i beregningerne med 100 % drift i dag-, aften- og natperioden. Kildestyrken er baseret på leverandørdata med $L_w(A)$:

105 dB(A), og kildehøjden er sat til 2,0 meter. Støjkilden er simuleret som en overfladekilde.

SC 4 – Ensilering, traktor (sæsonbetinget drift)

Traktorer ankommer til plansiloerne for at aflæsse foder og kører derefter væk. Aktiviteten er medtaget i beregningerne med fire aflæsninger i timen i dag-, aften- og natperioden. Kildestyrken er baseret på Miljøstyrelsens støjdatabase med $L_w(A)$: 102,6 dB(A), og kildehøjden er sat til 1,5 meter. Støjkilden er simuleret som en linjekilde.

2.3 Virksomhedens omgivelser

Sehested Landbrug ApS, Trehøjevej 17, 8882 Fårvang er beliggende i områdetype 3 "Det åbne land" med grænseværdierne 55/45/40 jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1994 om Ekstern støj fra virksomheder.

Virksomhedens samlede støjbelastning i de forskellige referencetidsrum er beregnet ved nærmeste betydende beliggende beboelse:

- BP 1 - Trehøjevej 25 (beregningspunkt 1)
- BP 2 - Trehøjevej 23 (beregningspunkt 2)

Alle ovenstående beregningspunkter vurderes beliggende i "Det åbne land" med grænseværdierne 55/45/40 for henholdsvis dag/aften/nat.

Referencepositionerne er placeret på udendørs opholdsarealer op til 15 meter fra boligerne og på boligens facade.

3. Lydudbredelsesforhold

Terrænet på virksomhedens område, hvor driften finder sted, er fladt og primært akustisk hårdt (grus). Alle hårde og bløde overflader på både virksomhedens grund og de omkringliggende arealer er indtegnet i beregningsprogrammet. Dette program anvendes til at beregne støjudbredelsen over de forskellige typer terræn.

4. Resultater

Usikkerhed

Der vurderes en standardusikkerhed på ± 3 dB(A).

Resultater

Som det fremgår af resultaterne i bilag 2.1–2.2 ved blanding af foder, ses der to ikke-signifikante overskridelser ved beregningspunkt 1.2 og 2.1 om søndagen i

dagsperioden. For alle øvrige beregningspunkter er grænseværdien enten overholdt eller signifikant overholdt.

Som det fremgår af resultaterne i bilag 2.3–2.4 ved ensilering, er grænseværdien for alle beregningspunkter i dagsperioden på hverdage enten overholdt eller signifikant overholdt. For de øvrige beregningspunkter og referencetidsrum er grænseværdien signifikant overskredet.

Med venlig hilsen
ArbejdsmiljøEksperten

Casper Rose Sørensen
Rådgiver
Certificeret til "Miljømåling – ekstern støj"

Customer: Sehested Landbrug ApS
Project: Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Project-No. 17145.0001-2025

Bilag
1.1

Oversigtskort Situationsplan

Project engineer: CRS
Created: 05-06-2025
Processed with SoundPLAN 8.2, Update 18-10-2024

Signs and symbols

- Main building
- Point receiver
- Noise calculation area
- Line source
- Area source
- Ground absorption
- Point source
- Wall
- Wall
- Berm
- Base line
- Det åbne land

**Arbejds miljø
Eksperten**

Customer: Sehested Landbrug ApS
Project: Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Project-No. 17145.0001-2025

Bilag

1.2

Sehested
Landbrug ApS

Oversigtskort
Blanding af foder

Project engineer: CRS
Created: 05-06-2025
Processed with SoundPLAN 8.2, Update 18-10-2024

Signs and symbols

- Main building
- Point receiver
- Noise calculation area
- Line source
- Area source
- Ground absorption
- Point source
- Wall
- Wall
- Berm
- Base line
- Det åbne land

Arbejdsmiljø
Eksperten

Customer: Sehested Landbrug ApS
Project: Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Project-No. 17145.0001-2025

Bilag

1.3

Sehested
Landbrug ApS

Oversigtskort
Ensiling

Project engineer: CRS
Created: 05-06-2025
Processed with SoundPLAN 8.2, Update 18-10-2024

Signs and symbols

- Main building
- Point receiver
- Noise calculation area
- Line source
- Area source
- Ground absorption
- Point source
- Wall
- Wall
- Berm
- Base line
- Det åbne land

Arbejdsmiljø
Eksperten

Sehested Landbrug ApS
17145.0001-2025 - Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Støjbelastning - Normal drift (hverdage)

Bilag 2.1

Receiver	FI	Dag 06-17 GV dB(A)	Aften 17-21 GV dB(A)	Nat 21-06 GV dB(A)	LAeq, 8h SB dB(A)	LAeq, 1h SB dB(A)	LAeq, 0,5h SB dB(A)	LAeq, 8h diff dB	LAeq, 1h diff dB	LAeq, 0.5h diff dB
BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade)	Stuen	55	45	40	46,8			---		
BP 1.2 - Trehøjevej 25	Stuen	55	45	40	42,8			---		
BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade)	Stuen	55	45	40	43,8			---		
	1. Etage	55	45	40	45,6			---		
BP 2.2 - Trehøjevej 23	Stuen	55	45	40	41,0			---		

	ArbejdsmiljøEksperten ApS Auktionsgade 3 6700 Esbjerg DENMARK	3
--	---	---

Sehested Landbrug ApS
Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Kildebidrag - Normal drift (hverdag)

2.1.1

Source	Source type	LAeq, 8h dB(A)	LAeq, 1h dB(A)	LAeq, 0,5h dB(A)	
Receiver BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	45,0			
Receiver BP 1.2 - Trehøjevej 25 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	37,4			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,3			
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	40,8			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,8			
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI 1. Etage 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	43,1			
Receiver BP 2.2 - Trehøjevej 23 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	32,5			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,4			

Sehested Landbrug ApS
17145.0001-2025 - Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Støjbelastning - Normal drift (lørdag)

Bilag 2.2

Receiver	Dag 6-13 GV dB(A)	Dag 13-17 GV dB(A)	Aften 17-21 GV dB(A)	Nat 21-06 GV dB(A)	LAeq, 7h SB dB(A)	LAeq,4h SB dB(A)	LAeq, 1h SB dB(A)	LAeq, 0.5h dB(A)	LAeq, 7h diff dB	LAeq,4h diff dB	LAeq, 1h diff dB	LAeq, 0.5h diff dB	
BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade)	55	45	45	40	47,4				---				
BP 1.2 - Trehøjevej 25	55	45	45	40	43,4				---				
BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade)	55	45	45	40	44,4				---				
	55	45	45	40	46,2				---				
BP 2.2 - Trehøjevej 23	55	45	45	40	41,6				---				

	ArbejdsmiljøEksperten ApS Auktionsgade 3 6700 Esbjerg DENMARK	3
--	---	---

Sehested Landbrug ApS
Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Kildebidrag lørdag - Normal drift (lørdag)

2.2.1

Source	Source type	LAeq, 7 h dB(A)	LAeq, 4 h dB(A)	LAeq, 1h dB(A)	LAeq, 0.5h dB(A)	
Receiver BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,7				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	45,6				
Receiver BP 1.2 - Trehøjevej 25 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	38,0				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,9				
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	41,4				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,4				
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI 1. Etage 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,7				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	43,6				
Receiver BP 2.2 - Trehøjevej 23 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	33,1				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,0				

Sehested Landbrug ApS
17145.0001-2025 - Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Støjbelastning - Normal drift (søndage)

Bilag 2.3

Receiver	FI	Dag 06-17 GV dB(A)	Aften 17-21 GV dB(A)	Nat 21-06 GV dB(A)	LAeq, 8h SB dB(A)	LAeq,1h SB dB(A)	LAeq, 0,5h SB dB(A)	LAeq, 8h diff dB	LAeq, 1h diff dB	LAeq, 0.5h diff dB
BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade)	Stuen	45	45	40	46,8			1,8		
BP 1.2 - Trehøjevej 25	Stuen	45	45	40	42,8			---		
BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade)	Stuen	45	45	40	43,8			---		
	1. Etage	45	45	40	45,6			0,6		
BP 2.2 - Trehøjevej 23	Stuen	45	45	40	41,0			---		

	ArbejdsmiljøEksperten ApS Auktionsgade 3 6700 Esbjerg DENMARK	3
--	---	---

Sehested Landbrug ApS
Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Kildebidrag - Normal drift (søndage)

2.3.1

Source	Source type	LAeq, 8h dB(A)	LAeq, 1h dB(A)	LAeq, 0,5h dB(A)	
Receiver BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade) FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	45,0			
Receiver BP 1.2 - Trehøjevej 25 FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	37,4			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,3			
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	40,8			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,8			
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI 1. Etage 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	43,1			
Receiver BP 2.2 - Trehøjevej 23 FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	32,5			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,4			

Sehested Landbrug ApS
17145.0001-2025 - Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Støjbelastning - Ensilering (hverdage)

Bilag 2.4

Receiver	FI	Dag 06-17 GV dB(A)	Aften 17-21 GV dB(A)	Nat 21-06 GV dB(A)	LAeq, 8h SB dB(A)	LAeq, 1h SB dB(A)	LAeq, 0,5h SB dB(A)	LAeq, 8h diff dB	LAeq, 1h diff dB	LAeq, 0.5h diff dB
BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade)	Stuen	55	45	40	54,6	53,8	55,3	---	8,8	15,3
BP 1.2 - Trehøjevej 25	Stuen	55	45	40	50,7	49,9	51,2	---	4,9	11,2
BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade)	Stuen	55	45	40	51,2	50,4	52,2	---	5,4	12,2
	1. Etage	55	45	40	53,0	52,1	53,9	---	7,1	13,9
BP 2.2 - Trehøjevej 23	Stuen	55	45	40	50,3	49,8	51,5	---	4,8	11,5

	ArbejdsmiljøEksperten ApS Auktionsgade 3 6700 Esbjerg DENMARK	3
--	---	---

Sehested Landbrug ApS
Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Kildebidrag - Ensilering (hverdag)

2.4.1

Source	Source type	LAeq, 8h dB(A)	LAeq, 1h dB(A)	LAeq, 0,5h dB(A)	
Receiver BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	45,0			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	51,6	51,6	51,6	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	50,0	50,0	53,0	
Receiver BP 1.2 - Trehøjevej 25 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	37,4			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,3			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	48,1	48,1	48,1	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	45,4	45,4	48,4	
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	40,8			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,8			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	47,0	47,0	47,0	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	47,7	47,7	50,7	
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI 1. Etage 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	43,1			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	49,0	49,0	49,0	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	49,2	49,2	52,2	
Receiver BP 2.2 - Trehøjevej 23 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	32,5			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,4			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	46,7	46,7	46,7	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	46,8	46,8	49,8	

Sehested Landbrug ApS
17145.0001-2025 - Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Støjbelastning - Ensilering (lørdag)

Bilag 2.5

Receiver	Dag 6-13 GV dB(A)	Dag 13-17 GV dB(A)	Aften 17-21 GV dB(A)	Nat 21-06 GV dB(A)	LAeq, 7h SB dB(A)	LAeq,4h SB dB(A)	LAeq, 1h SB dB(A)	LAeq, 0.5h dB(A)	LAeq, 7h diff dB	LAeq,4h diff dB	LAeq, 1h diff dB	LAeq, 0.5h diff dB	
BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade)	55	45	45	40	54,7	53,8	53,8	55,3	---	8,8	8,8	15,3	
BP 1.2 - Trehøjevej 25	55	45	45	40	50,8	49,9	49,9	51,2	---	4,9	4,9	11,2	
BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade)	55	45	45	40	51,3	50,4	50,4	52,2	---	5,4	5,4	12,2	
	55	45	45	40	53,1	52,1	52,1	53,9	---	7,1	7,1	13,9	
BP 2.2 - Trehøjevej 23	55	45	45	40	50,4	49,8	49,8	51,5	---	4,8	4,8	11,5	

	ArbejdsmiljøEksperten ApS Auktionsgade 3 6700 Esbjerg DENMARK	3
--	---	---

Sehested Landbrug ApS
Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Kildebidrag lørdag - Ensilering (lørdag)

2.5.1

Source	Source type	LAeq, 7 h dB(A)	LAeq, 4 h dB(A)	LAeq, 1h dB(A)	LAeq, 0.5h dB(A)	
Receiver BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,7				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	45,6				
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	51,6	51,6	51,6	51,6	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	50,0	50,0	50,0	53,0	
Receiver BP 1.2 - Trehøjevej 25 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	38,0				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,9				
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	48,1	48,1	48,1	48,1	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	45,4	45,4	45,4	48,4	
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	41,4				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,4				
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	47,0	47,0	47,0	47,0	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	47,7	47,7	47,7	50,7	
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI 1. Etage 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,7				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	43,6				
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	49,0	49,0	49,0	49,0	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	49,2	49,2	49,2	52,2	
Receiver BP 2.2 - Trehøjevej 23 FI Stuen 55 dB(A) 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)						
SC 1 – Blanding af foder	Point	33,1				
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,0				
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	46,7	46,7	46,7	46,7	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	46,8	46,8	46,8	49,8	

Sehested Landbrug ApS
17145.0001-2025 - Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Støjbelastning - Ensilering (søndage)

Bilag 2.6

Receiver	FI	Dag 06-17 GV dB(A)	Aften 17-21 GV dB(A)	Nat 21-06 GV dB(A)	LAeq, 8h SB dB(A)	LAeq, 1h SB dB(A)	LAeq, 0,5h SB dB(A)	LAeq, 8h diff dB	LAeq, 1h diff dB	LAeq, 0.5h diff dB
BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade)	Stuen	45	45	40	54,6	53,8	55,3	9,6	8,8	15,3
BP 1.2 - Trehøjevej 25	Stuen	45	45	40	50,7	49,9	51,2	5,7	4,9	11,2
BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade)	Stuen	45	45	40	51,2	50,4	52,2	6,2	5,4	12,2
	1. Etage	45	45	40	53,0	52,1	53,9	8,0	7,1	13,9
BP 2.2 - Trehøjevej 23	Stuen	45	45	40	50,3	49,8	51,5	5,3	4,8	11,5

	ArbejdsmiljøEksperten ApS Auktionsgade 3 6700 Esbjerg DENMARK	3
--	---	---

Sehested Landbrug ApS
Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
Kildebidrag - Ensilering (søndage)

2.6.1

Source	Source type	LAeq, 8h dB(A)	LAeq, 1h dB(A)	LAeq, 0,5h dB(A)	
Receiver BP 1.1 - Trehøjevej 25 (Facade) FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	45,0			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	51,6	51,6	51,6	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	50,0	50,0	53,0	
Receiver BP 1.2 - Trehøjevej 25 FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	37,4			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	41,3			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	48,1	48,1	48,1	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	45,4	45,4	48,4	
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	40,8			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,8			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	47,0	47,0	47,0	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	47,7	47,7	50,7	
Receiver BP 2.1 - Trehøjevej 23 (Facade) FI 1. Etage 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	42,1			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	43,1			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	49,0	49,0	49,0	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	49,2	49,2	52,2	
Receiver BP 2.2 - Trehøjevej 23 FI Stuen 45 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)					
SC 1 – Blanding af foder	Point	32,5			
SC 2 – Påfyldning af blander	Area	40,4			
SC 3 - Ensilering - gummiged	Area	46,7	46,7	46,7	
SC 4- Ensilering – traktor	Line	46,8	46,8	49,8	

V O L V O

Volvo Wheel Loaders 14.5-17.3 t 184 hp

L90H

Volvo Construction Equipment

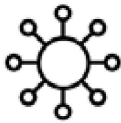
L90H

Leave the heavy-duty work for the L90H, designed to do more, be more comfortable and help you increase your productivity.

Designed to do more

Hard work has never felt so easy. H-Series wheel loaders are built with an industry-leading, strong frame, which, combined with the ideally-matched genuine Volvo drivetrain, achieves long-lasting performance. And with the help of a range of smart apps you can boost the efficiency of your operation from the comfort of the cab.

Loaded with versatility

- Torque Parallel linkage
- Volvo attachment bracket
- Range of purpose-built attachments
- Rehandling bucket
- 3rd and 4th hydraulic functions

Keep it moving

- Quick hydraulic oil fill thanks to new mounted nipple
- Improved cooling capacity
- Strong frame and central hinge
- Optional delayed engine shutdown
- Optional external axle cooling

Safety as standard

- Anti-slip steps and strategically placed handrails
- Orange seatbelt
- Redesigned side mirrors
- Rear-view camera

Strong and stable

- Optimized loading unit weight, heavyduty counterweight for greater stability
- Standard electro-servo controls
- Bucket leveling function
- Increased lifting height by 72mm

Increased productivity

- Optional lock-up converter
- Rimpull control
- Smart Control
- Smooth Control
- Eco pedal

Greater access

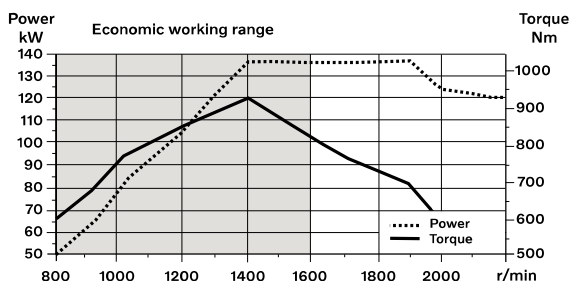
- Cooler installation slides out for easier cleaning
- Repositioned fill spouts for transmission and engine oil
- Ground-level access to service points
- Electronically-operated engine hood

Volvo L90H in detail

Engine

6-cylinder, 6 liters inline turbocharged diesel engine with an advanced fuel injection system with the common rail. Fuel is distributed under high pressure from a high-pressure accumulator, the rail. One belt driven high pressure pump deliver the fuel to the rail and then further on via high-pressure pipes to the electronically operated fuel injectors. Engine meets Stage V emission legislation.

Engine	Volvo	D6J
Max. power at	r/min	1 400 - 1 900
ISO 14396 gross	kW	137
	hp	184
ISO 9249, SAE J1349 net	kW	137
	hp	184
Max. torque at	r/min	1 400
ISO 14396 gross	Nm	934
ISO 9249, SAE J1349 net	Nm	934
Economic working range	r/min	800 - 1 600
Displacement	l	5.7

Electrical system

Contronic electrical system with central warning light and buzzer for following functions: - Serious engine fault, Low steering system pressure, Over speed warning engine, Interruption in communication (computer fault), Central warning light and buzzer with the gear engaged for the following functions: Low engine oil pressure, High engine oil temperature, High charge air temperature, Low coolant level, High coolant temperature, High crank case pressure, Low transmission oil pressure, High transmission oil temperature, Low brake pressure, Engaged parking brake, Fault on brake charging, Low hydraulic oil level, High hydraulic oil temperature, Overspeeding in engaged gear, High brake cooling oil temperature front and rear axles, etc.

Batteries	V	2 x 12
Battery capacity	Ah	2 x 110
Cold cranking capacity, approx	A	680
Alternator rating	W/A	3 135/80
Starter motor output	kW	5.5

Brake system

Service brake: Volvo dual-circuit system with outboard mounted, hydraulically operated, fully sealed and circulating oil cooled wet disc brakes. Four operator selectable transmission disengagement settings while braking.

Parking brake: Dry disc brake mounted on the transmission output shaft. Applied by spring force, electro-hydraulically released with a switch on the instrument panel.

Secondary brake: Dual brake circuits with rechargeable accumulators. **Standard:** The brake system complies with the requirements of ISO 3450, 71/320/EEC

Number of brake discs per wheel		1
Accumulators	l	2 x 0.5+1 x 1.0
Accumulators for parking brake	l	1 x 1.0

Lift Arm System

Torque parallel linkage (TP-linkage) with high breakout torque and parallel lift-arm action.

Lift cylinders		2
Cylinder bore	mm	120
Piston rod diameter	mm	70
Stroke	mm	744
Tilt cylinder		1
Cylinder bore	mm	180
Piston rod diameter	mm	90
Stroke	mm	430

Steering System

System supply: The steering system has priority feed from a load-sensing axial piston pump with variable displacement.

Steering cylinders: Two double-acting cylinders.

Steering cylinders		2
Cylinder bore	mm	80
Rod diameter	mm	50
Stroke	mm	345
Working pressure	MPa	21
Maximum flow	l/min	60
Maximum articulation	± °	40

Cab

Instrumentation: All important information is centrally located in the operator's field of vision. Display for Contronic monitoring system.

Heater and defroster: Heater coil with filtered fresh air and fan with auto and manual settings (11 speeds). Defroster vents for all window areas.

Operator's seat: Operator's seat with adjustable air suspension and retractable seatbelt. The seat is mounted on a bracket on the rear cab wall and floor. The forces from the retractable seatbelt are absorbed by the seat rails.

Standards: The cab is tested and approved according to ROPS (ISO 3471, SAE J1040), FOPS (ISO 3449). The cab meets with requirements according to SAE J386 ("Operator Restraint System"). Refrigerant of the type R134a is used when this machine is equipped with air conditioning. Contains fluorinated greenhouse gas R134a, Global Warming Potential 1.430 t CO₂-eq.

Emergency exit: Use emergency hammer to break window

Ventilation	m ³ /min	9
Heating capacity	kW	16
Air conditioning (optional)	kW	7.5

Sound Level

Sound pressure level in cab according to ISO 6396

L _{pA}	dB	68
External sound level according to ISO 6395 and EU Noise Directive 2000/14/EC		
L _{WA}	dB	105

Service Refill

Service accessibility: Large, electrically operated easy-to-open hood covering whole engine compartment. Fluid filters and component breather air filters are located from ground level access and promote long service intervals. Machine contronics have possibility to monitor, log and analyze data to facilitate troubleshooting. A quick-fit adapter on the hydraulic tank provides faster hydraulic oil fill.

Fuel tank	l	222
DEF/AdBlue® tank	l	20
Engine coolant	l	30
Hydraulic oil tank	l	90
Transmission oil (non lock-up)	l	21
Transmission oil (lock-up)	l	22
Engine oil	l	20
Axle oil front	l	35
Axle oil rear	l	27

Hydraulic system

Closed center load sensing hydraulic system with non pressurised hydraulic tank and pilot operated control valves.

System supply: Variable displacement axial piston pump supply the hydraulic system.

Valves: The central valve distributes pressure and flow out to the cooling fan, steering, brake, pilot and hydraulic system. Steering system gets priority over others.

Lift function: The valve has four positions; raise, hold, lower and float position. Automatic boom kickout position can be set to any position between maximum reach and full lifting height.

Tilt function: The valve has three functions; rollback, hold and dump. Automatic tilt out/tilt in can be adjusted to the desired bucket angle.

Cylinders: Double-acting cylinders for all functions.

Filter: Full flow filtration through 10 micron (absolute) filter cartridge.

Working pressure maximum, pump 2 for steering-, brake-, pilot- and working hydraulic system	MPa	31
Flow	l/min	171
at	MPa	10
engine speed	r/min	1 900
Working pressure maximum, pump 3 for brake- and cooling fan system	MPa	21
Flow	l/min	33
at	MPa	10
engine speed	r/min	1 900
Pilot system, working pressure	MPa	3.5
Cycle times		
Lift	s	5.7
Tilt	s	2.3
Lower, empty	s	4
Total cycle time	s	12

Drivetrain

Torque converter: Single-stage

Transmission: Volvo countershaft transmission with single lever control. Fast and smooth shifting of gears with Pulse Width Modulation (PWM) valve.

Transmission: Volvo Automatic Power Shift (APS) gear shifting system with fully automatic shifting 1-4 and mode selector with 4 different gear shifting programs, including AUTO mode. Also equipped with Rimpull control to avoid wheel spin and optimize bucket filling.

Axles: Volvo fully floating axle shafts with planetary hub reductions and cast steel axle housing. Fixed front axle and oscillating rear axle. 100% differential lock on the front axle.

Transmission	Volvo	HTE 125C Non Lock-up / HTE 125 Lock-up
Torque multiplication, stall ratio		2.5:1 Non Lock-up / 2.59:1 Lock-up
Maximum speed		
1st gear	km/h	Converter 6.5 / Lock-up 6.5
2nd gear	km/h	Converter 14 / Lock-up 14
3rd gear	km/h	Converter 26 / Lock-up 27
4th gear	km/h	Converter 46 / Lock-up 50
4th gear: Shown in speedometer and limited by ECU		
Measured with tires		20.5R25
Front axle/rear axle		AWB 25/AWB 20
Rear axle oscillation	± °	13
Ground clearance	mm	470
at oscillation	°	13

Specifications

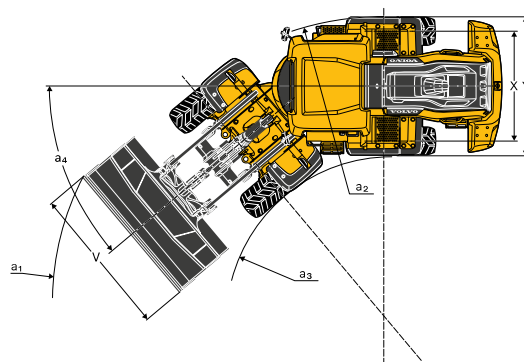
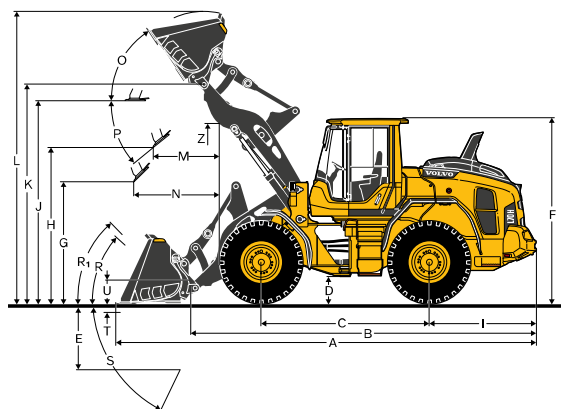
Tires 20,5 R25 L3

		L90H	
		Standard boom	Long boom
B	mm	6 170	6 600
C	mm	3 050	3 050
D	mm	450	440
F	mm	3 280	3 280
G	mm	2 132	2 132
I	mm	1 880	1 880
J	mm	3 730	4 140
K	mm	4 040	4 460
O	°	57	58
P _{max}	°	45	44
R	°	44	47
R ₁ *	°	49	53
S	°	67	65
T	mm	112	123
U	mm	480	570
X	mm	1 960	1 960
Y	mm	2 490	2 490
Z	mm	3 460	3 910
a ₂	mm	5 430	5 430
a ₃	mm	2 940	2 940
a ₄	±°	40	40

* Carry position SAE

**Calculated with additional protective guarding

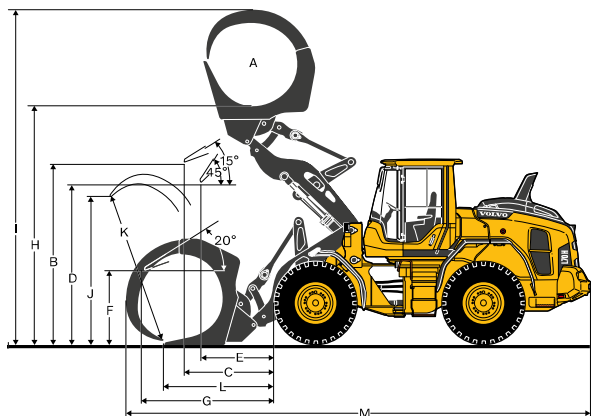
Where applicable, specifications and dimensions are according to ISO 7131, SAE J732, ISO 7546, SAE J742, ISO 14397, SAE J818

Tires: 20,5R25 L3

		L90H
SAE-Load	kg	4 600
Operating weight without load*	kg	16 645
Grapple sales code		80 832
A	m ²	2,4
B	mm	3 487
C	mm	1 703
D	mm	2 865
E	mm	1 319
F	mm	1 441
G	mm	2 740
H	mm	4 613
I	mm	6 664
J	mm	2 786
K	mm	2 990
L	mm	2 131
M	mm	8 469

* Calculated with additional protective guarding

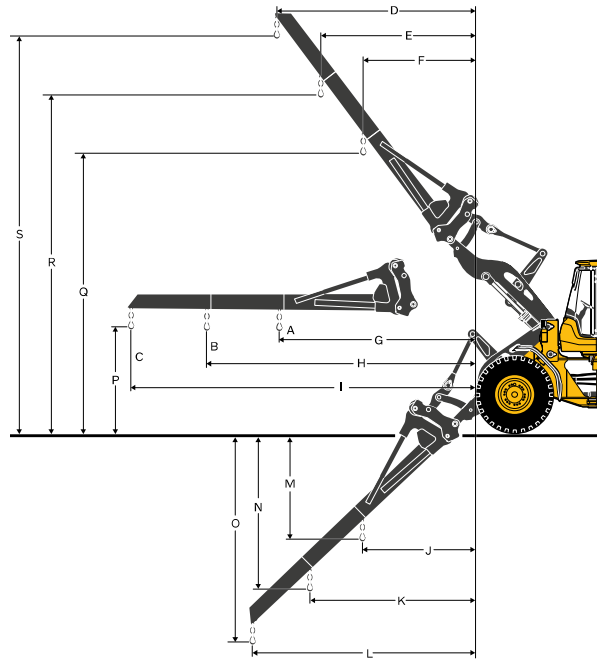
Tires: 20,5R25 L3

		L90H
Material handling arm sales code		92008
A*	kg	2 760
B*	kg	2 130
C*	kg	1 740
Static tipping load, straight	kg	4 289
35deg. Turn	kg	3 834
at full turn	kg	3 700
D	mm	2 486
E	mm	1 894
F	mm	1 301
G	mm	3 253
H	mm	4 387
I	mm	5 520
J	mm	1 339
K	mm	1 889
L	mm	2 439
M	mm	2 051
N	mm	3 043
O	mm	4 034
P	mm	1 520
Q	mm	5 403
R	mm	6 370
S	mm	7 336
Operating weight without load	kg	14 833

* Op. load at full turn + tipping position

Tipping loads calculated for max. arm length

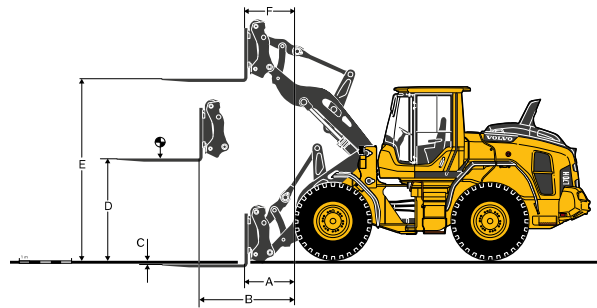
**Calculated with additional protective guarding

Tires: 20,5R25 L3

		L90H
Fork frame sales code		83770
Fork tines sales code (R/L)		80106/80107
Static tipping load, straight	kg	8 904
35deg. Turn	kg	7 947
at full turn	kg	7 664
at load center distance*	mm	600
A	mm	932
B	mm	1 679
C	mm	-4
D	mm	1 800
E	mm	3 841
F	mm	641
Operating weight without load	kg	14 928

* Firm and level ground

**Calculated with additional protective guarding

Specifications

L90H

Tires 20.5 R25 L3		REHANDLING ⁽¹⁾		GENERAL PURPOSE				GRADING	LIGHT MATERIAL		LONG BOOM ⁽³⁾
		WLA54049239	WLA54049209	WLA86299	WLA86301	WLA86320	WLA86304	WLA85404	WLA92687	WLA92683	WLA86320
		2.9 m ³ STE P BOE	2.9 m ³ STE H BOE	2.3 m ³ STE H T	2.5 m ³ STE H BOE	2.8 m ³ STE P BOE	2.8 m ³ STE H BOE	2.8 m ³ GRB H BOE	4.1 m ³ LM H BOE	7 m ³ LM H BOE	2.8 m ³ STE P BOE
Volume, heaped ISO/SAE	m ³	3.0	3.0	2.2	2.5	2.8	2.8	2.8	4.1	7.0	-
Volume at 110% fill factor	m ³	3.3	3.3	2.4	2.8	3.1	3.1	3.1	4.5	7.7	-
Static tipping load, straight	kg	12 540	11 910	11 630	11 290	11 780	11 180	9 120	10 670	10 390	-1 890
at 35° turn	kg	11 120	10 530	10 340	10 010	10 460	9 900	8 060	9 420	9 110	-1 730
at full turn	kg	10 700	10 120	9 960	9 630	10 070	9 520	7 740	9 050	8 740	-1 680
Breakout force	kN	131.2	121	146.6	133.2	137.8	126.6	92.3	100.7	87.1	+1.8
A Overall length	mm	7 660	7 770	7 700	7 620	7 590	7 700	8 180	8 050	8 350	+410
E Digging depth, max dump (S)	mm	1 240	1 340	1 290	1 220	1 180	1 280	1 770	1 600	1 860	0
H ⁽²⁾ Dump clearance	mm	2 860	2 780	2 820	2 880	2 900	2 830	2 400	2 600	2 400	+430
L Overall operating height	mm	5 530	5 600	5 300	5 360	5 380	5 450	4 890	5 630	5 830	+420
M ⁽²⁾ Dump reach	mm	1 040	1 120	1 080	1 020	990	1 070	1 210	1 350	1 560	-50
N ⁽²⁾ Reach at 45° discharge, pos. G	mm	1 680	1 710	1 700	1 680	1 660	1 700	1 520	1 710	1 700	+360
V Bucket width	mm	2 750	2 750	2 750	2 750	2 750	2 750	2 880	2 750	3 000	0
a ₁ Outer clearance circle (diameter)	mm	12 280	12 330	12 290	12 240	12 240	12 290	12 980	12 500	12 920	+340
Operating weight without load	kg	15 710	15 940	15 130	15 280	15 120	15 350	15 450	15 600	16 030	+270

(1) Measured with additional counterweight.

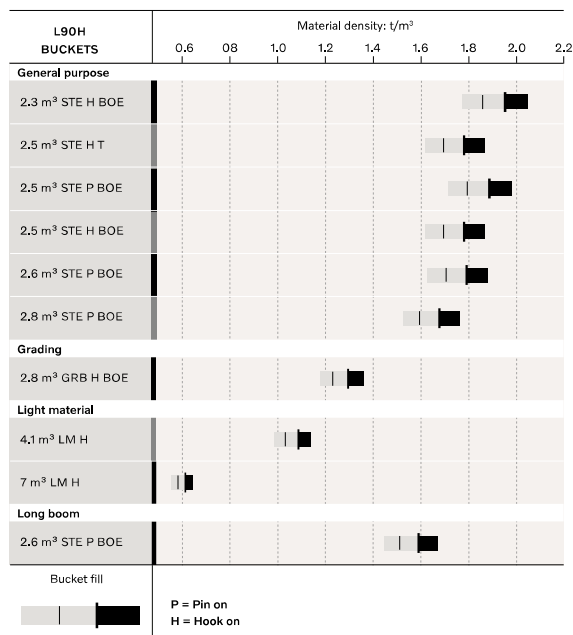
(2) Measured to the tip of the bucket teeth or bolt-on edge. Dump height to bucket edge measured at 45° dump angle.

Note: This only applies to genuine Volvo attachments.

Bucket Selection Chart

The chosen bucket is determined by the density of the material and the expected bucket fill factor. The actual bucket volume is often larger than the rated capacity, due to the features of the TP linkage, including an open bucket design, good rollback angles in all positions and good bucket filling performance. The example represents a standard boom configuration.
Example: Sand and gravel. Fill factor ~ 105%. Density 1.65 t/m³.
Result: The 1.9 m³ bucket carries 2.0 m³. For optimal stability always consult the bucket selection chart.

Material	Bucket fill, %	Material density, t/m ³	ISO/SAE bucket volume, m ³	Actual volume, m ³
Earth/Clay	~ 110	~ 1.55	2.1	2.3
		~ 1.45	2.3	2.5
		~ 1.40	2.4	2.6
Sand/Gravel	~ 105	~ 1.60	2.1	2.2
		~ 1.50	2.3	2.4
		~ 1.45	2.4	2.5
Aggregate	~ 100	~ 1.80	2.1	2.1
		~ 1.70	2.3	2.3
		~ 1.60	2.4	2.4
Rock	≤100	~ 1.70	1.6	1.6

How to read bucket fill factor

Supplemental Operating Data

Tires 20.5 R25 L3		Standard boom			Long boom
		20.5 R25 L2 *	650/65 R25 L3	750/65 R26	650/65 R25 L3
Width over tires	mm	+0	+160	+390	+160
Ground clearance	mm	-10	0	+50	0
Tipping load, full turn	kg	+60	+290	-90	+250
Operating weight	kg	+80	+540	+40	+540

* Snow tires

Equipment

STANDARD EQUIPMENT

Engine

Exhaust after-treatment system
3-stage air cleaner, pre-cleaner, primary and secondary filter
Indicator glass for coolant level
Preheating of induction air
Fuel pre-filter with water trap
Fuel filter
Crank case breather oil trap
Exhaust heat ventilation

Wheels and tires

20,5R25

Drivetrain

Automatic Power Shift
Fully automatic gear shifting, 1-4
PWM-controlled gear shifting
Forward and reverse switch by hydraulic lever console
Rimpull control
Indicator glass for transmission oil level
Differentials: Front, 100% hydraulic diff lock. Rear, conventional

Electrical system

24 V, pre-wired for optional accessories
Alternator 80A/3135W
Battery disconnect switch
Maintenance-free batteries
Battery box, steel
Fuel gauge
Electric horn
Instrument cluster:
Fuel level
Diesel Exhaust Fluid/AdBlue level
Transmission temperature
Coolant temperature
Instrument lighting
Lighting:
Twin halogen front headlights with high and low beams
Parking lights
Double brake and tail lights
Turn signals with flashing hazard light function
Halogen work lights (2 front and 2 rear)

STANDARD EQUIPMENT

Contronic monitoring system

Contronic display
Fuel consumption
Diesel Exhaust Fluid/AdBlue consumption
Ambient temperature
Clock
Test function for warning and indicator lights
Brake test
Warning and indicator lights:
Battery charging
Parking brake
Warning and display message:
Regeneration
Engine coolant temperature
Charge air temperature
Engine oil temperature
Engine oil pressure
Transmission oil temperature
Transmission oil pressure
Hydraulic oil temperature
Brake pressure
Parking brake applied
Brake charging
Overspeed at direction change
Axle oil temperature
Steering pressure
Crank case pressure
Attachment lock open
Level warnings:
Fuel level
Diesel Exhaust Fluid/AdBlue level
Engine coolant level
Transmission oil level
Hydraulic oil level
Washer fluid level
Engine torque reduction in case of malfunction indication:
High engine coolant temperature
High engine oil temperature
Low engine oil pressure
High crank case pressure
High charge air temperature
Engine shutdown to idle in case of malfunction indication:
High transmission oil temperature
Slip in transmission clutches
Key pad, background lit
Start interlock when gear is engaged

Hydraulic system

Main valve, double acting 2-spool with hydraulic pilots
Variable displacement axial piston pumps (2) for:
Working hydraulics, pilot hydraulics, steering system, brakes
Cooling fan, brakes
Hydraulic control levers
Mechanical hydraulic lever lock
Automatic boom kick-out
Automatic bucket positioner
Double acting hydraulic cylinders
Indicator glass for hydraulic oil level
Hydraulic oil cooler

Brake system

Dual brake circuits
Dual brake pedals
Secondary brake system
Parking brake, electrical-hydraulic
Brake wear indicators
Outboard mounted circulating oil cooled wet disc brakes on all four wheels

Equipment

STANDARD EQUIPMENT

Cab

ROPS (ISO 3471), FOPS (ISO 3449)
Single key kit door/start
Acoustic inner lining
Cigarette lighter, 24 V power outlet
Lockable door
Cab heating with fresh air inlet and defroster
Fresh air inlet with two filters
Automatic heat control
Floor mat
Dual interior lights
Interior rearview mirrors
Dual exterior rearview mirrors
Sliding window, right side
Tinted safety glass
Retractable seatbelt (SAE J386)
Adjustable steering wheel
Storage compartment
Document pocket
Sun visor
Beverage holder
Windshield washer front and rear
Windshield wipers front and rear
Interval function for front and rear wipers
Foot step, left side (toolbox lockable included)

Service and maintenance

Engine oil remote drain and fill
Transmission oil remote drain and fill
Sliding hydraulic oil cooler and AC-condenser
Lubrication manifolds, ground accessible
Pressure test ports: transmission and hydraulic, quick connects
Service platforms with anti-slip surfaces
Quick-fit hydraulic oil fill
CareTrack
Telematics, 6 -year subscription
Toolbox, lockable

External equipment

Basic fenders, front and rear
Viscous cab mounts
Rubber engine and transmission mounts
Engine hood, electronically openable
Frame, joint lock
Vandalism lock for engine compartment
Lifting eyes
Tie down eyes
Tow hitch
Counterweight, pre-drilled for optional guards

OPTIONAL EQUIPMENT

Engine

Air pre-cleaner, cyclone type
Air pre-cleaner, oil-bath type
Air pre-cleaner, turbo type
Engine auto shut down
Engine block heater, 120V / 230V
Fuel heater
Fuel fill strainer
Hand throttle control
Max. fan speed, hot climate
Reversible cooling fan

Drivetrain

Lock-up torque converter
Rear axle with limited slip
Speed limiter, 20 km/h
Speed limiter, 30 km/h
Speed limiter, 40 km/h

OPTIONAL EQUIPMENT

Hydraulic system

Arctic kit: Attachment locking, pilot hoses and hydraulic oil
Attachment bracket, cast, visibility-optimized
Attachment bracket, side-tilting
Separate attachment locking, long boom
Separate attachment locking, standard boom
Single acting lifting function
Boom suspension system
Hydraulic fluid, biodegradable, Volvo
Hydraulic fluid, fire resistant
Hydraulic fluid, for hot climate
Detent for 3rd hydraulic function
Adjustable flow for 3rd hydraulic function
Hydraulic, 2 functions Electro-servo, std/long boom
Hydraulic, 3 functions Electro-servo, std/long boom
Hydraulic, 4 functions Electro-servo, std/long boom
Single lever control, 2 funct Electro-servo, std/long boom
Single lever control, 3 funct Electro-servo, std/long boom
Single lever control, 4 funct Electro-servo, std/long boom

Brake system

Stainless steel, brake lines
Axle oil cooler
Parking brake alarm, audible

Cab

ACC control panel, with Fahrenheit scale
Anchorage for Operator's manual
Asbestos dust protection filter
Automatic Climate Control, ACC
Automatic Climate Control, ACC, corrosion protection condenser
Cab air pre-cleaner, cyclone type
Carbon filter - cab
Remote door opener
Lunch box holder
Operator's seat, Volvo air-suspended, heavy-duty, high back, heated
Operator's seat, Volvo air-susp, 3-point seatbelt
Operator's seat, ISRI, heated, high back
Operator's seat, ISRI, low back
Operator's seat, Premium Comfort ISRI
Operator's seat, Premium Comfort ISRI 3-point seat belt
Armrest, operator's seat, ISRI, left only
Armrest, operator's seat, Volvo, left
Safety belt, 3" (75mm) width
Safety belt warning
Radio installation kit including 12 volt outlet, left-side
Radio installation kit including 12 volt outlet, right-side
Radio installation kit, 12V, for USA
Radio with AUX, Bluetooth and USB connection
DAB Radio
Subwoofer
Forward view mirror
Rear view mirrors, el.adjusted and heated
Rear view mirrors, long arm right
Rear view mirrors, el.adjusted and heated, long arm right
Steering wheel knob
Sun blinds, rear windows
Sun blinds, side windows
Timer cab heating
Universal door/ignition key
Window, sliding, door
Cab, Hot applications. Roof, steel
Fire extinguisher cab
Outside steel protection cab
Rear view mirrors long arm, cab
Reinforced windshield, flat

Service and maintenance

Automatic lubrication system
Automatic lubrication system for long boom
Oil sampling valve
Refill pump for automatic lubrication system
Tool kit
Wheel nut wrench kit

OPTIONAL EQUIPMENT**Electrical**

Battery disconnect switch, additional in cab
Anti-theft device
Headlights, assym. left
Headlights, assym. right LED
Headlights, assym. left LED
Emergency stop
License plate holder, lighting
Reduced function working lights when reverse gear activated
Side marker lamps
Forward camera, colour
Rear view camera including monitor, colour
Rear view mirrors, long arm, right side
Rearview mirrors, adjustable, el. heated
Reverse alarm
Reverse lights
Reversing warning light
Reverse warning light, strobe lightning
Warning beacon (flasher), LED automatic
Warning beacon (flasher), LED
Seatbelt indicator, external
Working lights, attachments, 1 LED
Warning beacon LED
Warning beacon LED automatic
LED Head Light
LED tail light
LED working lights, attachments
LED working lights on cab, front and rear
LED working lights on cab, front, 2 alt. 4 LED lamps
LED working lights on cab, rear, 2 alt. 4 LED lamps
LED working lights, rear in grille, 2 LED lamps
LED working lights, front above head lamps, 2 LED lamps
LED work lights, side on cab, 4 LED lamps
LED light packages
Working lights halogen, attachments
Working lights on cab halogen, front and rear
Working lights on cab halogen, rear
Co Pilot available
Rearview camera in Co pilot
Max Boom height
Can Bus Interface
Delayed Engine Shutdown

Protective equipment

Anti-theft device
Bellyguard front
Bellyguard rear
Boom cylinder hose and tube guards
Cab roof, heavy duty
Center hinge and rear frame guard
Corrosion protection, painting of machine
Cover plate front frame, heavy-duty
Cover plate, under cab
Cover plates rear frame
Guards for front headlights
Grease nipple guards
Guards for radiator grill
Guards for tail lights, heavy-duty
Wheel/axle seal guards
Window guards, side and rear
Windshield guard

OPTIONAL EQUIPMENT**External equipment**

Deleted front mudguards
Fire extinguisher
Bracket for fire extinguisher
Fire suppression system
Mudguards, full cover, rear for 80-series tires
Mudflap kit for mudguards, full cover for 80-series tires
Mudguards, full cover, rear and front/rear for 65-series tires
Mudflap kit for mudguards, full cover for 65-series tires
Footsteps front frame
Footsteps, right-hand side
Flexible rear step
Cab ladder, rubber suspended

Other equipment

CareTrack, GSM/Satellite
CE-marking
Comfort Drive Control (CDC)
Comfort Drive Control (CDC) Electro-servo
Secondary steering
Counterweight, logging
Counterweight, signal painted, chevrons
Option for machines without dinitrol
Noise reduction kit, EU excluding decal
Sign, 50 km/h
Sign, slow moving vehicle

Tires and Rims

20,5R25
600/65R25
650/65R25
620/75R26 Agriculture application only
750/65R26 Agriculture application only

Attachments

Buckets:
Straight
Spade nose
High tipping
Light material
Grading
Wear parts:
Bolt-on edge
Bolt-on or weld-on bucket teeth
Segments
Log grapples
Fork equipment
Material handling arm
Snow blade
Broom
Sand spreading bucket
Bale clamp
Drum rotator

V O L V O